

312703

వ, తి ది న ము వ్ర క టి ం వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

312703

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 6-వ తేది శనివారము
MADRAS, SATURDAY 6th SEPTEMBER 1930.
శ్రీ ప్రహలాదాతనానందాచార్య భాద్రపదమాస శుద్ధ చతుర్దశి

సంచిక ౧౨౮
No. 128

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

రలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
తొలగింపును. పార్శ్వపునొప్పుల తొలగింపును.
పోట్ల బోగొట్టును. బొటముల కఠినమగును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
మరదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన కఠినమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకు వేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది

పంచభాష చీటీ జూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని శబ్దంతో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
కజ్జ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియుంట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు,
తేక
109, ప్రేరికోట్ట, ఫోర్టు - బొంబాయి

తక్కు వ ధ ర లు
అసలు వెండి, నవరం బంగారుచే చేయబడిన నగలు
చెప్పిన గడువుకు తగుపూచితో తమరుచేసి యివ్వబడును.
కేశవజి దేవ చంద్,
నగలవ్యాపారం, 21-వై నాబజార్, మద్రాసు.

ది సిటీ భీమాకంపెనీ, లిమిటెడ్.
హెడ్ ఆఫీసు:— 87, కానింగేజీ, కలకత్తా.
వైద్యసంబంధమున విచారణలేకుండ, ప్రతిమూల శిష్టబశిలేకుండ, చాల చౌకగను రు. 100 మొదలు 400
రూపాయలవరకు జీవితమును భీమాచేయకంపెనీలలో యిదియే మొదటిది. వివరము ఈ దిగువవారికి వ్రాయుదు:—
The Managing Agents of G. Subrahmanyam, Organising Supdt., Ramraopet, Cocanada.

ప్రశ్న
భవిష్యత్తును గురించిన రీతకల్పలకు బదులు వ్రాయుటకు
రు. 1-0-0. పై ప్రతిప్రశ్నకు రు. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయు
టకు ముందు తెలుసుకోవలెను. ది. పి. 0-4-0 అవును.
కాని ప్రశ్నించుచున్నప్పుడు, తగు నశి
నవిన జరక్కో చికిత్స
పకలపైన వ్యాధులు కలుగుచును. మా హోస్పిటల్స్ చికిత్స
చాలా ఖునత చెందినది. ఆలోచించక వివరములకు వ్రాయుదు
Dr. P. Nagaraja Rao.
40, Central Avenue, Calcutta.

పరికల్కోత్త
స్టార్లింగ్
క్రాడాయి
లు ఇంజ
నులు

ఫోర్ స్ట్రోక్
ట్రెపువి, వేడిచేయనవ
సరము లేకనే నిమి
షములో స్టార్ట్ అగు
న ఆయిలు ఖర్చు
తక్కువ. నీటి
సుప్రసిద్ధ
పంపులకు
పనిచేయును.
ఎవరైనను నడుపుట
య్యును. పంపులు
ఇంజను సిద్ధముగా
నున్నవి.

“రాబ్బన్”

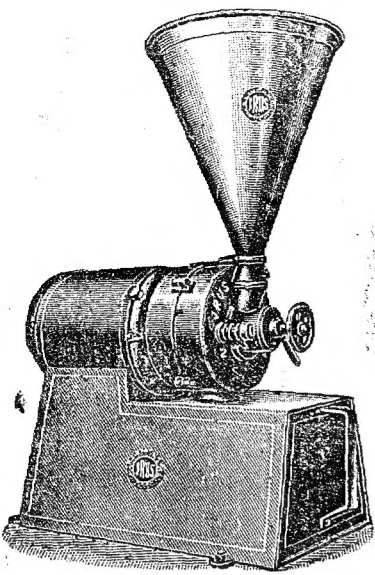
హెల్ప్ కోల్డ్ స్టార్లింగ్ క్రాడాయిలు యింజను

ఇంజనులు అమితబలమైరి. నిమిషములో (వేడిచేయనవసరము లేకుండనే) స్టార్ట్ అగును. క్రాడాయిలు ఖర్చు బహు తక్కువ “హార్సపవరు” నరిగాచూపును. రాబ్బన్ గాస్ యింజనులు, నేమిడిబలు ‘హాట్ బల్బు యింజనులు’ అన్ని యింజనులకు సామానుల స్టోకులో యుండును.

5 మొదలు 60 హార్సపవరువరకు ఇంజను స్టాకులో నుండును. ధరలకును, క్యాటలాగునును వ్రాయుదు.

పత్రం:— లండన్ ట్రేడింగ్ కంపెనీ, న్యూ యిండియా బిల్డింగ్సు, సెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.

హెడ్ ఆఫీసు:— బెజవాడ.

“ట్రస్”

కాఫీగింజలను పొడిచేయుటకు పవరువలనను, చేతితోను, ఎల్లెక్కో మోటారువలనను నడుపబడు యంత్రములు. కొలదిగృహములకు మొదలు పెద్ద భవనములకు సహిత ముపయోగింపదగి యున్నవి.

సోల్ ఏజంట్లు:—

బాట్లీబాయి అండ్ కో.,

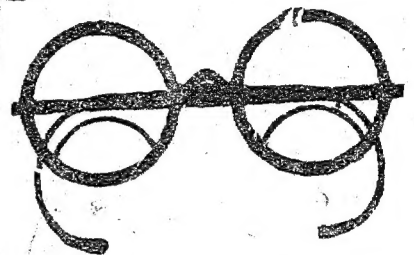
4/153, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

స్త్రీలవ్రతకథలు

(నోములకథలు)

1-2-8 భాగములు అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. ఈ మాడు పుస్తకములనుండును స్త్రీలు నిత్యమును చదువ నోములు, వానికథలు, ఉద్యానములు 97 కలవు. ఈనోముల ప్రతి హిందూస్త్రీకిని ముఖ్యముగా కావలసినవే. ఈపుస్తకములున్నవనులు పాడుచేసికొని యిరుగుపొరుగు స్త్రీల నాశ్రయించి తిరుగవక్తర లేకుండ తాను వ్యయముగ కథ చెప్పకొని ఆత్మతలు వేసికొనవచ్చును. చదువు రానివారు నైతికము ఎవరిచేసిన చదివించుకొని నోము వట్టవచ్చును. ఇది యింటింటి నుండదగిన యింటికేల్ల. దీనివల భాగము 1-కి 0-6-0, 8 భాగము ఒక్కసారి తెప్పించుకొనువారికి రూ. 1-0-0 మాత్రమే. పోస్టల్ ప్రత్యేకము. మొత్తముగా తీయు వర్తకులకు మించి కమిషను ఇయ్యబడును. కొలకాత్రపు నేగల గావు, గంధకర్త, పాపురము.

ఆంధ్రుల నాంధ్రులు ప్రోత్సహింపక మరెవరు?

నూతన విద్యుచ్ఛక్తియంత్రముచే శాస్త్రోక్తపద్ధతిని శ్రేష్ఠమైన ముక్కద్దములు తయారుచేసి ప్రజామోదము బడసిన రాధాబ్రదర్సు ఆంధ్రులుగాక మరెవరు? రాధాబ్రదర్సు, 174 బ్రాడ్వే, మద్రాసు. RADHA BROS., 174, Broadway, Madras.

సారూప్యాపథశాస్త్రము

అను

హోమామోపతి (తెలుగు)

700 పేజీలు క్యాలికోరైండు ధర రూ 3-0-0.

ఇది డాక్టరు లంక రామారావు హెచ్. ఎం. బి. గారిచే రచింపబడినది దీనియందు హోమాపతి యంతయు విపులముగ వివరింపబడినది. దీనిసాహిత్యమున ఆంధ్రులశీర్షిన ప్రతివాగును డాక్టరుసాహిత్యమునవరము లేకయే తమంతట తాము వైద్యముచేసికొనగల్గుదురు. ఈ గ్రంథములో వ్రాసిన 120 మందులు ఒక చక్కని టేబుల్ టైటును దుంచబడి రూ 19 ఖరీదు యున్నవి. 60 మందులపై టైటు రూ 10 లు ఖరీదు. పుస్తకముతో సహా ఒకేసారి కొనుగోరికి పెట్టెలతో ఒక రూపాయి లెగించబడును. పుస్తకము ప్రత్యేకము రూ 8 ఖరీదు. పోస్టల్ ప్రత్యేకము. ఇది గాక మాహోలలో అన్నిరకముల హోమాపతి మందులు అన్ని పనులలోను సరసమైన ధరలకు విక్రయించబడును.

వైటలీసు అను ధాతుపుష్టికరమైన దివ్యోపధము

ఇది శుక్ల వర్ణమునకును, సప్తసంకల్పమునకును, శరముల నిస్సత్తువకును, గోమేయము ప్రథమావస్థలోను అమృతముగా పనిచేయును. దీని అద్భుతగుణము ఒకసారి వాడి చూచిన మాకే తెలియగలదు. 40 కోజాలకు పరిపడు సీసా ఖరీదు రూ 5-0-0 మాత్రమే.

ది హోమాపతి మెడికల్ హాలు, మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ.

చ్యవన ప్రాశస్త్యము
ఈయనచర్మ-తాబ్బము-అశీర్వము-కఫము-పురాణ జ్వరములు-మొదలగు వ్యాధులను ఖండించి బలమును కలిగించు శోషధములలో ఉత్తముయినది. 60 20 తులముల డబ్బి రూ 1-4-0 వి.పి.చార్జీ ప్రత్యేకము పి—సి—వ అందు కంపెనీ, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిడేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

గవర్నమెంటు హామీ రెండు లక్షలు వూర్తియైనది

1929 సంవత్సరములో జారీకాబడిన పట్టాలు 19 లక్షలు. తక్షణం మీ జీవితములను మా కంపెనీలోనే భీమాచేయండి. ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్, బొంబాయి.

మీ ముఖము, చర్మములపై కామినియా స్క్వే (రిజిస్టర్డ్) నుపయోగించుటకు ముహురము. ఇది చెమటకాయలు, మొటిమలు మొదలైనవాటిని తొలగించి చర్మముయొక్క సహజసౌందర్యమును ప్రకాశింపజేయును. వెల: సీసా 1-కి అ. 12, వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

వెండుకలకు శ్రేష్ఠమైన యాహారము
మీ శరీరమునకు బలము నిచ్చుటకు మంచియాహార మెంతయావశ్యకమో వెండుకలకు గూడ నట్లే యాహార మావశ్యకమై యున్నది. మీ శరీరారోగ్యము మీరు భుజించు యాహార ముపై నాధారపడి యున్నది. ఆ లాగుననే వెండుకల యభివృద్ధి మీరు పయోగించు తల మానెపై నాధారపడియున్నది.

కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టర్డ్)
స్వచ్ఛమగు ననేకవస్తువులచే మిళితమై, మెదడునకు నేడ దీర్చి, వెండుకలయభివృద్ధికి తోడ్పడుతున్నది. వెండుకల మొదలగు బలమును కలుగజేయుటయేగాక పొడు గడుగు నిలుల చేయును. ఇది తలపై మెలచు చుండును తొలగించి, వెండుకల రాలిపోవుట నాపును.

వేలకొలది మంది యీ కామినియా నూనె నుపయోగించి, మిక్కిలి పొగిడియున్నారు. నేడే యుపయోగించిన మీకే స్పృహముగ తెలియగలదు. ప్లూర్సులో యమ్మబడును. ధరలు:— సీసా 1-కి రూ. 1, వి. పి. అ. 6, ప్రత్యేకము. సీసా 8-కి రూ. 2-10-0, వి. పి. అ. 0-12-0, ,,

ఓటో దిల్ బహార్ (రిజిస్టర్డ్)

అనాదినుండి వాడబడు ఉగంధద్రవ్యము. గొప్ప పుష్పములనుండి తయారుచేయబడిన యాకర్ణ జలమునకు ఉపవాస మొనబుడిచి తొకదాని నుపయోగించిన మీరేత్ప ప్రియోదగలరు. ధరలు:— 1/4 ఔన్సు సీసా రూ. 2-0-0, 1/4 ఔన్సు ,, రూ. 1-4-0 1 డ్రాము ,, రూ. 0-12-0, 1/2 డ్రాము ,, రూ. 0-8-0 వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము. కాంపిల్ బుడ్డి ఖరీదు రెండు అణాలు. అన్నిచోట్లను అమ్మబడును. సోల్ ఏజంట్లు:—

ఆంగ్లో-ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, 285, బాక్స్ మజీదు, మార్కెట్టు, బొంబాయి, నెం 2.

“ఉచితభీమా”

మా ఉచితభీమాపద్ధతిలో పాలసీదారుగ చేరుటకు ముఖ్యమైన కొరణములు

రెండే!

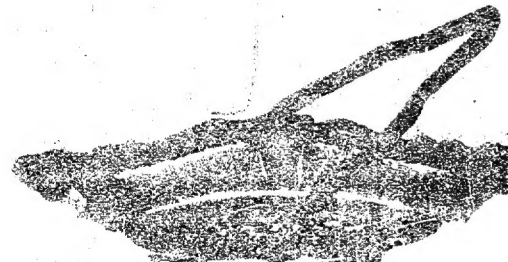
మొదటిసంవత్సరములో చనిపోయిన పాలసీదారు వారసులకు చెల్లించిన మొత్తము రూ. 15000

1. మద్రాసు కలెక్టరుగారి నెం. L. D. 911-29/27-1-30 అభిప్రాయానుసారముగ, స్టాంపు ఆక్టు ననుసరించి పాలసీదారు చేయవలసిన నర్టిఫికేట్టు నొసంగుట స్టాంపుచట్టమునకు విరుద్ధము. ముఖ్యముగ గమనింపవలసిన విషయము.
 2. ప్రకటనావగల్గములు గాక చనిపోయిన ప్రతి పాలసీదారుని వారసునకు రు. 500 ల చొప్పున ఇవ్వబడెను.
- ఈ క్రింది పట్టిని గమనించిన నగటున రు. 9-8-0 మాత్రమే చెల్లించి చనిపోయిన 29 పాలసీదారు వారసులకు ప్రతి ఒక్కొక్కరికి రు. 500 చొప్పున ఇచ్చినట్లు తెలియగలదు. పైపద్ధతిలో చేరదలచు వారు ఇదివరలో చనిపోయిన వారి వారసులకు ఎంతెంత మొత్తములను ఎంతమందికి ఇచ్చినది తెలిసికొని చేరవలయు నని కోరుచున్నాము. పైపద్ధతిలో చనిపోయిన ప్రతి పాలసీదారుని వారసునకు రు. 500 లు ఇచ్చిన కరిపెని వరియొకటి లేదని ఖండితముగ తెలియవలయును.

వరుస నెంబరు	పాలసీ నెంబరు	పట్టాదారుని పేరు	పట్టాదారువారసున కిచ్చిన మొత్తం	వరుస నెంబరు	పాలసీ నెంబరు	పట్టాదారుని పేరు	పట్టాదారుని వారసున కిచ్చిన మొత్తం
1.	161	జి. నరసయ్యనాయుడు, దశరాజుపల్లె.	500	16.	259	జి. కొటప్ప, దొడ్లూరు.	500
2.	230	టి. చెన్నయ్య, బెజవాడ.	500	17.	1027	జి. వి. కృష్ణయ్యర్, పాల్వూరు.	500
3.	302	కె. వెంకటేశయ్య, నంద్యాల.	500	18.	522	కె. మల్లమ్మ, తాడివత్తి.	500
4.	274	కె. సీతమ్మ, ఆటూరు, ఏలూరుతాలూకు.	500	19.	926	ఆర్. దలపన్న, బెందులూరు.	500
5.	67	వై. సుందరమ్మ, బెజవాడ.	500	20.	1382	జి. రామకృష్ణయ్య, కాళహస్తి.	500
6.	880	జి. లక్ష్మమ్మ, దశరాజుపల్లె.	500	21.	130	పి. అచ్చమ్మ, ముదనూరు.	500
7.	269	ఎ. చుక్కమ్మ, ఆటూరు, ఏలూరుతాలూకు.	500	22.	1257	బి. మహాదేవన్, క్వీల్.	500
8.	150	పజనియాయి అమ్మమ్మ, ఒరయూరు, తిరుచినాపల్లి.	500	23.	1393	కె. గరటమ్మ, నంద్యాల.	500
9.	228	టి. రామయ్య, బెజవాడ.	500	24.	818	ఎన్. సుబ్బారావు, మచిలీపట్నం.	500
10.	206	బి. జి. సీతమ్మమ్మ, ఒరయూరు, తిరుచినాపల్లి.	500	25.	840	రామకూట రాచయ్య, బెజవాడ.	500
11.	855	ఎ. నక్కరెడ్డి, తాడివత్తి.	500	26.	11	పి. కొటయ్య, గొల్లపల్లి.	500
12.	169	కె. సుబ్బమ్మ, నూజివీడు, కృష్ణాజిల్లా.	500	27.	1268	టి. రాజానుజయ్య, మంగళగిరి.	500
13.	213	జి. వెంకటరామయ్య, రైపూరు.	500	28.	1588	బి. గోదావరమ్మ, బెజవాడ.	500
14.	678	చ. యాకూబ్ సాహెబ్, తాడివత్తి.	500	29.	2398	వి. సుబ్బయ్య, చిన్నగంజం.	500
15.	1000	కె. తిరుపిళ్ల, మంగళగిరి.	500	30.	104	మహమ్మద్ ఈసఫ్ యాకుబ్, గుంటూరు.	500

ది స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్ ఆండ్ జనరల్ ఆఫ్ష్యారెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, 23, సెకండు లైన్ బీచ్, మద్రాసు.

నవీనము, నవనాగరికము, నవలావణ్యము, ఆకర్షణ

నగరవర్తకులు, 25 చైన్సెలార్ రోడ్డు, మద్రాసు.

LOANS FROM
Rs. 50 to Rs. 2500.

Obtainable by all registered members of the Relief Loan and Provision department of the,

Metropolitan Industrial Bank Ltd.,
172, Bowbazar Street, CALCUTTA.

WANTED

Competent organising Inspectors in every District and Taluk. On Rs. 100 p.m. plus Rs. 50 as T.A.

Apply—With references to:—
THE MANAGING DIRECTOR.

బ్యాంక్ ఆఫ్ హిందూస్తాన్, లిమిటెడ్,
వారు

తమ బ్యాంక్ లో ధనము నిచ్చి పుచ్చుకొను సంబంధము గలవారి ప్రత్యేకసౌకర్యముకొరకు

జేబులో నిముడు చెక్కుపుస్తకములు

హెడ్డాఫీసు, బ్రాంచి ఆఫీసులవద్ద సిద్ధముగ నున్నవని తెలియపరుచుచున్నాము.

బ్యాంక్ లో సంబంధముగలవా రందరు స్వయముగ వచ్చిగాని లేక వ్రాసి పంపినను బడయగలరు.

నిర్వాహక పాండ్వా,
మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

చందనాదివటి

సెగరొగమునకు అమోఘమధము

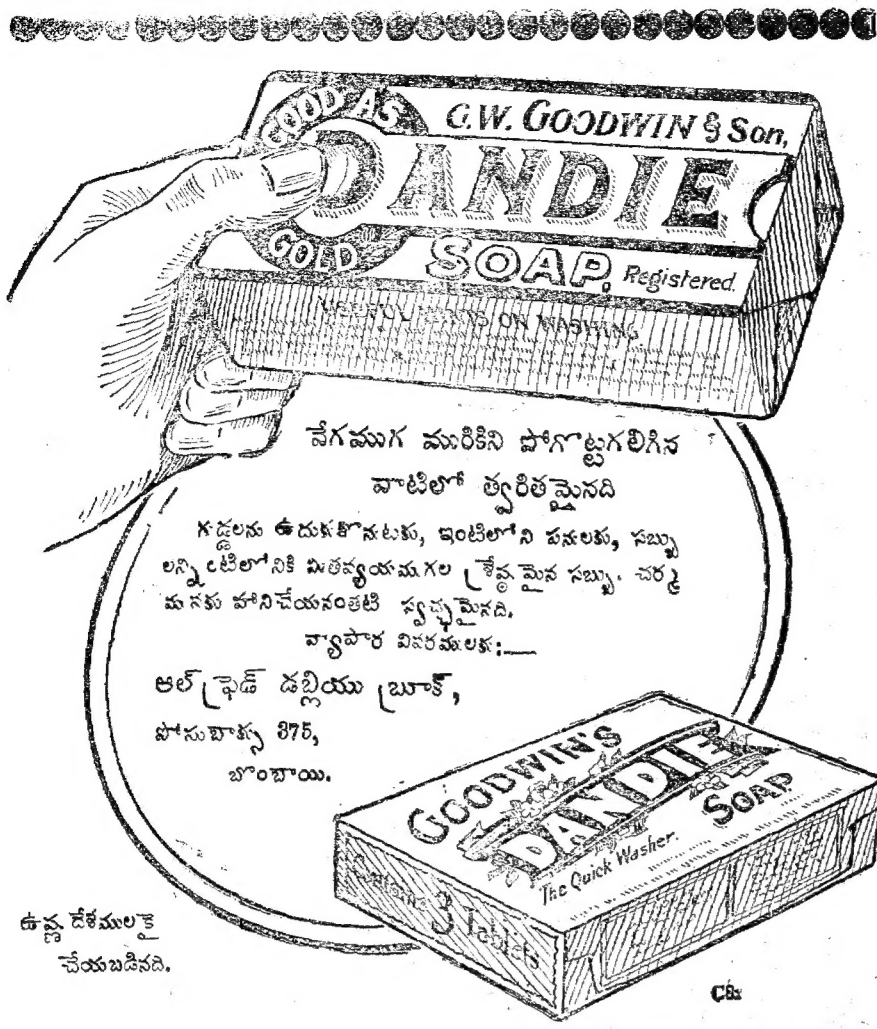
ఎరుపు, తెలుపు, పచ్చసెగలకు రామబాణము

200 మాత్రలతో పూర్తిగుణముకలుగును. విచిత్రాశీ చేయవలసినదని తెలు. పథ్యముకూడ లేదు. అనేకసర్వస్వ కెట్లు పొందియున్నది.

జల 20 మాత్రలు రు. 8-8-0. అనుమాన తెలియు రు. 1-0-0

కేటలాగు ఉచితము

త్రిపురసుందరి వైద్యశాల,
మాహింద్రవాడ, రామచంద్రపురంపాస్టు, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

GOODWIN'S G.W. GOODWIN & Son, DANDIE SOAP, Registered.

వేగముగ మరికిని పోగొట్టగలిగిన వాటిలో త్వరితమైనది

గడ్డలను ఉడుకొనటకు, ఇంటిలోని పనులకు, సబ్బు లన్నింటిలోనికి మితవ్యముగల శ్రేష్ఠమైన సబ్బు. చర్మ మనకు హానిచేయనంతటి స్వచ్ఛమైనది.

వ్యాపార వివరములు:—

ఆల్ ఫ్రెడ్ డబ్లియు బ్రూక్, పోస్టుబాక్స్ 375, బొంబాయి.

ఉష్ణ దేశములకై చేయబడినది.

గుడివిక్స్, మాంచప్పరు (ఇంగ్లండు) వారిచే తయారు చేయబడినది.

ప్రఖ్యాతి గాంచిన "ఇవి" (స్టాటింగ్) సబ్బు, "వెట్ రోస్" అండ్ "పానీ" మొదలైన సబ్బులకు ప్రాత్యేకము.

మహా గనోరియా క్యూరే

ఈ మహావ్యాధి నుండి బాధపడువారి పాలిట వైద్యకేసుగ ఒక సాధుచే బహిరంగ పరుపబడినది.

గనోరియా, కొలుకు, చంకబిళ్ళలు, నపుంసకత్వము, కుష్టు, నరములబలహీనత, నిష్పత్తున, ఆకలిలేకపోవుట, మలబద్ధము, తెల్లకళ్ళు, చెమటకాయలు, పొక్కులు, యింద్రియ నష్టము, వాతరోగము, వ్రణములు, మరియుతర కుఖ సంబంధమైన వ్యాధు లన్నియు పూర్తిగా యీ యావధము ద్వారా నయము కాగలవు. అనేక యోగ్యతాపత్రముల బడసియున్నది.

సీసా 1 కి రు 15/-లు మాత్రమే. ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వము లన్నియు రహస్యముగ నుంచబడును.

ఉచిత సలహా:—భిక్షగర్త పండిట్ డాక్టర్, ఈ. యస్. గోపాల్ గారి ఇద్దరుండి పొందును.

నాడీపరీక్షాజ్ఞాని, ముఖ్యవైద్యాధికారి, డైరెక్టరు, పండిట్ ఈ. శ్రీనివాసాచారి, మేనేజింగు డైరెక్టరు.

తమిళనాడు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ, (లిమిటెడ్)

44, గోవిందప్పనాథుక్ వీధి, పోస్టుబాక్స్ నెం. 278 మద్రాసు.

దరఖాస్తుపై క్యాటలాగులు ఉచితముగ నివ్వబడును. ఏజంట్లు గావలయును త్వరపడుడు.

చెప్పదగిన కొన్ని విషయములు

జ్యూనిటర్ జనరల్ ఇన్ స్ట్రూమెన్టు కంపెనీ, లిమిటెడ్

ఆదాయము రు. 40,00,000 లకు మించినది బళ్లారి 25 జూన్ 30.

అయ్యా, జ్యూనిటర్ జనరల్ ఇన్ స్ట్రూమెన్టు కంపెనీ లిమిటెడ్ వారికి, బొంబాయి

కండ్ర బసమ్మ, బళ్లారి, వ్రాయున దేవునగా,

గతించినసాధారణకైన కండ్ర అయ్యప్ప, మరణ పాలసీలో దాచియుంచిన సొమ్మును తత్తణమే యొసగి నందులకు నామనఃపూర్వక నమస్కారములు. వారు మింకంపెనీలో 1929 సం॥ డిసెంబరు మాసములోనే తమ జీవితము ఇన్ స్ట్రూమెన్టుచేసి, తమపరి వాలుగుమాసములకే గతించిరి. వారివయస్సు, దాక్తురు పరిశ్రమ మొదలైనవి సరిగా లేకపోయి నను గూడ నాయందు దయయుంచి వాటినిన్నిటిని తమించి సొమ్మును త్వరలో పంపియుంటిరి. ఏలాటిశ్రమ నివ్వక యాలస్యముగాని చేయక పంపుటలో తమకుగల యుదారస్వభావ మెంతయో కొనియాడదగియున్నది. మీరు వారి యనంతర వారపత్రిక పాఠ్య-విషయమై గూడ యొత్తిడి యేమాత్రము కలుగజేయకనే సొమ్ము నొసంగియుంటిరి. ఇన్ స్ట్రూమెన్టు కంపెనీలోని యుత్సాహభావము పొందునట్లు అనగా సాధారణ ఒక్కపర్యాయము మాత్రమే రు 107 1/4/- చెల్లించి యుండగా నాకు షుమారు రు 2000/- లను తిరిగియిచ్చియున్నారు. మింకంపెనీ చిరకాలము పరిణామక, ఇట్లు, విన్నవించు విధేయురాలు (సం) కే. బసమ్మ.

మిడివితములను, సంపూర్ణముగ భారతీయులచే నిర్వహింపబడు హైందవ కంపెనీలందే ఇన్ స్ట్రూమెన్టు చేయుదు.

ఏజన్సీలను, ప్రాన్ కెక్టర్ గారిని క్రిందిగారికి వ్రాయుడు.

నారాయణదాస్, గిర్ధర్ దాస్, లోకల్ మేనేజర్లు, నెం. 10 మెట్లీ కింద, మద్రాసు.

నిశ్చయము! నిశ్చయము!! గుణము నిశ్చయము!!!

48 ఘంటలలో గుణము పరిపూర్తిగ యిచ్చుట నిశ్చయము

డాక్టరు కే. పి. గారి గోనోక్యూరు

మామొక్క డాక్టరు కే. పి. గారి గోనోక్యూరు మేఘవాణులు సెగరోగములు, తెలుపు, మేఘతెలుపు, మాత్రకోశమునందు మంట, చురుకు యిది అంతయు 48 ఘంటలలో, గుణము నిశ్చయముగ యిచ్చును. బు 1 కి రు 2-0-0. అనేకులు ఉపయోగించి గుణపడి యున్నారు. కేటలాగు కొనలయవారికి ఉచితముగ యివ్వబడును.

విలాసము:—

సీతారాం మెడికల్ స్టోర్లు, 87 వైనియర్ నాయక్ వీధి, మద్రాసు. పి. 48.

ఆంధ్ర దేశ రైలు ప్రయాణికుల సంఘము

రైల్వేలో భోజన ఫలహారవసతులు

రైల్వేలో, ప్రేక్షకులలో కొన్ని సలహాలు భోజనఫలహార వసతులు ఏర్పరచియున్నారట. వాటియందు పట్టణములలో అమ్మయన్న భరణకన్న ఎక్కువధరలకే అమ్మయన్నారు. కాని పౌ క ర్య ము లు తక్కువ, రుచి తక్కువ. రైలుకంపెనీ వారలు నియమించిన నిబంధనల ప్రకారముగా వడ్డించుటలేదు. ఇయ్యది ఆహారసౌకర్యాల మేనేజర్ లోపమే యున్నదని స్పష్టముగా తెలుచున్నది. ఆంగ్ల భాషలో ఉన్న రైలుచేబులు గై డులో కంపెనీవారలు ఉపహరించిన భరణ, ఫలహారముల గురించి ఇందు వ్రాయుచున్నాను. ఇందు ఎయ్యది లోపము కలిగిన "చీఫ్ ట్రాన్స్ పోర్ట్ మెన్ అండు ట్రాన్సిక్ట్ మేనేజర్ మద్రాసుకు" వ్రాయుచు మాకుమాడా ఒక కాపీ పంపిన తగిన యెర్పాటులు చేయబ్రయత్నింతుము. ప్రతికాలలో రిఫ్రెషుమెంటుబండిలోను "కంప్లయింట్లు ఫుడ్ సర్వీసు" కలదు వీలోపము నచ్చిన అందుముండు వ్రాసి తరువాత వైవారికి తెలుపుడు. కంపెంటు బుక్కులో వ్రాయబోవ అమేనేజర్లు బతిమాలుదురు. అప్పుడు మీరలు ఊరకున్న మరుసటి వారము అది తప్పక మరొకనికి జరుగును. నిశ్చయముగా ప్రయాణికుడు పౌకర్యములు కలుగ జేయించుకొనవలయుననిన తగు శ్రద్ధ తాను ముందు తీసుకొనవలయును. అప్పుడే ఫలితము లభించును. చూచిమాడకుండా యుండుట వలన అయ్యది మరొకనికి జరుగుచున్నది. కావున ప్రయాణికు లెల్లరు తగు శ్రద్ధ తీసుకొనవలయును.

భోజనమునకు ఆరు అణాలు చార్జి. అందు, అన్నము, నెయ్యి, పప్పు చారు, కొర్రెంబు (పులుసు), మార, అప్పడము, పచ్చడి, మజ్జిగ వడ్డించవలయును. పెరుగు కావలయుననిన ఒక అణా ఎక్కువ చెల్లించవలయును. వేడినీరు స్నానమునకు బక్సెట్టు రెండు అణాలు చొప్పున అర్జీ-ణం, బెంగళూరు, బెజవాడ, గుంటకల్, తెనాలి స్టేషను భోజనశాలలలో సప్లయచేయుదురు. భోజనము రైలులోకే తెప్పించుకొనవలయుననిన పది అణాలు చెల్లించిన టిఫిన్ గిన్నెలలో రైలులోకే తెప్పింపుడు. ఆగిన్నెలనుండి మార్పుకొననైన మార్పుకొనవచ్చును. లేక భోజన మైన తరువాత, తరువాతి స్టేషనులో ఆరైలు గార్డుకు ఒప్పుగించ వలయును. భోజనశాలయన్న సలహాలో భోజనము తయారుగా నుంచ వలయునని, కొస గార్డుతో చెప్పిన అటుల చేయించును.

టిక్కెట్టులు అమ్ము వేళలు

మద్రాసునుండి వాల్తేరు లైన్ లో ఈదినన స్టేషనులలో ఉదయం 8 గంటలనుండి రాత్రి 9 గంటలవరకు టిక్కెట్టు అమ్ముట, సామాను తీసుకొనుచుండవలయును. రాత్రి 9 గంటల బయలుదేరుటకు రెండుగంటలపూర్వమునుండి ఇవ్వవలయును. బెజవాడ, బిట్టగుంట, కాకినాడ, ఏలూరు, గోదావరి, గూడూరు, గుంటూరు, మద్రాసు, నిడదవోలు, నెల్లూరు, రాజమండ్రి, సామర్ల కొల, తాడేపత్రి, కడప, గుంటకల్లు, రేణిగుంట, వెంకటగిరి, విశాఖ పట్టణము, వాల్తేరు, తదితర అన్ని స్టేషనులలోను రైలుస్టేషనునుండి బయలుదేరుటకు రెండుగంటలపూర్వమునుండి ఇవ్వవలయును.

ప్రయాణికులు టిక్కెట్టు స్టేషనులో తీసుకొని రైలులో భాగీలేకపోయినను, మరితర ఏ ఇబ్బందివలననైన ప్రయాణము ఆగిపోయినను రయిలు బయలుదేరినెల్లనతరువాత మూడు గంటలలోగా టిక్కెట్టు ఇచ్చి తిరిగి డబ్బు తీసుకొనవచ్చును.

సూర్యదేవర సంజీవరాయణం,

కార్యనిర్వాహక కార్యదర్శి

అందమైన అడకత్తులు

(Nut Crackers)

ప్రతియంట నుండవలసినది. ఒకటి రి అణాలు. డజన్ రు. 8-12-0. ఇదిగాక ట్రాఫ్ ఫర్ బొమ్మలు, పేర్ అయిలు, సబ్బులు, మందులుమాడ దొరకును.

2

Tara Nang & Co., 25, Sashibhushan Dey Street, Calcutta.

హైందవుల స్వదేశీ బిస్కెట్లు

కె. రామ్ నన్ అండ్ కో., వారిచే తయారుచేయబడినవి.

హిందూదేశీమందును విదేశీములందుగూడ వస్తుప్రదర్శనములలో అనేక బంగారుపతకముల బడసియున్నవి.

మిషనరీబిడ్డలకు మా బేబీఫెడ్ బిస్కెట్లు లాగునగుదు (పసిబిడ్డలకొరకై ప్రత్యేకముగా తయారు చేయబడినవి)

మరియు మేము యితరవిధములైన శ్రేష్ఠము బిస్కెట్టులను, రుచికరమైన శేమియా పాట్లములను తయారుచేయుదుము.

తంజివిలా:-బిస్కెట్టు కె. రామ్ నన్ అండ్ కో., 78, పూనపల్లి హైకోర్టు, న్యూటౌన్-మద్రాసు.

భారత పారిశ్రామిక ప్రదర్శనము

భీమవరం-విజ్ఞానగోదావరిజిల్లా

భారత పారిశ్రామిక ప్రదర్శనము (స్వదేశీ వస్తుప్రదర్శనము) పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలో ఎమ్. ఎస్. ఎం. రైలు నందు జంక్షన్ వద్దను అయిన భీమవరం గ్రామమునందు సెప్టెంబరు నెలలోను జరుగబడును. 1923 సం॥ లో కాకినాడలో జరిగిన ఆఖరి భారత కాంగ్రెసునందలి స్వదేశీవస్తుప్రదర్శనము తరువాత ఇదియే ప్రస్తుత ప్రదర్శనము. బహుశాంతముల నుండి ఇటులు ఈ ప్రదర్శనమునకు వచ్చేదరని నమ్ముచున్నాము. ప్రదర్శించువారికి ధనిర్ధయమేకాక భోజనసత్తుల సాధ్యమయినంతవరకు ఉచితముగా జరుపుటకు తగిన ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

భారతపారిశ్రామిక సంఘకార్యదర్శి లందరు (యంత్రములచే చేయబడుపనులుగాని చేతపనులుగాని) భీమవరం సహకార స్వదేశీవస్తునిలయము లిమిటెడు కార్యదర్శికి 12-9-20 తేదీలోగా ఈక్రింది విషయములనుగురించి తెలియజరచగలందులకు కోరుచున్నాము.

1. ఎంత తక్కువవలములో మీ వస్తువులను ప్రదర్శించగలరు? 2. ఎంతమంది ప్రదర్శనమునకు వచ్చెదరు? 3. ఎట్టివస్తువులను ప్రదర్శించెదరు?

నిర్ణయించిన స్థలముందు ఎవరికివారే వారి వస్తువులను ప్రదర్శించు ఏర్పాటులను చేసుకొనవలయును. ప్రదర్శకులు వారి వస్తువులను ప్రదర్శించుటకు తమ ఏజెంట్లను పంపలేనియెడల ఖర్చులు ప్రదర్శకులు భరించేయవలెను. ప్రదర్శన సంఘమువారు, తగుశ్రద్ధాబాధ్యతలతో వాటిని ప్రదర్శించెదరు వై ప్రదర్శన సంఘమువారు, వారికి ఇచ్చినవస్తువులకు, వాటియొక్క వైజనస్థములకును, రాకపోకలలోను వచ్చేడు కష్టములకు తప్ప, తమియ్య అన్ని విషయములలోను పూచీపడెదరు. ప్రదర్శనము నిర్ణయించిన తేదీ ముందు ప్రకటింపబడును.

ద్రోణరాజు బుచ్చినారాయణమూర్తి.

ప్రాప్రయిటర్, కళానిధి ప్రెస్సు.

(శ్రీ)పాద భగవన్నారాయణ, బి. ఎ. బి. ఎల్.

డాక్టరు పాలకోడేటి, నర్తనారాయణ శర్మ.

సహాయ కార్యదర్శులు.

ఇందుకూరువేట వార్తలు

ఈ గ్రామము ప్రతిష్ఠించిన తేదీ లగాముకు కని విని యెరుంగని శ్రీ వాల్మీకి రామాయణమును బ్రహ్మశ్రీ వావిలి కొలను సుబ్బారావుగారి ఆంధ్రరామాయణముతో సహా పురాణశ్రవణము జరిగినది.

ఈనెల 23 తేదీన ఆ సందర్భమున బ్రహ్మశ్రీ వావిలి కొలను సుబ్బారావు, ఆంధ్రవాల్మీకి వారి యాజమాన్యముక్రింద శ్రీ రామ పట్టాభిషేకము కాస్త్రోక్తముగా జరుపబడినది. పుణ్యనది తీర్థములచేతను సముద్రోదకములచేతను యధావిధిగా నభిషేకము గావించబడినది.

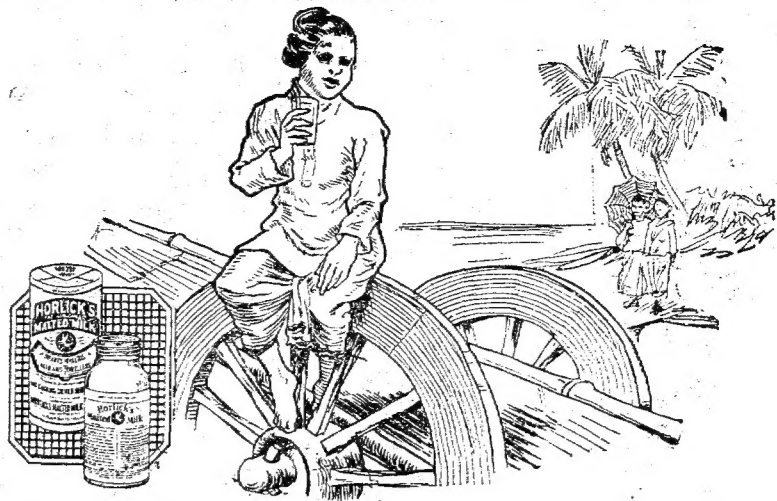
బ్రహ్మశ్రీ మంగమూరు సిద్ధాంతిగారైన ఆదిశేషయ్యగారిచే హరికథా కాలక్షేపము గావించబడినది. శ్రీవారి పట్టాభిషేక కాలముందు శ్రీ ఆంధ్రవాల్మీకిచే జరుపబడిన శ్రీ రామ భజన సంతకీర్తనము నర్తనాతీతము. అచట చేరిన భక్తవరులెల్లరు తన్మయత్వమును జెందిరి. ఆనాడురాత్రి 8 ఘంటలకు శ్రీ రామాయణముయొక్క ఆధ్యాత్మికతత్వసారము బ్ర|| శ్రీ ఆంధ్రవాల్మీకిచే నవవ్యాసించబడియె. దీనిలకు విరివిగా అన్నప్రవాసము జరిగెను.

దూబగుంట సుబ్రహ్మణ్యం

శింగనమల

సెప్టెంబరు, 2:—ధిల్ల వాయుకుల ఆరెట్టులు తెలియగానే మాగ్రామంలో 80-81-80 తేదీనాటి రాత్రి సుమారు 8 గంటలవేళ బజారులో నగకేళ్లరస్యాయి దేవాలయముదగ్గర అయిదారు నూర్లమంది ప్రజలతో బహిరంగపథ సహజేశహయెను. మాగ్రామం పంచాయితీ ప్రెసిడెంటుగారును భూస్వాములును అగు శ్రీయ్యత పోలూరు పద్మనాభదాసుగారు సుమారు రెండుగంటలకాలము శ్రావ్యకుల నిర్బంధము గూర్చి మద్దకాన నేషనల్ కాసనసభాబహిష్కారము ఖద్దరు వుద్దయమును గురించియు సత్యాగ్రహోద్యమమును గురించియు విపులముగా గంభీరముగా పునవ్యసించిరి. ఆఖరున పుత్తానాపరలు కొందరు విదేశీవస్తురహితము గావించిరి. సుమారు నూరుమంది శ్రీయ్య సభను ఆలంకరించి యుండిరి. సభ మిక్కిలి జయప్రదముగా జరిగినది. ఖద్దరు పుత్తతి మద్దకాన నేషనల్ కాసన సురించి యేర్పాటులు జర్జులాగున ప్రజలలో పుత్తానాము అగు పడుతూ యుంది.

పెద్దగొంది కొండప్ప శెట్టి

జిల్లాకంటటిలోను మా పిల్లవాడు శృంగారపురుషుడు

మట్టుప్రక్కల నుండవారు సహితము సంతోషించు నటుల తండ్రి తనకొమారుని దార్శమును చూచి గర్వించగలడు.

కాని యథార్థముగ ఎంతమంది జిల్లాలోనుండు మగ పిల్లలు యందముగ నున్నారో యోచించగలరా?

కాని నీవు, తండ్రివై, ఈ విషయమును గూర్చి యదార్థము చెప్పదలచిన చెప్పగలవు. మీకొమాడ్లు దార్శ

ము గలిగి తండ్రికి చేయవలసిన, విద్యుక్త ధర్మమును నెరవేర్చకలుగుటకు హార్లిక్కు మాల్డ్ మిల్క్—అద్భుతమైనది. ఇది ఆంగ్లేయగోక్షీరమునుండి తయారుగాబడిన బలము నిచ్చు ఆహారమై యున్నది.

మీ కుమారుని బలవంతునిగ చేయుటలో నాలసింపకుడు.—నేడే హార్లిక్కును ఇచ్చినందులకు మిమ్మును మీరే యభినందించుకొని, మీ కొమారులనుకూడ అభినందింపుడు. హార్లిక్కు తయారైనపుడు గూడ చేతితో అంటబడియుండలేదు.

గుండులమ్మ అందరివద్దను దుకాణములందును హార్లిక్కు స్థానము సుంచబడును.

భారతదేశముయొక్క గొప్ప లైఫ్ ఎస్యూరెన్సు కంపెనీ యైన

ఓ రియంటల్

వారి మూడుసంవత్సరముల కొకతూరి లాభములు పంచిపెట్టబడు పందొమ్మిదవ పంపకము

31 డిసెంబరు 1930 తేదీని జరుగగలదు.

అదనపు రాబడి గతమూడుమందిపులలో అనగా

1921 లో రు 21½ లక్షలు. 1924 లో రు 53½ లక్షలు. 1927 లో రు 78 లక్షలు.

సంవత్సరము ఒకటికి పూర్తిలైఫ్ పాలసీలపై పంచిపెట్టబడినలాభములు

1921 లో రు 1000 కు సం॥ 1 కి రు 10 లు.

1924 లో రు 1000 కు సం॥ 1 కి రు 22½ లు.

1927 లో రు 1000 కు సం॥ 1 కి రు 25 లు.

ఈ సంవత్సరము తీసికొనబడిన పాలసీలగూడ 31 డిసెంబరు 1930 తేదీని జరుగులాభముల పంపకములలో ఆపృటికి అమలులో నున్న యెడల పోల్చుటకు హక్కు గలదు.

గాన మీరు ఓరియంటల్ పాలసీదారుగ ఇప్పుడు చేరినయెడల లాభమును పొందగలరు.

ప్రతినిధులు అంతటను గలరు.

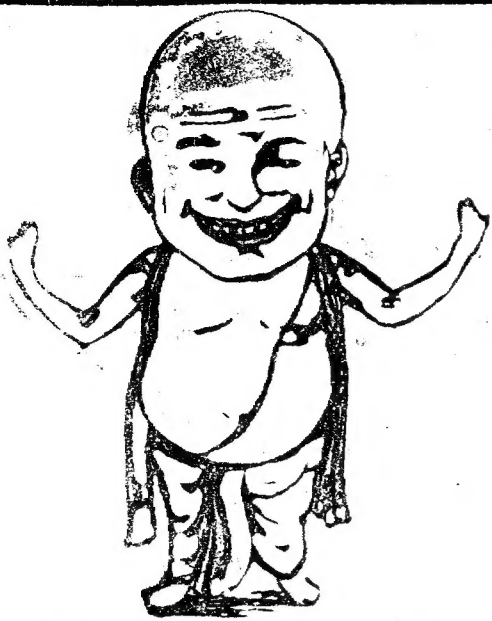
హెడ్డాఫీసు:—ఓరియంటల్ బిల్డింగులు, బొంబాయి.

పూర్తి వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు

T. SAMBASIVAN, ACTING BRANCH SECRETARY, ORIENTAL BUILDINGS

Post Box No. 8 MADRAS.

VIZAGAPATAM BRANCH, GODAVARY STREET, VIZAGAPATAM.

అంధ్రపత్రిక

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకం)

సత్త్వవర్తన

ఎల్లయ్య—అయ్యో, నాకిచ్చిన సత్త్వవర్తన సర్దిఫీ కట్టు రైలులో వస్తుంటే పడిపోయింది. అదిలేకపోతే ఉద్యోగం దొరకడే.

పుల్లయ్య—అదిపోయినట్లు నేను ఇట్లా వ్రాస్తారే. *ఎల్లయ్య రైలులో ఎక్కడనుంచి సత్త్వవర్తన గలవాడే. రయిలులో ఎక్కితరువాత, అదిపోయింది. ఇది చాలునా?

వాత

ఉపన్యాసకుడు—గంతకాలం గ్రంథాల వ్రాసినతరువాత, ఇంకా వ్రాసి ఏం లాభంలేదనే గోజు వస్తుంది. ఆపివేయాలి నువ్వు ఏం రాయలేవు.

గ్రంథకర్త—అసంఘతి నాకు తెలియదు. నువ్వు మా ప్రియ సంవత్సరానికి వాసుకునేవున్నావు. ఇప్పటికింకా మాటలు చాలించలేదే.

అద్వైతం

ఎల్లయ్య—ప్రతివాడి ఇంటికి అద్వైతదేవత ఒకసారి వచ్చి పిలుస్తుంది.

మల్లయ్య—రిజుమీ, ఒకసారి ఆదేవత మావాకిలి కలుపు చాలనేపు కొట్టింది. నేను అప్పుడు ఇంట్లో లేకపోతే తనమాకురిని పంపించింది.

ఎల్లయ్య—కూతురెవరు?

మల్లయ్య—దురదృష్టం అప్పటినుంచి యీదికె మా ఇల్లు వదలడంలేదు.

స్వామి

ఒక స్వామిని వారికి జబ్బు చేసెను. వరసగా, నాలుగురోజులు జబ్బుగా ఉన్నట్లు ప్రతీకలు ప్రయోగించి, నాలుగోరోజు చనిపోయినట్లుగా ప్రయోగించెను.

మరునాడు ప్రతీకలగా యీ క్రిందనోటిను కలదు.

“స్వామినివారింకా స్వర్గం చేరలేదు. ఆయనకు ఏంప్రమాదం వచ్చిందో అని, ఇక్కడి వారందరూ భయపడుతున్నారు.”

ఆట

ఇద్దరుబాలురు చాలానేపు ఆడుకొనిరి.

మొదటిబాలుడు—ఆరుగంటలయింది, ఇంటికి పోదారా, లేకపోతే నాన్న కొప్పకుతాడు.

రెండోబాలుడు—ఇప్పుడు పోతే, ఎక్కడో ఆడుకుంటున్నానని, నాన్న కొడతాడు. మీటివడ్డ తరవాత పోతే తిన్నగా వచ్చావా నాయనా అని ముద్దుపెట్టుకొంటాడు.

బస్సు

ప్రయాణికుడు—ఇక్కడినుంచి ఏంవుచ్చుకొంటావు?

బస్సువాడు—ఇద్దరికీ ఆయిదురూపాయలు వుచ్చుకుంటాను.

ప్రయాణికుడు—అబ్బో, ఏది చాలా ఎక్కువే మమ్మీను మోసం చెయ్యబోకు.

బస్సువాడు—పోనియ్యండి, ఒక్కొక్కరికీ రెండు రూపాయలన్నర యివ్వండి.

ప్రయాణికుడు—అట్లా చెప్పు. న్యాయంగా చెప్పితే నేను వచ్చుకొంటాను.

బట్టల

పెద్దమనిషి—రయిలుదగ్గరికి ఎవ్వరూ రాలేదే? మీ యజమాని పొమ్మని చెప్పలేదా?

నాకరు—చెప్పారండి.

పెద్దమనిషి—అయితే, ఎందుకు రాలేదు?

నాకరు—రయిలులో బట్ట తలగలవాగా దిగుతాడు. ఆయనను కలుసుకోమని నాతో చెప్పారండి. నేను రయిలు దిగినవాళ్లను చూస్తే, ఎందరో బట్టతలవాళ్లు కనిపించారు. ఎవరయింది తెలియక, నేను యింటికి వచ్చేసాను.

శ్రమ

బట్టతల టీనరు—మృత్యుశ్రమకు ఒక నిదర్శనం చెప్పు. విద్యార్థి—బట్టతలవాడు, ట్రైరం చేయించుకోడం.

తల

కమ్మరి (పనివాడితో)—నేను ఇవడకడిని కొలిమిలో నుంచి తీస్తున్నాను. నేను తల ఆడించంగానే, కొట్టు. పనివాడు తలమీద కొట్టెను, పిమ్మట కమ్మరివాడు, తల ఎన్నడూ ఆడించలేదు.

జయిలు

లాయరు—నువ్వు ఇదివరకు జయిలులోకి వెళ్లావా? నాడి—వెళ్లాను.

లాయరు—అట్లా చెప్పు. ఎందుకు వెళ్లావు?

నాడి—నన్ను నున్నం కొట్టడానికి పిలిచే, వెళ్లానండి. నేను నున్నంగాట్టిన గదిలోకి, శిక్షబడ్డ లాయరు ఒకరు ప్రవేశించారండి. డబ్బుకాజేస్తే యాయన శిక్ష పడ్డాడని చెప్పాడు. నున్నంకొట్టి అప్పుడే యింటికి వచ్చాను.

పని

యజమాని—నువ్వు వెనుక ఉన్నచోటనుండి ఎందుకు చాలించుకున్నావు?

నొకరు—అయిన నన్ను సరిగా చూడలేదండి.

యజమాని—ఏం చేసాడు ఏమిటి?

యజమాని—పనిచెయ్యకపోతే, కొట్టాడండి.

గడియారం

యజమాని—ఇవ్వాలి అక్కిలుకు ఆలస్యంగా ఎందుకొచ్చావు?

గుమాస్తా—పొద్దున గడియారంమాస్తే, అయిదుగంటలయింది. అక్కిలుకు వెళ్లి వచ్చా ననున్నాను. తూ.నాతి గడియారం తిరగడంలేదని తెలిసి, వెంటనే పరుగెత్తుకొని వచ్చానండి.

విధేయత

తండ్రొకడుకును గొడుగు తెచ్చిపెట్టుకుంటే, బాలుకు తెచ్చిపెట్టుకు అనెను.

తండ్రి—ఇప్పుడు విధేయత నేర్చుకోవాలి. తల్లితండ్రి చెప్పంగానే ఆపని చెయ్యాలి. నేను తెచ్చిపెట్టుకు అని మోటుగా చెప్పకూడదు.

బాలుడు—తెచ్చిపెట్ట తలుచుకోకపోతే, ఏమని చెప్పాలి?

అమానం

ఎల్లయ్య—నువ్వు నన్ను అమానం చేసాడు లభి బండిలో నువ్వు ఒకడవు అన్నాడు.

పుల్లయ్య—అమానం మేమున్నది? నువ్వు ఒకడవే గాని, ఇద్దరుకాదుగా.

డబ్బు

టీచరు—డబ్బు అంటే ఎన్ని?

బాలుడు—పన్నెండు.

టీచరు—కోటి అంటే?

బాలుడు—చాలా కొద్దండి.

ముగింపు

ఎల్లయ్య—నువ్వు ఇచ్చిన పదిరూపాయలు నాకెంతో ఉపయోగిస్తాయి, నీముగం తీసుకోలేను.

పుల్లయ్య—అయ్యో, నువ్వు ముగం తీర్చుకుంటావనే ఇచ్చాను. ఆనంగతి మొదలు నే చెప్పలేకపోయానా?

చలి

యజమాని—తాత, యీ చలిగాలిలో ఎట్లావున్నావు?

పుద్దుడు—శనివాహకులచేతుల్లో పడకుండా తప్పించుకోడానికి తంటాలు పడుతున్నాను.

యజమాని—అయ్యో, ఎంత తెలివితక్కువ పనిచేస్తున్నావు?

దుర్భాష

మేజిస్ట్రేటు—మద్రాసు దుర్భాషలాడుతుంటే, నువ్వు ఏం చేసావు?

పోలీసుకాన్స్టేబులు—ఇట్లాంటిచోట ఉండడానికి పనికిరావని చెప్పి, పోలీసుప్రేమనుకు తీసుకువచ్చానండి.

సంగీతం

ఒకడు—ఎల్లమ్మ సంగీతంకంటే, పుల్లమ్మ సంగీతమే

నాకు బాగావుంది. అయినా ఎల్లమ్మ బాగా పాడుతుందని, వచ్చినవాళ్లంతా అంటూ రెండుకో తెలియదు.

ఇంకొకడు—ఎల్లమ్మకంటే చాలా డబ్బుగలవాడు, అదేకారణం.

రోగం

రోగి—డాక్టరుగారూ, నారోగం ఏమిటో సరిగా కనిపెట్టారా?

డాక్టరు—తప్పకుండా, ఏరోగయినా టైఫాయిడు జ్వరంతో చస్తాడని నేనంటే, ఆరోగంతోనే వాడు చస్తాడు.

పన్ను

ఎల్లయ్య—నిన్న టిడినం నీకు పంజికోప్పి వచ్చిందన్నారే. ఇవ్వాలి అగిందా?

పుల్లయ్య—అగిందో లేదో నాకు తెలియలేదు. పంటని ఊడిదీసి, డాక్టరు ఆయనదగ్గరనే ఉంచుకున్నాడు.

మీటింగు

ఎల్లయ్యకు పన్నెండుమంది పిల్లలు. వాళ్లందరినీ వెంటపెట్టుకొని, బీచిటిపోతుండెను.

కానిస్తేబిలు—నిన్ను ఆరెస్తుచేసాను.

ఎల్లయ్య—నే నేం తప్పుచెయ్యలేదే?

కాన్స్టేబిలు—ఓంతుమంది గుంపు నీ వెంటపెట్టున్నారు. బీచిలో మీటింగు చేస్తావేమి అని ఆరెస్తు చేసాను.

చెంప

బైబిలుటీచరు—ఒక చెంపకొడితే, రెండోచెంప పట్టాలని బైబిలులో ఉంది. దీని ఆర్థం తెలిసిందా?

విద్యార్థి—తెలిసిందండి.

టీచరు—నిన్ను ఎవరయినా పిల్లవాడు చెంపమీద కొడితే, ఏమిచేస్తావు?

విద్యార్థి—ఆ పిల్లవాడు ఎన్నేళ్లవాడండి?

పురుగులు

ఆరోగ్యధికారి—కలితాగాపీలిస్తే, రోగాలు పుట్టిం చే పురుగులన్నీ చస్తాయి.

ఒకడు—పురుగులు గాలి బాగాపీల్చేటట్లు చెయ్యడం, ఎట్లాగండి?

భోజనం

పుల్లయ్యను భోజనానికి రంగుని చెప్పడానికి, ఎల్లయ్య బాలుడిని పంపించెను. పుల్లయ్య పుల్లతో పళ్లు తోముకుంటుండెను.

ఎల్లయ్య—ఏమిరా భోజనానికి చెప్పివచ్చావా? బాలుడు—చెప్పాను. ఎస్తానన్నాడు.

ఎల్లయ్య—ఏం చేస్తున్నాడు?

బాలుడు—పండ్లకు పగులుపెట్టుతున్నాడు.

నవ్వు

టీనరు—ఎవ్వరు క్లాసులో నవ్వు?

బాలుడు—నేను నవ్వానండి. నవ్వుతలుచుకోకపోయినా నవ్వువచ్చింది. ఆపులేక పోయినానండి.

టీనరు—బెట్టా?

బాలుడు—ఇంకానేవు ఆడుకుందామంటే, మీరు ఆపుడేవచ్చారండి. మీరు వచ్చేటప్పటికి పక్కనున్న పిల్లవాడు నాకు చక్కలిగిలి పెట్టుతున్నాడండి.

త్రోట

పట్టుకుమునుండి తలెటాకివచ్చి, పెద్ద ఉద్యోగిగనులు త్రోటలో విందుజేసుకొనిరి.

ఉద్యోగిగనుడు—పొపం, మావల్ల మీత్రోటకు చాలా నష్టమయినందుకు చింతిస్తున్నాను. మీ అనుమతిలేకుండా త్రోట ఆక్రమించాము.

త్రోటయజమాని—నా త్రోట సంగతి అట్లావుంచండి. మీ మోటారుకారుకు, యీ గ్రామంవాళ్లందరూ కలసి, తునకలు చేస్తున్నారని, చూసుకోండి.

పట్టువంచలు భోజన కాలమందు

కట్టుకొనుటకు

ఉదారంగు, లక్కరంగు, వెంగపండురంగులలో తోరసును సాదాఅంచు భోజనం అంచు

45" 8 గజములు పొడవుపంచ 6-12-0 7-8-0

„ 8 1/2 డిల్లో 7-14-0 8-12-0

„ 5 గజములు అడకట్టు పంచ 11-4-0 12-8-0

„ 5 1/2 డిల్లో 12-6-0 13-12-0

„ 7 గజములు చీర 15-12-0 17-8-0

వి. పి. ఖర్చులు వేరు.

సిల్క్స్ ప్రార్సు,

వోడవరం, వికాఖపట్నంజిల్లా.

బంకమన్న

(భట్టారం లక్ష్మీనారాయణశర్మగారు నేల్లూరు)

ప్రపంచమున దాహగ్రస్తులను భాగ్యముగ భావించి మానవులందఱు. ఆహారమునకు విడిచిన భాగ్యము మరెది? బీదవాడైనను, ధనికుడైనను ఆహారము భాగ్యము నేగదా ను భించును! ఆహారమును చక్కగ కాపాడుకొనుండువారికి యచిరకాలములోనే మృత్యుదేవీ మందరమునుండి యాహారములు వచ్చుట యొక వింతగాదుగదా? పేదలకు వలసినంత యాహార విహారతృప్తి లేకపోవుటవలన ఉదరపోషణకై తుదకు చెట్లు చెటుకు, పుట్టుపుట్టుకు దిరిగి యాహారముల దిని, నీడద్రావి పొట్టనింపుకొనుచు యాహార్యముల గోల్పోవుటయుండ, ధనికుల వైఖరుల జూడుడు! వారు ప్రజల స్వాధ్యాయముజేసియో, అభ్యుదయవలనో, ఎటులైనను- స్వాధ్యాయగో యస్వాధ్యాయముగనో సంపాదించిన ధనరాసులను ఇనుప పెట్టెల (Iron Safe) ను చోరుల హస్తగతములు కాకుండ కాపాడుకొనుటెట్లాయని దిగులవడుచు రేయిబళ్లు రిద్రబట్టకపోవుటవలనను, భుజించిన బలవంతముగ యాహారమును చక్కగ జీర్ణింపజేసికొనుటకు తగిన శరీరకష్టము లేనందునను యాహార్యమును జెరుదుకొనుచుండుటయు ఎల్లరెరిగిన విషయమేగదా? అట్టి ధనికులు తమ ధనమును తమకు వలయుంత యనుభవించుచు, కొంతనైన నిరుపేదలకు బీదల కేవిధముగ నైన కూలియాపముగ నేల వినియోగింపరాదు? అందువలన యాభయుల యాహార్యములు భాగవదునుగదా! ఈ విధముగ చెడిన తమ యాహార్యములను భాగవదుకొను నిమిత్తమై వారు మందులకొరకై ఎంతధనమునైన భారవోయుదురేగాని కూటికిలేమివలన యాహార్యము చెడి యల్లాడు దీనకోసులక గా రాగి రుక్మనైన ఖర్చుచేసి మందుల నిప్పింపరుగదా! అట్టి పేదవారి గతి ఏమి?

సరి! యిక "పుట్టుకనిచ్చిన దేవుడు పూరిమేపునా" యన్నట్లు వారి యాహార్య సంరక్షణకొరకే దోయొక వస్తువు నీళ్ళకుదు నిర్మించి యేయున్నాడు. అట్టివి ధనికులకు విలువలేని వైనట్లు తెలంపబడిన వైనను అవియు బీదలపాలికి దివ్యవస్తువులు కాకపోవునా? అది సర్వత్ర లభించు బంకమన్న (రేగటిమన్న) కడుపులో గాలిన నుర్ర మారికెత్తనైన మేయినన్నట్లు మందులనే కొనజాలని పేదలు దీనిని ఉపయోగింపక తప్పదు. ఇది చెరువులందును, నదులందును, దొరుకును. సామ్యుల వేసికొనటమపయోగించు యొక కలసిన నిరుపయోగముగ మన్నుగాదు. తాగిన వన్నెనలె ననువుగాను, మృదువుగా నుండును. అట్టి మట్టిని నీటినుండిగూడ యొక కలితునికె తప్పి వాడనరును. ఎందుడైన చూర్చించి దాచియుంచి కావలసినపుడు త్రవీపి ఉపయోగించునది.

ఉపయోగములు

అజీర్ణము, ఉష్ణాధిక్యములవలన కలుగు జ్వరములు, తలనొప్పులు, కండ్లకల్కలు దగ్గులు, కఫబాధ్యములు, శీతభేదులు కడుపునొప్పి పొర్వపునొప్పి, అతిసారభేదులు, రక్తవిరేచనములు వేయేల తుదకు ముఖోగములకు సహాయవిషయము. కండ్లజబ్బు, మంటలుగానున్నచో కన్నులపైను తక్కినచోట్ల నెక్కడ వైనను నాభికి క్రింద, పొత్తిగడుపు (క్రిందిపొట్ట Abdaman) వైపుక చేతిగుడ్డవై ఒక అంగుళము యెత్తు గను 4 అంగుళముల విడల్పుగను, 1 అడుగుపొడవుగను పట్టినలె తేసి వైజెప్పిన ప్రకారము ఆయా స్థలములలో తేసి వైసొక పొడిగుడ్డను చుట్టినచో అతి త్వరితముగా యాహార్యమును బడయుట తథ్యము. ఇది మెరుకునకు చాలా చలువనిచ్చును. పరీత్యక్త మూడుడు! ఉష్ణాధిక్యము కలిగియుండు సమయముగ యీ బంకమన్నను తలకు పట్టించి 5, 10 నిమిషములకన్న మించి యుంచినచో వెంటనే పడితేము సంభవించును. కేవల పంటియగక తేలుకాటు కాలినబొబ్బలు, పుండ్లు, కురుపులు వల్లెల లకు గూడా రావినను, కట్టుకట్టినను, చాల బాధను తగ్గించును. ధనవ్యయమేలేక ఉచితముగా దొరుకువస్తువుగదా? ఈ బంకమంటిచికిత్స చాల ప్రఖ్యాతి గాంచియున్నది. నేను అనభవసిద్ధముగా, దీని యందు నమ్మకము కలిగి యుచున్న బీదలకైనను, ధనికులకైనను యితరముల అందరి మేలునకై తెలిసికొని యాచరింపుదురను నమ్మకముతో వ్రాయుచున్నాను. వాడి దీనివలన ఉపయోగములను పొందుదురు గాక యని కోరుచున్నాను. "నమ్మకమే యిందలి నివారణకైకి ముఖ్యకారణము."

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి- బెజవాడ.

అంతరంగమున అతిప్రసన్నములకు మా ముందుముఖము పెద్ద కేట్లాగునను మా పుస్తకములకు నేడే వ్రాయుడు.

విక్రమత్యములో గూడిన సహాయము

నకాలములో నరియైన పని

పనిచేయుటకు దృఢసంకల్పము, సహాయము చేయవలెననెడి కోరికతో పనులచేయుడు. గత 60 సంవత్సరములనుండి సురాజ్ మల్ నారు ప్రజల యాదరణకు వ్రాతులైయుండిరి.

మా కాతాదార్లు తమ స్వానుభవమువలనే మాయొక్క పనితనమును, ఓర్పు, నమ్మకములను తెలిసికొనియున్నారు. వారివిషయములను వ్రాతపూర్వకముగ యిచ్చియున్నారు.

సురాజ్ మల్ లల్లుభాయి అందు కో.

రాక ఫోర్డు గేట్, వజ్రపు వర్తకులు, నగలవర్తకులు, 313, ఎస్.ప్ల.నేడ్, మద్రాసు. శిగుచినాపల్లి.

"Goway Stewart"

"డ్యూరొ"

ఫాన్ టెన్ వెన్నులు

రెండుమాదిర్లలో గలవు

హిందూదేశపు ప్రఖ్యాతి గాంచిన కలము

స్టేషనరీ సామానులమ్ము గొప్ప వర్తకులందరివద్ద దొరుకును.

గ్యారంటీ

"కాన్ ఫేస్టి నెట్" పూచీవలన దీనిలోని యాభాగమైన సరిగాపనిచేయకపోయినను, పనితనమందులోపమైనను మరల త్రాగికలమును త్రొత్తదాని నొసంగబడును.

ఇతరవాటికిబదులు "డ్యూరొ" నే కొనుడు.

సాక డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:

ఓరియంటల్ మెర్కన్ టైల్ ఏజన్సీ,

19-20, లింగిచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

బెజవాడ స్టేషనరీ అండ్ ఫాన్సీమార్బు, బెజవాడ.

ఎస్. విశ్వనాథ్ అండ్ కో, విజయనగరం.

కె. వి. నరసింహారావు & సో. మెసర్సు, ఇల్లెస్ అండ్ కో, కాకినాడ.

తెలి:— "ఎగ్ మెరర్"

ఫోను నెం. 2611

మీ దుకాణదారుని క్రిష్ణ వేణి సిరా శ్రేష్ఠమైనది

పాస్ టెక్ కలములకు, సామాన్యకలములకు గూడ సుపయోగపడుదానిని చూపవలసినదిగ కోరుడు. మద్రాసు గవర్న మెంటువారిచే వాడబడుచున్నది. చాల జాగ్రత్తగను, నేర్పరులైన హైందవసనివారలచే తయారు చేయబడినది. పర్తక ధరలకొరకై క్రిందివారికి వ్రాయుడు.

ఓరియంటల్ మెర్కన్ టైల్ ఏజన్సీ, 19/20 లింగిచెట్టివీధి, మద్రాసు.

బెజవాడ స్టేషనరీ అండ్ ఫాన్సీమార్బు, బెజవాడ. ఎస్. విశ్వనాథ్ అండ్ కో, విజయనగరం.

జర్మనీ అధ్యక్షులగు వాను హిందెరబర్గ్ గారు తైను లండునుందు బాలరను సందర్శించుట. (ఎక్స్. పి. ఎస్.)

తిలకు రామవర్మ గారు

పంజాబు నివాసులగు వీరు, మదరాసు ఆంగ్లో అమెరికన్ కాలేజికి లండనులోయి ఉన్నత విద్య నభ్యసించు న్నారు. వీరి రీత్యమునంతను కాలినడకనే బోయెదరు. వీరికి ఇరువది సంవత్సరముల వయస్సు. (పి. ఎక్స్. ఎ.)

కె. పి. లక్ష్మణరావు గారు
మదరాసు హైకోర్టు జడ్జిగ నియమింపబడిరి.
(ప్రె. ఫో. వీ.)

నూజివీడు బోర్డు బాలికా పాఠశాల విద్యార్థినులు ఆరోగ్యవారమున దు నాటకము ప్రదర్శించిరి.

మొర్రాకో సుల్తానుగారు పారిసునగరమున సువర్ణవస్త్రమునందు లిఖించుట (జి. ఎస్. ఎ)

పి. కె. గోమగారు

కలకత్తాలో ఉపసిద్ధమైన యీతనేర్చినవారు. 60 గంటలకాలము నీటిలో యీడుచుండిరి.
(జి. ఎస్. ఎ.)

డా॥ ఆనిబసె టుగారు
ఇంగ్లాండులో నన్ను పుడు రీయబసిన ఛాయాపటము
(జి. ఎస్. ఎ.)

గ్రామములను ఖాళీజేయవలయును

జెహవలో మిలిటరీయధికారుల హెచ్చరిక

సిహెచ్. ఆర్. 29:—అక్రిడీల 'దాడి' నరకట్టుటకై 'జెహవ'లో డి. రి. య. కార్యాలయ ప్రస్తుతము గైకొనుచున్న చర్యలనుబట్టి, ది. 29 నుల నొకనాడు పిహెచ్. జిల్లా నామక నోడీసులు నా రికార్డుబడివి. అక్రిడీల పిహెచ్. కేరంటపు యా గమనముల నరకట్టుటకై పైనికాధికారి గైకొనినచర్యలను యీ క్రిందినట్టి వివరించుచున్నది.

ఇంజియర్ ప్రభుత్వమునకు విశోధనగా ముద్రను లేవదీసిన బాంధ్యమువారివలన పిహెచ్. జిల్లా అక్రిడీ, మెహమాండ్ బాతులవారియొక్కయు, తదితరబాతుల యొక్కయు దాడికి లోనయి యాంతులు యెంతయు విచారకరము.

ఇందులో భాగముగా, యీ జిల్లా యంత్ర పరికరములను గ్రామముల అక్రిడీల పిహెచ్. కేరంటపు నామక లోనయియున్నాడు. గ్రామములను భయపెట్టి యాయా ఫిడీలు బలవంతపు బాధిగ్యమును విధించి యున్నాడు.

ఇక ముందట్లు జరగకుండుటకై (సిహెచ్) జిల్లా పైని కాధికారి యీ క్రిందిచర్యలను గైకొనుచున్నాడు.

సిహెచ్ కన్వీన్ మెంటు (సైనికస్థలము)కు శత్రువుల పరిమితిలో, అనగా నుమారు 5 మైళ్ల దూరములోపుగా మున్న గ్రామములన్నియు శత్రువుల దళమువారిచే రిజిస్టరీజేయబడును. పిహెచ్ ప్రదేశము మీదవైనను, శరణితులగాని, రాత్రి పూటగాని, రరగా శత్రువులను గురికట్టి కాల్పుటకు వీలగుటకై కొన్ని నడుమ కాల్పుటకై, రిజిస్టరీజేయబడు. 'జి.ప్రీ'వన్ అవధకముల కొరకై గ్రామముల ఖాళీజేయబడవలయును. దీనికి సహధించిన కార్యకర్తలను గ్రామములకు రిజిస్టరీసమయముగా వెళ్లవలెను. ఈ హెచ్చరిక యొసంగబడినవిక, పైని నూచించిన సందర్భములయం చేరికయినను యువమును వాటిల్లిన మిలిటరీ యధికారులందులకు జవాబు దాడులు కాబాలకు.

శత్రువులు వచ్చినవెంటనే గ్రామములను ఖాళీజేయవలయుననుట

పిహెచ్ గ్రామములకై నను విశోధనలను సరిపాట్లు బాతులవారు వచ్చుచో, యీ గ్రామములో నివసించువారెల్లరను గ్రామమును వెంటనే విడిచి వెళ్లవలయును, వారటుల నొనరింపనిచో, వారు లోబడగల యపాయమునకు వారలై బాధ్యులు గాగలరు. విశోధనలను సరిపాట్లుబాతులవారు చేసినను నొకే గ్రామములోనికే జేరి, మనగ్రామములకు యిబ్బందిని, చికాకును గలగజేయుచున్నారనువార్త జేగనే, గ్రామములు వెంటనే గ్రామమును ఖాళీజేసి, గ్రామమున కధనపక్షము అరమైలు దూరమున కేగవలయును. ఒక అరగంట 15 నిమిష పినవ శత్రువులదళమువారు అన్నివర్షమును ప్రారంభించును. గ్రామములోగాని, దానికి కనుమార్చుమేర ప్రదేశములోగాని యున్నవారు అపాయమునకు లోనయినచో, అందులకు వారే కారకులుగా నుండగలరు.

నాలుగవ పేరాలో నూచించబడిన గ్రామముల రిజిస్టరీకారకై కార్యక్రమ ప్రచారకయొకటి ప్రకటింపబడును. రిజిస్టరీజేయవలసిన స్థలములను పోలీసులు ఖాళీజేయుదురు.

ఈయుత్తరములు తాత్కాలికవారాన, పిహెచ్ పోలీసు నూపరించెంటు ద్వారాన గ్రామములకు వెలువడునని యూహించబడుచున్నది. ఈయుత్తరము యీక్రింది గ్రామములకు వర్తింపగలదు:—బద్ సోయర్, మహాఫోర్, మహాగార్, జెయిఖాన్, సాంగూ, అచీరీ, లేగీవాహీ, పాత్యార్, చార్పూజా, హరియానా, ఖాజానా, గడ్ సాగా, ఫోకానా, ఫాంధూ, జిల్లాయర్, ఖార్వర్, సోకోహాయ్ గ్రామములను పిహెచ్ లోపుగమున్న యితర గ్రామములను ప్రస్తుతకాలముకు మెహమాండు గ్రామములకు హెచ్చరిక యొసంగబడునని నుడువబడుచున్నది. ఏలనన యీ ప్రాంతమునే విశోధన లీంతకు పూర్వము వాడియుండిరి.

గ్రామములలో యీ ఉత్తరములను సన్నిహితులు గానింపునని అంతాధికారుల చాల నిక్కచ్చిగా గోరబడుచున్నాడు. అక్రిడీలను మారముగా నుంచవలయుననియు, యిటులు గావించుచేరనిచో తమ గ్రామములను ఖాళీజేయవలయుననియు గ్రామములలో బాధించబడుచున్నాడు. ఈ గ్రామముల పరిపాట్లలో లోనికి అక్రిడీలు జొరబడుచో విడిచి శత్రువులు నుండకు వచ్చింపవచ్చుననియు వెలుపలదెను. ఇటువంటి యీ ఉత్తరము పిహెచ్ పరిశ్రమయొక్కబాతులకు జేరియున్న గ్రామములనుగూడ బారీచేయబడెను. (ఫీ. వె.)

కోయంబుత్తూరు

200 పేజీలు

మహారాజాపుస్తకశాల
సౌకార్యపరు, మద్రాసు.

నవగన భరితమై నవీన పోకడలు గల ఉత్తమగ్రంథము అంద్రులం దిది యొక్కనే ఇందలి చోటయు కడబుట్ట జేయను. నీటిబోధకములగు దృష్టాంతములతో నిండిన భావము లిందు గలవు.

1 ఇద్దరి పెళ్లాలవాడి యిబ్బందులు 2 నగలపిచ్చుగల కాయమ్మ, 3 నవనాగరిక శిఖాముఖ, 4 బోగం వంక సాని టుక్కలు, 5 అయ్యో నాధనమా! నన్ను బాసే పోతున్నావా, 6 అతివనయం ధూర్జులు, 7 నా అనుకూలమే నాకొప తీసింది, 8 దెబ్బకు దయ్యంపడలింది, 9 కోర్టుపూయి కొంపకాలుపు కొన్న గోపాలరావు, 10 ఖడ్గనీరుగుడ్డల వివాదం, 11 బైరమా రిగారి బండారం, 12 గజదొంగ-పెనభూతము, 13 పల్లెటూరివార్ల పల్లెప్రజే, 14 ఒకవింతంతుయొక్క విచిత్ర స్వప్నం మొదలైన అనేక కథలుగల యీ గొప్ప రసవత్తరము గ్రంథము. ప్రతి స్త్రీ, పురుషులు, బాలకులకు చదివి తీరవలయును. దీనిని యీ కేసులు చదివి ఆనందించుచున్నాడు.

200 పేజీలుగల పెద్ద గ్రంథము వెల 1 రూ. ప్రేమ, పాఠశాలకు ప్రత్యేకము.

రాజ్ పురు

పీహెచ్ పార్టీవారు జూన్ 5 తేదీని రాజ్ పురు గ్రామంలో జోతపరేషను జేయునని వివాదాత్మక తాలూకా అంతర్ము ప్రచారము గావించుచున్నారు. 29-8-30 తేదీని కొత్తపేట గ్రామంలో మి. రా. శ్రీ కంఠేటి వెంకటాచారి అధ్యక్షత క్రింద నూతన మొదలయింది సభ్యులతో, తాలూకా తానీఫ్ దారునాథ, డిప్యూటీ తహసీల్దారుగారు మొదలయిన అధికారితో నోక మహాసభ గావించినారు. అందు చాలా మంది వక్తలు రాజ్ పురి గురించియు అసంధ్యయొక్క ఏర్పాట్లు, ఉపయోగములనుగూర్చియు గంభీరపర్యవసూల నొసంగిరి. సభ జయప్రదముగా ముగిసినది.

తిరిగి 30 తేదీని మరికొంత గ్రామంలో జరిగిన "సెట్టి బలిజ" కాన్ఫరెన్సు యందు మూడువేల ప్రజలతో నిండిన మహాసభయందు శ్రీ కంఠేటి వెంకటాచారిగారు రాజ్ పురి గురించి విశ్రుముగా ఉపన్యసింపగా కాన్ఫరెన్సువారు యొక ప్రసముగా వారు తీర్మానించుకొనిరి. మా తాలూకా తహసీల్దారు వారు సదరు సభకు దక్షచేసి తన ప్రాత్యూహము నిచ్చినందుకు వారెంతయు ప్రశంసనీయులు. ఈసంస్థవారు 1-9-30 తేదీని నడిమెంక గ్రామంలో మ. రా. శ్రీ. సత్తిరాజు కామేశ్వరరావుపంతులు చి. పి. ఎం. టి. రిటైర్డ్ ఖాళీ యనపెట్టరుగారి అధ్యక్షతక్రింద నూతన 400 సభ్యులతో నోక మహాసభ గావించినారు. నలుగురు వక్తలు రాజ్ పురి గురించి పూర్వముకన్న యిప్పటి సౌఖ్యములను గురించి, నిప్పు బాత్యధరణను గురించి, అప్పుకృతను గురించి విశ్రుముగా గంభీరపర్యవసూల నొసంగిరి. సభ్యులను ఆ గ్రామ కాపురములు, మి. రా. అల్లూరి రామరాజుగారు సన్మానించిరి.

మంగళాశీర్వాదములతో సభ జయప్రదముగా ముగిసినది.

యన్. కామేశ్వరరావు.

సీమ వెండి సామానులకు శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ మాన్యుఫ్యాక్చరీంగు జ్యాయెలర్సు లండ్ డైమండు మర్చంట్సు, బెజవాడ.

అర్జునూరు

ది 8-8-1930 తేదీ సాయంత్రం 4 గంటలకు చిక్కవోలు నలుతాలూకాలో చేసిన అర్జునూరు గ్రామంలో తూర్పు గోదావరిజిల్లా పీహెచ్ పార్టీ యొక్క చిక్కవోలు ఫీల్డర్ బ్రాంచి సంఘమువారి ఆదర్శమున నోకలా మిలిట్రీ మిటింగు జరిగిరి. ద్వారపూడి కాపురములు మి. రా. శ్రీ. చేమూరి శివరామరాజుగారు ఆగ్రాసవాధిపతులుగా నుండిరి. అర్జునూరు గ్రామకాపురములు మి. రా. శ్రీ. పులుగుర్ల చలపతిరావుగారు, మి. రా. శ్రీ. వెంకటాచారి రామమూర్తిగారు, చిక్కవోలు కాపురములను పీహెచ్ పార్టీ యొక్క సెక్రటరీగారు, ఆయన మి. రా. శ్రీ. ముక్కపూడి నుబ్రహ్మణ్యంగారు, శ్రీ బిజిమ గవర్న మెంటువారి పరపాలనా సౌకర్యములను గురించిని కాసనోల్లంఘనములన కలిగిడు సభ్యులను గురించిని ఉత్సవమునుగురించిని పునవ్యసించిరి. సభ జయప్రదముగా జరిగెను.

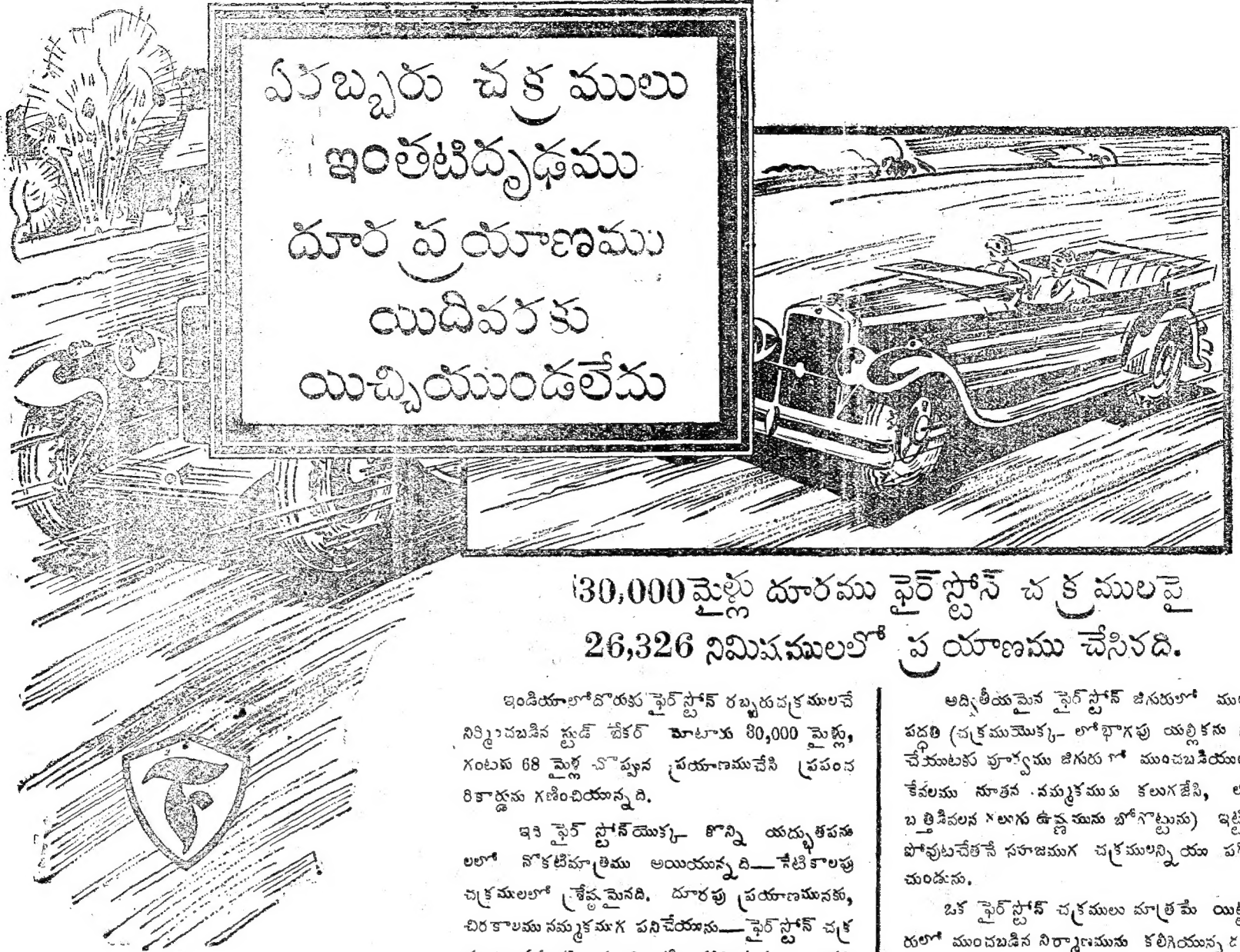
యం. సుబ్రహ్మణ్యం.

కోయంబుత్తూరు

ఖడ్గ వస్త్రానియములో వోరీ కోయంబుత్తూరు, సెప్టెం 4:—ఖడ్గ వస్త్రానియము దివి తలుపులు బ్రద్దలకొట్టి గత మంగళవారము రాత్రి 10 లు రొక్కయ దొంగలీంపబడిన. అత్యంతగ చెట్టిగారి బంగారావద్ద దున్నెట్టె బ్రద్దలకొట్టబడి పడియుండెను. పోలీసువారికి కంపెయింటు చేయబడిన. అనుమానమువీర ఒక ని. అరెస్టుచేసిరి. (అ. వె.)

రాజ్ పురులో ఆంధ్రసోదాలకు

రాజ్ పురు, సెప్టెంబరు 5:—కేసుదయ 8 గ మోలీసు ఇరప్పెట్టరు 20 మంది పోలీసు జవానులతో, తాత్కాలిక, సాల్వ ఇనపెట్టరుతోను వచ్చి యినాజ్ఞలంక నివాసులను ఎ. వెంకటరత్నం, జయంతి నుమూర్తిగార్లను మరి 16 మంది తాటిచెట్టు నడికిండుకు అరెస్టుచేసిరి. వెంకటరత్నంగా రిట్లు పెడకిరి. వారంటు చూపకుండనే వెంకటరత్నంగారి భార్యవద్ద తాళంచెట్టలను బహుంతుగా తీసుకొనిరి. గ్రామ మంతయు భయభ్రాంతమై యున్నది. (ఒక విలేఖరీ.)

**ఏరబ్బరు చక్రములు
ఇంతటిదృఢము
దూర ప్రయాణము
యిదివరకు
యిచ్చియుండలేదు**

**30,000 మైళ్లు దూరము ఫైర్ స్టోన్ చక్రములపై
26,326 నిమిషములలో ప్రయాణము చేసినది.**

ఇండియాలో వాయు ఫైర్ స్టోన్ రబ్బరుచక్రములచే నిర్మించబడిన ట్రక్ ఛేకర్ మోటారు 30,000 మైళ్లు, గంటకు 68 మైళ్ల వాస్తవ ప్రయాణముచేసి ప్రపంచ రికార్డును గణించియున్నది.

ఇవి ఫైర్ స్టోన్ యొక్క కొన్ని యద్భుతపనులలో నొకటి మాత్రము అయియున్నది—కేటికాలపు చక్రములలో శ్రేష్ఠమైనది. దూరపు ప్రయాణమునకు, చిరకాలము నమ్మకముగ పనిచేయును—ఫైర్ స్టోన్ చక్రములు ప్రపంచరికార్డులన్నింటినీ కలిగియున్నది—ప్రతి యొక రికార్డుకూడ జేరువేరు విషయముల గూర్చియే గలవు.

ఫైర్ స్టోన్ చక్రములు మీ మోటారునకు లిగించిన సమృద్ధముగ చాలమారము ప్రయాణము చేయగలదనుటకు రుజువు యిచ్చుట గలదు.

అద్వితీయమైన ఫైర్ స్టోన్ జిగురులో ముంచబడిన పదతి (చక్రముయొక్క) లోభాగపు యల్లికను తయారు చేయుటకు పూర్వము జిగురులో ముంచబడియుండుటచే కేవలము నూతన నమ్మకము కలుగజేసి, లోనండి బల్బివలన గలుగు ఉష్ణమును బోగొట్టును) ఇట్టిది లేక పోవుటచేతనే సహజముగ చక్రములన్నియు పగిలిపోవుచుండును.

ఒక ఫైర్ స్టోన్ చక్రములు మాత్రమే యిట్టి జిగురులో ముంచబడిన నిర్మాణమును కలిగియున్నదను విషయమును గమనించుడు—ఫైర్ స్టోన్ యొకటిమాత్రమే ప్రపంచమంతటలోనికి మిన్నయైన పనిని చేయగలదు. గనుక యిండియాలో వేలకొలది మోటారు యజమానులనుసరించు మార్గమునే మీరునుగూడ యక్షపించుడు—ఇక మందునుండియైన ఫైర్ స్టోన్ చక్రములమాత్రమే నుపయోగించుడు.

FIT THE NEW

Firestone

GUM-DIPPED TYRES

**ఫైర్ స్టోన్ చక్రముల డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:—
ఆల్ ఫ్రెడ్ ఎంగ్ అండ్ కో., మద్రాసు.**

చిత్రాడ

చిత్రాడలో శ్రీయంత రావు వెంకటజగ్గరావుగారి ఆధిపత్యముక్రింద ఒక సభ జరిగెను. శ్రీయతి పెద్దాడ కామేశ్వరమ్మగారు మంచిగంటి సభద్రమ్మగారు, పారుపూడి వెంకటరమణమ్మగారు, నందూరి కృష్ణమాచార్యులుగారు ఇంకా కొంత మందిని విచ్చేరిరి. అధ్యక్షులు శ్రీయంత రావు వెంకటజగ్గరావుగారు ఓట్లు ఎక్కిరికి కొంగ్రెసు అదే కాను సారముగా ఇవ్వబడ్డనిని కాసనసభలు వట్టిబూటకము లనిని చెప్పిరి. తరువాత మంచిగంటి సభద్రమ్మగారు ఖద్దరుగురించియు, పారుపూడి వెంకటరమణమ్మగారు జేను బాధ్యని, కొడుకుని జైలుకుపంపి నేనుకూడా జైలుకు సిద్ధముగావున్నాననిని ముక్తకంఠముతో మాట్లాడుతుంటే ప్రజలలో హర్షధ్వనులు చెలరేగినవి. తరువాత శ్రీయతి పెద్దాడ కామేశ్వరమ్మగారు తమ సహజ వృద్ధులకు సేవలతో ప్రభుత్వపు అన్యాయముల గూర్చి చెప్పిరి. నందూరి కృష్ణమాచార్యులుగారు మాట్లాడిరి. తరువాత వక్తలకు అభినందనలతో సభ ముగిసెను. (బి. వి.)

బెజవాడ కూసీలు

బెజవాడ, 5-9-30:—పోయిననెల 11వ తేదీని బెజవాడ నగరపేట చౌకులో జరిగిన 31 కూసీల సందర్భమున నగరాలలో తొమ్మిడుగురు మహిళులను అరెస్టుచేసి షుభాక్ష 15 కోజులు జైలులోనుంచిన తర్వాతవారలనందరనువదలిజేసిరి. పోలీసువారు కూసీల విషయమై యేచర్యను యింతవరకు తీసుకొనలేదు. కూసీలు బడిగి షుభాక్ష ఒక నెల అయినప్పటికి, యింతవరకు యేచర్యను తీసుకొనక పోవడము చూడ కూసీల విషయమై కేసు పెట్టుట మానినట్లు తెలియుచున్నది.

దొంగ్గురెంచి మాత్రము నగరాలలో 26 గుర మీద 107 నెక్కును క్రింద ప్రైవేట్వరు చేయుటకుగాను నోటీసులు జారీ చేయడ మయినది. దీనిని గురించి విచారణకు బెజవాడ జాయింటు మేజిస్ట్రేటువారు యూనెల 4వ తేదీకి వాయిదా వేసిరి. (స్టేషన్ రిపోర్)

ధరావతు కోరుట

శ్రీవాణి నికేతనవెన్, నంద్యాల

నంద్యాలలో శ్రీపుణ్యమాట్రి కొండయ్యగారిచే నిర్వహింపబడుచున్న శ్రీ వాణి నికేతనముద్రాక్షరాలకు కామెదకీపత్రికను ముద్రించినచో వేయిరూప్యములు ధరావతు కట్టవలయునని దొరతనమువారు కోరెయుండిరి. అందువలన పత్రికా ప్రచురణము ఆగియుండెను.

మరల ఇప్పుడు వీకారణమును తెల్పకనే వేయిరూప్యములు ధరావతు నడిగినారు. అంతవరకు ముద్రణాకార్యము లేవియు జరపరాదట. అందువలన ముద్రాక్షరాల త్రవ్వతము నిర్వీణయబడినది. (బకవిలేజరి)

విప్లవకారులు

సోదాలు-అరెస్టులు

చిటగాండు, పెద్దెంబరు రి:-లోకనాథబాబు, గణేశభూషణ్ అవంధరప్రకాశం, ప్రెంచి చంద్రనాగూరులో అరెస్టుచేయబడినవారు జైలులో పెట్టబడిరి. మొదటి యిరువురి పట్టిచ్చుటకు ఒక్కొక్కరికి రు. 5000 బహుమానము నిచ్చునట్లు పూర్వము ప్రకటించబడియుండెను.

డక్కాలో 7 అరెస్టులు

డక్కా సెప్టె రి:-ఎక్ హాఫ్ గార్డు మెల్లగా రెక్కానున్నాడు. వారిలో మూడు గృహములు శోధింపబడెను. అరెస్టుయినవారిలో 7 గురిని బందిలోనుంచి మిగిలినవారిని వదలివేసిరి.

(ఆ. ప్రె.)

కుల్నాలో ఒక స్త్రీడరు యింటిసోదా

కుల్నా, పెద్దెంబరు రి:-హేమనాథగారి ఒక స్త్రీడరు గృహము పరిశోధింపబడెను. చిటగాండు పితూరీస్వరూపములో చంద్రనాగూరువాడి సంధ్యమున యతని కొడుకగాను గోవిందు ఒక విప్లవకారుడని తెలిసెను.

(ఆ. ప్రె.)

బాదిసాల్లో ఇద్దఱు స్త్రీవర్గ అరెస్టు

బాదిసాల్, పెద్దెంబరు రి:-పట్టుకాల్ వంటివి ఎవరో అట్టి ధర్మపై దౌర్జన్యము సత్విన సంధ్యములో ఇరువురు స్త్రీడరు ఒక వర్తకుడును అరెస్టుచేయబడిరి. కాంగ్రెసు ఆవరణములో పథులు జరుగకూడదని పురమాన 144 వ సెక్షన్ ప్రయోగింపబడినది.

(ఆ. ప్రె.)

లాహోరులో బాంబులకై సోదాలు

లాహోరు, పెద్దెంబరు రి:-14 బాంబులను సాధించుటకై పోలీసులీ యుద్ధము చాలా యిండ్లను సోదాచేసిరి. నందలాల్ గారి గృహమునుండి ఒక బ్రంకు గింజీ మరొకొన్ని వస్తువులను లాగుకొనిపోయిరి.

(ఆ. ప్రె.)

"ప్రతాప" వ్రాయసకాని రహస్యము

లాహోరు, పెద్దెంబరు రి:- దైనికపత్రిక యగు "ప్రతాప"లో ముఖ్యవ్రాయసకాండ్రలో నొకడు అరెస్టుచేయబడెను. సర్ ఛార్లెసు లెగర్లగారిపై బాంబువేసిన దానిని గూర్చి ఛోటారావిదని సమీక్షమున 14 బాంబులను సాధింపవచ్చునని ఆతడు రహస్యము బయటపెట్టెనట.

(ఆ. ప్రె.)

1818 రెగులేషన్ 3 క్రింద అరెస్టు

లాహోరు, పెద్దెంబరు రి:-"బందేమాశరం" పత్రికా సంపాదకవర్గమును చెందిన పజలీహిగారు ధర్మకాల జైలు నందు 1818 రెగులేషన్ 3 క్రింద వైదుగా నుంచబడిరిని ఆ పత్రిక లేలవుచున్నది.

(ఆ. ప్రె.)

కలకత్తాలో బాంబులను మరణము

కలకత్తా, పెద్దెంబరు రి:-పి. డబ్ల్యు. డి. చప్రానీ భవాచార్మి అను నతడు ఆగస్టు 22 వ తేదీన ఈ డెకాగార్డెక్ పోలీసు స్టేషనునొద్ద ప్రేలినబాంబులను చనిపోయెను. ఈ విచారణకర్తలు నిట్లే నిర్ణయించిరి. ఈపరిశుసత్విన మేజరు మల్లయ్యగారు గాయములందు 9 లోహపుముక్కల సాధించిరి. పలుగాయములను చిరుతచే మరణించెనని యతని యభిప్రాయము.

(ఆ. ప్రె.)

బెంగాలు ఆర్డినెన్సుక్రింద అరెస్టు

మైమెన్సింగు, పెద్దెం రి:-ఎక్సెన్సా గిడ్డంగి అల్లరి శేనులో నిందితుల వ్యాయవాదియగు భూపతికంజక్ ఘోషగారు నిన్న బెంగాలు ఆర్డినెన్సుక్రింద అరెస్టుచేయబడిరి.

(ప్రె. ప్రె.)

సేలం డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 57/30

వాదులు:-1 పి. సుబ్బారాయచెట్టి, 2 టి. కె. నాగిచెట్టి.

ప్రతివాది:-ఈ. టి. వెంకటస్వామిగారు.

పైవాదా వాదలకు ప్రతివాది బాకీయన్న రు 891-10-6 లను వాదులు రాబట్టుకొనుటకై కేయబడి, సదరు దావా 12-9-80 తేదీకి వాయిదా వేయబడినటుల యందుమాటను తెలియకేయడమైనది.

టి. టి. సంపత్ కుమారన్,

8-9-80

వాదికరప్రతిడరు.

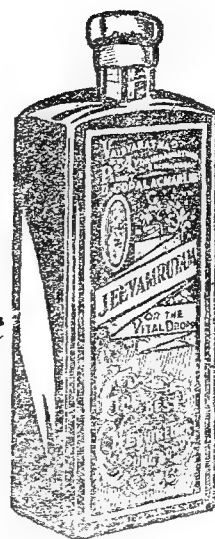
కెంపులు, పచ్చలు, మంచిముత్యములు వగైరాలకు వీకంసి చబిల్ దాసు అందు సన్ను,

సీమకమలములు, నగలవర్తకులు,

112, 113 వైనాబాదురోడ్డు, మద్రాసు.

దౌర్బల్యము జెందిన

దేహములకు

వటుత్వము
ఉత్సాహము
రక్తవృద్ధి
కంఠస్పష్టి
శిరస్సవృద్ధి

జీవామృతము

నొవంగుటకు

ఒక్కటియే

విశ్వసనీయమైన టూనిక్. ఇయ్యది అపరధ్యంకరియగు వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి ఆపాదమున ఆయుర్వేదశాస్త్ర పరగ్ర పరిశోధనాఫలితము. మానవజాతి ఆరోగ్యమును పెంపొందించెడు అమూల్యమున ననేక భారతీయ ఓషధులుయింపచేరి యున్నవి. స్త్రీపురుష భేదము లేక సర్వకాలములయందు సంపూర్ణారోగ్య సంపదకై వేనింపదగిన నిరపాయకమైన టూనిక్. జీవామృత మొక్కటియే. 82 వత్సరములనుండి ప్రచారములో నున్నది.

కేటలాగు ఉచితము

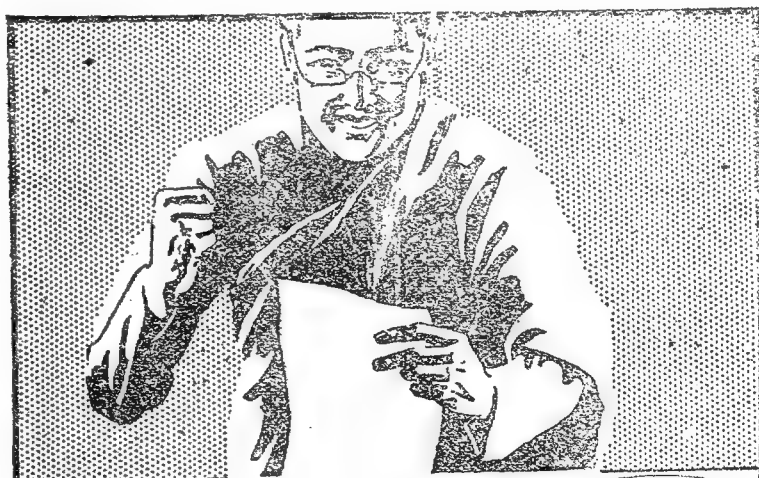
[మె సీసా 1-కి రు 8-4-0

ఆయుర్వేదాశ్రమము

తపాలుపెట్టె 287,

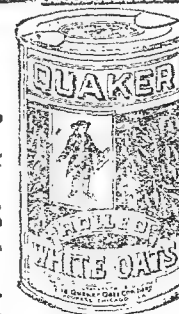
మదరాసు.

ఆంధ్రదేశమునలి మా యేజు-జ్జుండరియెద్దల వారకుడు.

దినమును చక్కగా ప్రారంభింపుడు.

గొప్ప శక్తినిచ్చు క్వేకర్ ఓట్లను ప్రథమ భోజనముగ వాడుడు. ఇది సులభముగ తయారుచేయబడగలది, త్వరలో జీర్ణమగుటకు, సంపూర్ణ బలమునిచ్చుటకు అగ్రపదార్థములు గలిగి, మంచిసువాసనను గలిగియున్నది. కోజులో నూటికి 70% వంతు పనిచేసియున్నది. గంటలలో దీనియందుండు పదార్థము బలమివ్వగలదు. పౌర్వప్రసాదము, భోజనమునకు మధ్యకాలి మొదలైన వాటిని పోగొట్టును. దీనిని ప్రతిదినము వాడుటవలన బలముకల్గి ఎక్కువపనిచేయుటకు శక్తినిచ్చును.

Quaker Oats

చేతులతో లాకబుడచిది.

1872

సప్తా, జయకరు రాయబారములు విఫలమగుట

వారు లేఖల నన్నిటిని ప్రకటించుట

(5వ తేది) ఒకగంటసేపు మాత్రమే సంభాషణలు జరుగుట

“ప్రస్తుతము జరుగుచున్న రాయబారములు విఫలమైనవని తెలుపుటకు మేము చింతిలుచున్నాము”
అని సప్తా, జయకరుగార్లు తెలుపుట

ప్రకటించబడిన లేఖలు

1. సప్తా జయకరుగార్లు రాజప్రతినిధికి 13-7-80 వ్రాసిన లేఖ.
2. రాజప్రతినిధి వారి కొనగిన ప్రత్యుత్తరము
3. గాంధీమహాత్ముడు 23-7-80 పంపింతుకు వ్రాసిన నోటు.
4. ఆ తేదినే పండితులకు మహాత్ముడు వ్రాసిన లేఖ
5. పండితులు 28-7-80 తేదిని వ్రాసిన మెమో.
6. పండితులు 28-7-80 ని మహాత్మునకు వ్రాసిన లేఖ.
7. ఎరవాడ చెరసాలలో 15-8-80 ని రాజప్రతినిధికి చూపించుటకు నాయకులు వ్రాసిన లేఖ
8. సప్తా జయకరుగార్లు బొంబాయినుండి 16-8-80 ని కాంగ్రెసు నాయకులకు వ్రాసిన లేఖ.
9. రాజప్రతినిధి 28-8-80 ని కాంగ్రెసు నాయకులకు చూపించుటకు వ్రాసిన లేఖ.

ఎరవాడలో నేడు జరిగిన సంభాషణలు

ఒక గంటలోనే సంభాషణలు ముగియుట

పూనా, సెప్టెంబరు 6:—నేడు ఎరవాడ చెరసాలలో సర్వే జనబహదరు సప్తా, ఎం. ఆర్. జయకరు, ఏ. రంగస్వామయ్యగార్లు గాంధీ మహాత్ముడు మున్నగు కాంగ్రెసు నాయకులతో ఒక గంటసేపు మాత్రమే సంభాషించిరి. పిమ్మట వారు చెరసాలనుండి వెనుపలకు వెళ్లి యిటుల ప్రకటించిరి.
“ప్రస్తుతము జరుగుచున్న రాయబారములు విఫలమైనవని తెలుపుటకు మేము చింతిలుచున్నాము. లేఖల నన్నిటిని కేడో లేవో ప్రకటించెదము.”

సప్తా జయకరుగార్లు లేఖల నన్నిటిని ప్రకటించుట

మొత్తము 10 లేఖలు-సప్తా జయకరుగార్లు ప్రకటన

పూనా, సెప్టెంబరు 6:—జూలై ఆగస్టు నెలలలో చెరసాలలోనున్న కాంగ్రెసు నాయకులకు సప్తా జయకరుగార్లు జరిగిన లేఖలను సంభాషణలను నేడు సప్తా జయకరుగార్లు వెల్లడించుచు నిటుల నొక ప్రకటనను చేసిరి.
“భారతదేశమున మరల కాంతివర్షియైన కలిగించుటకు రెండు నెలలనుండి మేము చేయుచున్న ప్రయత్నములయొక్క విఫలము.

1. కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు రౌండుటేబిలు సభలో పాల్గొనుటకు గూర్చి పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారిని 20-6-1980 వ తేదీన లండను డెయిలీ హెరాల్డు పత్రిక ప్రత్యేకవిలేఖరి జార్జి స్టాకోంబుగారు సందర్శించి ప్రశ్నింపగా నపు డత్తతో మోతీలాలుగారు తమ అభిప్రాయములను తెలిపిరి. ఆ సంభాషణ లిదివరకే పత్రికలలో ప్రకటించబడెను.
2. అటుపిమ్మట మరి కొద్దిరోజులకే స్టాకోంబుగారు బొంబాయిలో మోతీలాలుగారిని మరల సందర్శించి సంభాషించిరి. అపుడు స్టాకోంబుగారు కొన్ని మరతులను వ్రాసి మోతీలాలుగారికి చూపించగా ఆ మరతులకు మోతీలాలుగారు రామొందిరి. అపుడు మోతీలాలుగారు స్టాకోంబుగారును జయకరుగారును మాత్రమే అచట నుండి ఆ మరతుల పత్రంను కొక ప్రతిని స్టాకోంబుగారు జయకరుగారికిచ్చిరి. వాటిని భారతముగా చేసిన జయకరుగారుగాని మరియొకరుగాని రాజప్రతినిధితో సంభాషించదగినది యూహించబడెను.

3. అపుడు సప్తాగారు సిమ్లాలో నుండి గాన యీ మరతుల పత్రములకు మరియొక ప్రతిని ఒక లేఖను స్టాకోంబుగారు సప్తాగారికి టపాలో పంపించిరి.

“ఈ మరతులపై నాదారపడి మనము రాజప్రతినిధితో సంభాషించుటకు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు సమ్మతించిరి” అని అలేఖలో స్టాకోంబుగారు వ్రాసిరి.

స్టాకోంబుగారు సప్తాగారికి వ్రాసిన లేఖలోని విషయములు

25-6-1980 వ తేదీన యీ స్టేటమెంటును బొంబాయిలో నేను పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారికి చూపించితిని. మధ్యనర్థ తలచిన దీనిపై భారతదేశ రాజప్రతినిధితో సంభాషించుటకు నా కట్టి అక్షేపమును లేదు అని మోతీలాలుగారు తెలిపిరి.

రౌండుటేబిలు సభవారు సప్తా స్వాతంత్ర్యముతో చేయుగలుగునట్టి మాచలను గూర్చి చిటను దొరతనమువారును యిండియా దొరతనమువారును యిప్పుడే ఊహించిన నిర్ణయించుటకు అని యిటులుండగలవని భావించుటకు కొన్ని పరిస్థితులలో పిలువకపోయినను రౌండుటేబిలు సభవారు చేయుగలుగునట్టి మాచలపై చిటను పార్లమెంటువారు చేయుగలుగునట్టి నిర్ణయించుటకుండగలవని చిటను యిండియా దొరతనముల వారితోను ఊహించుటకు పోయినను, భారతదేశమునకు సంతృప్తిస్వాతంత్ర్యము నొసంగవలెనను విషయమును భారతదేశ మయొక్క ప్రత్యేక పరిస్థితులను ఆవశ్యకతలను అతి దీర్ఘ కాలమునండి భారతదేశమునకు చిటను దేశముతోగల సంబంధమునుబట్టి రౌండుటేబిలు సభవారు నిర్ణయించిన రీతిని పరస్పరము అంగీకరించి సర్దుబాటు చేసికొను పద్ధతిని ఆధికారమును మార్చుటకు సంబంధించిన మరతులకు తోచు పద్ధతిని తాము సమ్మతించెదమని చిటను ఇండియా దొరతనములవారు రహస్యముగా గాంధీగారికిని మోతీలాలుగారికిని వాగ్దానము చేయునెడలను లేక అట్టి వాగ్దానమును దొరతనమువారు చేయుదరని బాధ్యతగల మరి యొకరు తెలిపినయెడలనుగూడ తన మట్టుకు మోతీలాలుగారు దానికి సమ్మతించెదరు. అట్టి వాగ్దానమును దొరతనమునా నొసంగుటయును మోతీలాలుగారు దాని నామోదించుటయును కొనసాగునెడల అటుపిమ్మట సర్వగమ్యములలోను సమాధాన ప్రయత్నమును జరుపుట కవకాశమేర్పడును. అందువలన వెంటనే సత్యాగ్రహము విరమింపబడును. దొరతనమువారితో డవలంబించుచున్న కఠినకాసన విధానముగూడ రద్దుపరచబడును. ఉదారభావముతో రాజకీయ ఖైదీల విడుదలగూడ జరుపబడును. అటు పిమ్మట పరస్పరము ఆమోదించబడిన మరతులపై కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు రౌండుటేబిలు సభలో పాల్గొనుటకుగూడ నవకాశమేర్పడును అని స్టాకోంబుగారు తమ జయకరుగారికి వ్రాసిరి.

రాయబారములను ప్రారంభించుట

ఈ లేఖపై నాభారతదేశ మే మిద్దరమును జూలై నెల మొదటి వారములలో పెక్కుసార్లు సిమ్లాలో రాజప్రతినిధితో సంభాషించిమి. ప్రస్తుతదేశస్థిని రాజప్రతినిధికి బాగుగా వివరించిమి. పిమ్మట యీదిగున లేఖనుగూడ వ్రాసితిమి.

(1)

సప్తా, జయకరుగార్లు రాజప్రతినిధిగారికి వ్రాసిన లేఖ

హోలెలు సిసిలు, (సిమ్లా) జూలై 18:—అయ్యో, ప్రస్తుతము భారతదేశమునందలి రాజకీయస్థితిని తాము గమనింపగోరెదము. సహజకాంతిని మరల నెలకొల్పుటకు యెట్టికాల విలంబమును చేయకుండ వెంటనే యేదోకొంత ప్రయత్నమును జరుపుట తప్పవనను మేము నమ్ముచున్నాము. సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించుటవలన కలంకనట్టి విఫలములను మేము గుర్తించియున్నాము. కావుననే ఆయుధ్యముతో మే మెట్టి సంబంధమును కలిగించుకొని యుండకపోవుటయే గాక దానివల్ల నెట్టి సానుభూతినిగూడ మేము చూచియుండు లేదు. సత్యాగ్రహమువలన ప్రజలకును ప్రభుత్వమునకును గూడ

సంఘర్షణ మేర్పడినది. అందువలన దొరతనమువారు కఠినవిధానమును ప్రారంభించవలసి వచ్చినది. ఆకారమున ప్రజలకు ప్రభుత్వముపట్ల విద్వేష మధికమైనది. ఈ రీతిగా విషమస్థితి యేర్పడుటవలన దేశమయొక్క శిరసపతులకు చాలాప్రమాదము కలుగుటకు గూడ నవకాశమేర్పడినది.

ప్రస్తుత స్థితిలో సత్యాగ్రహనాయకులు గూడ కాంతిని నెలకొల్పుటలో తోడ్పడునట్లు వారిని ప్రోత్సహింపవలయు గుడు మన నమ్మకముతోను ఆతొను ప్రస్తుతస్థితినిగూర్చి వారిలో కొందరితో మేము స్వయముగా చర్చించుటకు మా దేశముపైను ప్రభుత్వముపట్ల మే మున్న దగిన ముఖ్యకర్తత్వమునందు మేము నమ్ముచున్నాము.

సత్యాగ్రహమును ప్రతిఘటించుట దొరతనమువారి తప్పని పరియైనను రాజ్యాంగవిధానమునుగూర్చి అభిప్రాయపరచుకొనుట “నేనోయిన” పద్ధతిని కనిపెట్టుకొనుటకు సకలప్రయత్నములను చేయవలెననియే మిగులచూడ వలెను. దేశముతోనున్న మిగిలిన సత్యాగ్రహముయొక్క ముఖ్యభిప్రాయము మే మభిప్రాయపడుచున్నాము. ఇది పరియైన యిట్టి ప్రాయమే యగునని నమ్మెదము. సత్యాగ్రహము విరమింప జేసినచో దొరతనమువారు ప్రస్తుతమును జనశాంతిని చలపరిచిన విధానమును, ఆ విధానమును కొనసాగించుటకు తాత్కాలికముగా చేయవలసినవిధాన ఆర్థికనెలలను యిటుపైగూడ కొనసాగించుట కట్టి ఆవశ్యకతయును కలగదనిగూడ మేము నమ్ముచున్నాము. తెలుపుటవలసి మే యగును.

అతిముఖ్యమగు భారత స్వరాజ్య విధానమును నిర్ణయించునట్టి పనిని కొనసాగించుటకు ఆర్థికపరమగు కార్యని చేయునందు నెలకొల్పుటకు తోడ్పడవలెనని కోరుచు మా అభిప్రాయములను వారి కెరిగించి వారితో సాకల్యముగా చర్చించి వారికి నవ్వుజెప్పటకుగాను మేము చెరసాలకు నెల్లి మహాత్ముగారి పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, పండిత జవహర్లాల్ నెహ్రూగార్లతో సంభాషించుటకు మా కనుమతి నొకరినొకరి మేము మిమ్ములను కోరుచున్నాము.

ఇటుల పీఠ ముగ్యతోను సంభాషించుటలో మా స్వంతభాధ్యతవైననే వెల్లడుచున్నామని ప్రభుత్వ ప్రతినిధులముగా గాని మరియే పక్షముయొక్క ప్రతినిధులముగా గాని మేము వెల్లడలేదని స్పష్టముగా తెలుప గోరెదము. మా ప్రయత్నము విఫలమైనచో అందులకుగూడ మేమే బాధ్యుల మగుచుము.

ఇటుల మేము ఎరవాడ శాసనాలు చెరసాలకు నెల్లి మహాత్మునితోను, నెహ్రూగారి ద్వారితోను మాటలాడుటకు మాకు అనుమతి నొసంగుటకు మిగుల సమ్మతించునెడల అందులకు మాకు కావలసిన సౌకర్యముల నన్నిటిని కలకలజేయునట్లు బొంబాయి సంయుక్తరాష్ట్రముల ప్రభుత్వములవారికి తాము తుత్తరతులను పంపగోరెదము.

మేము సంభాషించునపుడు ప్రభుత్వోద్యోగు

లెవ్వరు నుండగూడదు

మే మటుల మహాత్మాజీతోను నెహ్రూగార్లతోను సంభాషించునపుడు ప్రభుత్వోద్యోగు లెవ్వరుగూడ నచట నుండగూడదు. మేము అతి శీఘ్రకాలములోనే అసగా వెంటనే వారితో సంభాషించుటకు మేము రహస్యముగా సంభాషించుటకుగూడ తాము మాకు అనుమతి నియ్యవలెను. ఇందులకు ప్రత్యుత్తరమును హోలెలు సెసిలుకు మాలో జయకరుగారి వేర పంపగోరెదము.

చి త్తగించవలెను

(సం) లేజబహదరు సప్తా

(సం) ఎం. ఆర్. జయకరు

ఈ లేఖకు రాజప్రతినిధి యిటుల మాకు ప్రత్యుత్తరమును వ్రాసిరి.

(2)

రాజప్రతినిధిగారు పంపిన ప్రత్యుత్తరము

వైసుగిలు లాట్టి, సిమ్లా 18-7-1980.

“అయ్యో, మిగుల సర్వే జనబహదరు సప్తాగారును 18 వ తేదీని వ్రాసిన లేఖ నాకు చేరినది. దేశమునందు మరల కాంతిని నెలకొల్పుటకు గాంధీ, మోతీలాలు నెహ్రూ, జవహర్లాలు నెహ్రూగార్లతో సంభాషించుటకు అనుమతించువలెనని మీరు నన్ను కోరిరి. మీరు యీ విషయమున కత్తిరించిన లేఖపై పనిచేసెదమనిగూడ తెలిపియుంటిరి. సత్యాగ్రహముపట్లను స్వరాజ్యముపట్లను నేను ఇండియా దొరతనమువారును యెట్టి

భావములను కలిగియున్నదియును భారతదేశమున 9-7-30 తేదీన నేనొసగిన ఉపన్యాసమున స్పష్టముగా తెలిపియున్నాను. భారతదేశమున కంతటికిని యీ దేశమునందు నివసించుచున్న చాల ముఖ్యములగు సంఘములకును రాజకీయ పక్షములకును వ్యర్థములగు గూడ సత్యాగ్రహమువలన అధికమగు నష్టము కలుగుచున్నదనియు మేము నమ్ముచున్నాము. కావున యిటుల స్పష్టముచున్న ప్రజల సహాయమున సర్వవిధములను కత్తివంచన లేకుండ సత్యాగ్రహమును ప్రతిఘటించుట దొరతనమునకు ముఖ్యకర్తవ్యమే యగును. దేశమునందలి వివిధ సంఘములవారికి సామరస్యమును కలిగించి వారి సహాయముతో పరిపాలనావిధాన సమస్యను పరిష్కరింపవలెననిగూడ మేము చాల ఆందోళనము నొందుచున్నామని మీరు సరిగానే గ్రహించగలిగితిరి. ఇండియా దొరతనమువారు నైపును నిరీక్షకు సాకల్యముగా పరిశీలించిన పిమ్మట నెట్టి మానవలన చేయవలయును పిమ్మట రాండుటేబిల్ సభలో బిలును భారతదేశముల ప్రతినిధులు కలిసి చర్చించిన పిమ్మట వా రెట్టి నూతనము చేయవలయును, అటు పిమ్మట పార్లమెంటుసభవారు రపుడుటేబిల్ సభవారి నిరీక్షకు చర్చించి యెట్టి తీర్మానమును చేయవలయునుగూడ యిప్పుడు నేను హించుట కట్టి ఆవశ్యకములేదు. కాని భారతదేశ వ్యవహారములలో భారతీయులు వెంటనే యే విషయములను గూర్చి బాధ్యతలను వహించుట కవశ్యము లేదో అట్టివిషయముల పరిపాలననుగూర్చి మాత్రమే ప్రత్యేకపు టేర్మానులను చేయవలెననిపట్టి కత్తివంచనముల పరిపాలనమునందు వీలవంత అధికమగు బాధ్యతనే భారతీయులకు వశపరచునట్లు చేయుటలో నేనును యిండియా దొరతనమువారును గూడ మాకుగల ప్రత్యేకావశ్యకములలో కత్తివంచన లేకుండ తోడ్పడుటకే సంసిద్ధులమైయున్నామని నేను యీనెల 9-న తేదీని చాలస్పష్టముగానే తెలిసికొంటిని. ఆ విషయము లేవో వాటిని గూర్చి చేయదగిన శ్రేణ్యములను యేర్పాటు లెట్టివో మాన్యు విషయములు రాండుటేబిల్ సభలోనే చర్చింపబడవలసి యుండునుగాని రెండు దేశములవారును పరస్పరవిశ్వాసముతో కలిసి ఆలోచించినచో సమాధానము కలుగకుండుట కట్టికారణమును లేదనియు నేను నమ్ముచున్నాను.

ఇందులకు అవసరమగు దేశమునందు మరల కలుగజేయుటకు మీరు కాంగ్రెసునాయకులతో సంభాషించుటవలన తగిన అవకాశము యేర్పడవచ్చునని మీరు నమ్ముచున్నపుడును యీ రీతిగా మీరు తోడ్పడగోడచున్నపుడును మీ ప్రయత్నములకు యెట్టి సిరోధములైన కలుగచేయుట నాకును యిండియా దొరతనమునకును గూడ సముచితము కాజాలదు. సత్యాగ్రహమును ప్రతిఘటించుటలో మొదటినుండియును యెవరు యిండియా ప్రభుత్వ పక్షముననే యుండిరో యెవరి సహాయము అమూల్యమని నేను భావింపచున్నానో అట్టి మీ విషయమున నేను మరి ముక్తిరీతిగా ప్రవర్తించుట కట్టి యవకాశములేదు. ఈ లేఖకు మీ వద్దనుండి మరల ప్రత్యుత్తరము వచ్చిన వెంటనే, భారతదేశమునందు మరల కాశికి నెలకొల్పుటకు దేశ సేవాసరితో మీరు చేయదలచిన ప్రయత్నము నిర్విఘ్నముగా కొనసాగుటకు తగిన పుష్కరపులను నేను రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు పంపించెదను.

చిత్తగించవలెను
(సం) ఇల్వెను.

నవ్రాజయకర్ గార్లు మొదటివారి
గాంధీమహాత్మునితో సంభాషించుట

మాకును రాజప్రతినిధిని యిటుల ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరిగిన పిమ్మట 1930 జూలై 28, 29 తేదీన మేము యెరవాడ చెరసాలకు వెళ్లి గాంధీమహాత్మునితో సంభాషించితిమి. అప్పుడు దేశస్థినితనము మహాత్మునకు వివరించి చెప్పబడెడిగాక రాజప్రతినిధిని మాకును జరిగిన సంభాషణయొక్క సారాంశమును గూడ తెలిపితిమి. అప్పుడు గాంధీగారు నయినచెరసాలలోనున్న పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, పండిత జవహరలాలు నెహ్రూగార్లు మా పించుటకు యాదగినవను వివరింపబడిన నోటును లేఖను వ్రాసి మా చేతికిచ్చిరి.

నోటు (దిక సిస్టిట్యూషనలు ఇన్స్ట్యూ)

"(1) ఈ ప్రశ్నకు సంబంధించినంతవరకు నాన్వ్యక్తి అభిప్రాయ మేమనగా తాత్కాలిక స్థితిలో పూర్వస్వరాజ్యము (పులు నెల్ల) గవర్నమెంటు) విషయమున అవసరమయిన భద్రములను గూర్చియే రాండుటేబిల్ సభలో చర్చ జరుగునెడల అందులకు నాకెట్టి ఆక్షేపణయునులేదు. కాని ఆసభలో యిండి పెండిన్స్ సమస్య నెరవైన నెత్తినవో దానిని సభవారు త్రోసివేయగూడదు. రాండుటేబిల్ సభలో కాంగ్రెసువారు పాల్గొనుటకు ముందు ఆ సభయొక్క సంపూర్ణ నిర్మాణమును గూర్చి నేను పూర్తిగా తెలుసుకొనగోరెదను.

(2) రాండుటేబిల్ సభ యేర్పాటు కాంగ్రెసువారికి సంవత్సరముగా నుండినచో సహజముగానే సత్యాగ్రహము (సిల్వల డిసాబిడియన్సు) విరమింపబడును. అనగా కాననోల్లం ఘనము కొరకె యిప్పుడు జరుపబడుచున్న కొన్ని చట్టముల ఉల్లంఘనము మాత్రమే నిలిపివేయబడును గాని మద్యపానమును విదేశీవస్తువులను గూర్చి దొరతనమువారు నిరోధ కాసనములను ప్రకటించినయెడల తప్ప అనగా మద్యపాన విక్రయములను విదేశీవస్తువారణ విక్రయములను దొరతనమువారు నిరోధించినయెడల తప్ప లేనిచో మద్యపానమును విక్రయమును విదేశీవస్తువారణమును విక్రయమును జరుగకుండ కాంతి యంతముగా కాంగ్రెసువారు పి కటింగ్ చేయుచు నేయుందుక. మరి యీ ప్రజలు ఉప్పును తయారుచేయుచునే యుండవలెను. ఉప్పు చట్టమునందలి క్షియోనిబంధనను దొరతనమువారు అమలుజరుప గూడదు. దొరతనమువారు ఉప్పుగల్లెలపైను యితరుల ఉప్పుగల్లెలపైనుగూడ కాంగ్రెసువారు దాడిపలపరు. ఈ కడపటి మరతను అంగీకరించితిమని దొరతనము ప్రాతములకముగా తెలియజేసినచో దీనిని తక్కినమరతులపట్టికలో చేర్చుకుండుటకు గూడ నేను సమ్మతించెదను.

(3-4) సత్యాగ్రహమును విరమించిన వెంటనే రాజకీయ టైలనందరిని విచారణలో పన్నుచారినందరిని అనగా దొర్ల న్యమనరించినందులకును దొర్ల న్యమును ప్రాత్యహపరచినందులకును శిక్షింపబడినవారిని తప్ప తక్కినవారినందరిని వదలినయెడల వలెను.

(5) ఉప్పుచట్టము మద్రాసుచట్టము, ఆదాయచట్టము మున్నగు చట్టములక్రింద దొరతనమువారు వశపరచుకొనిన ప్రజల సొత్తుల నన్నిటిని మరల వారి కిచ్చివేయవలెను.

(6) శిక్షింపబడిన సత్యాగ్రహుల వద్దనుండియు మద్రాసు చట్టము క్రిందను తీసికొనబడిన జార్యాలను భరావతుల మొత్తముల నన్నిటిని మరల వారి కిచ్చివేయవలెను.

(7) సత్యాగ్రహ పంధర్యమున రాజీనామాల నిచ్చినట్టియు లేక పనిలోనుండి తొలగింపబడిట్టి గ్రామదొర్లలలోను యితర ఉద్యోగులలోను మరల నెరవైన పనులలో చేరగోరినయెడల వారి పనులను వారి కిచ్చివలెను.

మ.రా: వెనుక ఆసహాయార్థమునందు రాజీనామాల నిచ్చిన వారికిని డిస్మిసు చేయబడినవారికిని గూడ యీ (డి) మరతు వర్తించును.

(8) రాజప్రతినిధి చేసిన ఆర్డినెన్సులన్నిటిని రద్దుపరచవలెను.

నేనిప్పుడు తెలిసిన యీ యభిప్రాయములు కేవలము న్యక్తి అభిప్రాయములు. వీలననగా వైదుల సంబంధించిన వానికి దేశమునందు జరుగుచున్న విషయము లేవియును తెలియ చేయబడవు గాన వైదులలో నున్నవాడు రాజకీయములను గూర్చి యెట్టి అభిప్రాయమును వెల్లడింపగూడదు. అతనికి విషయములు సరిగా తెలియవు. నేను సిర్పంధమునం దుండ కున్నచో నా అభిప్రాయమున కుండదగిన విలువ యిప్పుడు ఉండగూడదనియే నా అభిప్రాయము. జయకర్ల సప్రూగార్లు యీనోటును పండిత మోతీలాలు, నెహ్రూ పండిత జవహరలాలు, నెహ్రూ వల్లభాయి పటేల్ గార్లుకును ప్రస్తుతము ఉద్యమమున దీపించుచున్న కాంగ్రెసునాయకులకునుగూడ చూపించవచ్చునుగాని పత్రికలలో మాత్రము ప్రకటించగూడదు. ఇప్పుడు దీనిని రాజప్రతినిధికిగూడ చూపించగూడదు. దొరతనమువారి మరతుల కిప్పుడు సమ్మతించిననుగూడ నన్ను చెరసాలనుండి వదలని పిమ్మట నేనిప్పుడు కొల్పోయిన ఆత్మవిశ్వాసము నాకు మరల కలుగటయును రాండుటేబిల్ సభకు ఆహ్వానింపబడునట్టి వివిధపక్షముల నాయకులందరును ముందుగా కలిసి ఆలోచించి రాండుటేబిల్ సభలో కొరదగిన కడపటి పరిమితి మరతులనుగూర్చి యేకాభిప్రాయం లగుటయును జరిగిన నేగాని నేను పాల్గొనజాలను. నేను వెనుక రాజప్రతినిధికి వ్రాసిన లేఖలో వివరించిన 11 అంశములనుబట్టి యిటుపైని వీర్పరపబడున్న స్వరాజ్య విధానముల నన్నిటిని సమయము వచ్చినపుడు పరిశీలించుటకు నాకు స్వాతంత్ర్యముండవలెను.

ఎం. కే. గాంధీ.
28-7-30 ఎరవాడ సెంట్రలు ప్రిజను.

మహాత్ముడు
పండిత మోతీలాలుగారికి
వ్రాసిన లేఖ

మహాత్ముడవైని వివరించిన నోటుతోపాటు యీ లేఖనుగూడ నవ్రా జయకర్ గార్ల కిచ్చెను "నా స్థితి చాల అసంధ్యముగా నున్నది. నా స్వభావ మట్టి దగుటచే దేశమునందు జరుగుచున్న విషయములనుగూర్చి నేను వైదులలోనుండి నిర్ధారణగా నా అభిప్రాయమును తెలుపజాలను. కావున నాకే మరతులు సంవత్సరముగా నుండునో

వాటిని కేవలము చిత్తు ముసాయిదాగానే వ్రాసి మన మిత్రుల ద్వారా మీ వద్దకు పంపితిని. వెనుక స్తోత్రోబుగారు యీ చెరసాలలో నాతో సంభాషించినపుడుగూడ యేమి తెలుపుటకును నా కెంతమాత్రమును మనస్ఫూర్తింలేదు. కావున మీతో సంభాషించినవనిచూడ నేనప్పుడు స్తోత్రోబుగారితో చెప్పితిని కాని స్తోత్రోబుగారు చాల బ్రతిమాలుటచే నేను నిరాకరింప జాలకపోతినిగాన నా యభిప్రాయము నతనికి తెలిపితిని. మీతో సంభాషించుటకు పూర్వమే పత్రికలలో ప్రకటించుటకు గూడ అనుమతి నిచ్చితిని. గౌరవ ప్రదమైన రాజీ కడుగుటకు తగిన అదను కలిగినచో దాని కభ్యంతరము కలిగించుటకు నేను సమ్మతించనుగాని తగిన కాలము వచ్చినదా అను విషయమున నాకింకను సంశయము మిక్కిలి హెచ్చుగానే యున్నది. చివరకు నిర్ధారణయైన ప్రత్యుత్తరము నియ్యదగినవారు పండిత జవహరలాలు నెహ్రూగారే. మీరును నేనును జవహరలాలుగారికి సలహామూత్రమే యియ్యగలగుదుము. నేను సప్రూజయకర్ గార్ల చేతికిచ్చిన నోటు (మె మె) లో నేను తెలుపగల కనిష్టపరిమాణము మరతులనే తెలిపితిని. శిక్షంతకంటె తక్కింపజాలను. పండిత జవహరలాలుగారి కిష్టమున్నచో యింకను తగ్గించుట కాయన కర్తవ్య కలదు. ప్రస్తుతము ప్రజలచిత్త వృత్తినిబట్టి చూచినను కాంగ్రెసుయొక్క ఆంధ్రరంగిక భావమునుబట్టియును గూడ నా స్థితి అపదస్థముగానే యున్నది. లాహోరు కాంగ్రెసు మహాసభలో ఆమోదింపబడిన తీర్మానము ఆంధ్రకిషించుకుండ యెంతటి కఠిన మరతులను మీరు కొరవడు గూడ ఆమోదించుటకు నాకెట్టి సంశయములేదు. కావున యీ నోటు మీకును జవహరలాలుగారికిని సంవత్సరముగానుండి వచ్చుచుండల తప్పలేని చో మీరు దీని కెట్టి విలువను యొనగ నవసరములేదు. నేను రాజప్రతినిధికి వ్రాసిన మొదటి లేఖలో తెలిసిన 11 మరతులనుగూర్చి మీరును జవహరలాలుగారును ఆమోదించియుండలేనని నే నెరుగుదును. వాటినిగూర్చి యిప్పుటికైన మీ అభిప్రాయము మారినచో లేదో నాకు తెలియదు. నాకుమాత్రమిప్పుడు పూర్తిగా సంశయనివారణము కలిగినది. అవి యిండి పెండిన్స్ యొక్క సారాంశములే. వాటిని వెంటనే అమలులోకిట్టుటకు భారతదేశానికి అధికార మొనగజాలినట్టి యెట్టిమరతులనుగూడ నే నామోదింపజాలను. ఈ నోటు మొహ్రలో నేను ఆదకొండు మరతులలోకు మూడు మరతుల మాత్రమే వివరించియుండినను తక్కిన 8 మరతులను నేను వదలుకొనలేదు. ఈ తూర్పు సత్యాగ్రహమునకు సంబంధించిన వరులచే యీ నోటులో యీ మూడింటిని మాత్రమే నేను పేర్కొంటిని. నేడు మనము నిర్ధారణ చేసిన స్థితిని భంగపరచునట్టి యెట్టి కంధిలోను నేను పాల్గొనజాలను.

చిత్తగించవలెను.
ఎం. కే. గాంధీ,
28-7-30 ఎరవాడ సెంట్రలు ప్రిజను.

నయినీలో సంభాషణలు
అటుపిమ్మట మేము అలహాబాదు వెళ్లి నయినీ రసాలలో నున్న పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ పండిత జవహరలాలు నెహ్రూ గార్లతో 1930 జూలై 27-28 తేదీలను సభాషించితిమి. రాజప్రతినిధి లేఖను గాంధీగారి నోటును గాంధీగారి లేఖను వారు చదివిపిమ్మట మేము తెలిసిన యందంతయునంత సాకల్యముగా విశరి. అటుపిమ్మట వారు గాంధీగారి కిచ్చుటకు యీ దిగువను వివరింపబడిన రెండు లేఖలను మా కిచ్చిరి.

28-7-30 తేదీగల
నెహ్రూపండితులమెమోరాండము

కేంద్రకారాగృహము, నై నీ అలహాబాద్, సర్: తేజ్ బహదూర్ సప్రూజయకర్ గార్లతో మేము చాలసేపు మా చుట్టించియుంటిమి. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునకును, హిందూకును నడుమ ప్రస్తుతము జరుగుచున్న వారాలమును సాధ్యమైనచో సంతమొందింపజూరేక తాత్కాలికముగా నైనను నిలబుట్టుకో, గాంధీగారిని, ముమ్మల కరువురకు మా మా కాంగ్రెసు ములలో సందర్శించుటకు తప్పా ప్రేరేపించిన పక్షములన్నిటిని నాకు ముకుదెలియజేసిరి. సంధి జరగవలెననెడి వారాలముగార్ల మును యిచ్చును నేను మెచ్చుకొనుచున్నాము. సంధి జరగుటకు కలిగిన గల చుగ్గుల నన్నిటిని మేము సంతోషముతో నశ్యపించుము కాని, వా తీయొద్ద మును యెంతయో తాత్కాలముగా వింకి యున్న హెండవులకు యీ సంధి గౌరవప్రదమయినదిగ నుండలయును. మరియు, యీ సంధియొక్క ఫలితము మాదేశముయొక్క స్వాతంత్ర్యముగ నే యుండవలయును. కాంగ్రెసుయొక్క ప్రతినిధులకును మాకు యీ సంధియొక్క తీర్మానముల ముఖ్యమగు భాగములను మార్పులకు అధికారములేదు. అయినను, కాంగ్రెసుయొక్క మూలసూత్రములను మన్నించినచో, చివరములలో నున్న గాంధీపవలయుననెడి నిఘాల్సము గాంధీయ

పక్ష కొన్ని సందర్భములలో మేము సంస్థలముగ నుండగలము. ముందటి యెడలనున్న మమ్ముల నొక చిహ్నము యొక్కచున్నది. మేమునుపురము కారాగృహములో నున్నాము. కొంతకాలముగ బహిష్కరణమునకును, జాతీయోద్యమమునకును దూరమైతిమి. మాలో నొకరిని రక్షారమి మూడు నెలలుగా దైనిక ప్రతి యెద్దియు నొసంగబడియుండ లేదు. గాంధీజీ కూడ చాల నెలలుగా కారాగృహములో నుండియున్నాడు. ఇంతేకాదు. ప్రభుత్వ కార్యకర్తల హక్కులను మోతాబాటు పథ్యముగా నుండినవారు రమారమి యందరును యిపుడు కారాగృహములోనున్నారు. వర్తిండుకమిటియే ఆక్రమసంఘముగా ప్రకటించబడినది. హైందవ జాతీయముహూపథ్యముగ నిండునూవేళునకు మాత్రమే యధికారముగా రెండవ స్థానము నాక్రమించు అఖిల ఇండియా కాంగ్రెసుకమిటీ కాంగ్రెసు సంస్థలలో నాఖరు నిర్ణయమును గాదింపగల సంస్థ. దీని పథ్యము 860 మందిలో రమారమి 100 కి 75 మంది కారాగృహములో నున్నారు. జాతీయోద్యమము నుండి విడివడియున్న మేము, మానవహోద్యోగులతోను, అందులో ముఖ్యముగా గాంధీజీతోను సమగ్రముగా నాలోచింపనిది స్పష్టముగ నెట్టిచర్యను గైకొనటము బాధ్యత వహించబడును.

రాండులేబిలు సమావేశములో పాల్గొను ప్రశ్న

ఇక రాండులేబిలు సమావేశము విషయములో, ముఖ్యముగ సంకతులగుర్చి ముందుగనే యొకయెడంబడిక గురిచిన గాని నెట్టి ఫలితమునైనను పొందజాలమని మాకు తోచుచున్నది. అట్టి యెడంబడిక చాలముఖ్యమని మేము భిప్రాయ పడుచున్నాము. అయ్యది స్పష్టమైనదిగా నుండవలెను. తప్పుతప్పు ప్రాయములకు గాని పెదార్థములకు గాని యవకాశ ముండరాదు.

సర్ లేజ్ బహదూర్ సప్రూ, జయకర్ గార్ల తమ స్వంతబాధ్యత వైసే వ్యవహరించుచుండుటయు, వారు ఇర్వినుప్రభుని తగవునగాని, వారి ప్రభుత్వము తగవునగాని యెట్టి మాటయు నొసంగజాల కుండుటయు వారిరువురను ప్రకటనమున గాంచిన తమ లేఖ ఇర్వినుప్రభువును స్పష్టపరచియున్నాడు. కాంగ్రెసుకు ను బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునకును వైన నూచించినటువంటి యెడంబడిక సిద్ధించుటకు మార్గమును తయారు చేయుటలో వారు (సప్రూజయకర్ గార్లు) జయప్రదులగుటమాత్రము సాధ్యము కావచ్చును. గాంధీజీతోను మాయితరసహోద్యోగులతోను సంప్రదింపక స్పష్టముగ నెట్టి సంధిపరతులనైనను నూచించుటకు మాకు సాధ్యముగాదు గనుక, సర్ లేజ్ బహదూర్ సప్రూ జయకర్ గార్ల చే గావించబడిన నూచనలగుర్చియు, మాకు జూపబడిన బాటై 28 వ తేదీగల తమ చీటిలో గాంధీజీ గావించియున్న నూచనలగుర్చియు చర్చింపమానితిమి. మొత్తము మీద గాంధీజీయొక్క యభిప్రాయములలో రెండవదానితోను మాడవదానితోను మేమేకీభవింపవిచ్చును. కాని, మానూచనలను గావించుటకు పూర్వము వై సంకతులగుర్చిన వివరములను, అందులో ముఖ్యముగా గాంధీజీయొక్క మొదటియభిప్రాయమును వారితోను, ఇతరులతోను గలిసి చర్చింపగోరదము. ఈ మాచీటిని (నోటును) రహస్యముగా నుంచవలయుననియు, 28-7-30 తేదీగల గాంధీజీయొక్క చీటిని (నోటును) యువకిత్త లే మాపించెదరో వారికిమాత్రమే దీనినిగూడ మాపించవలయుననియు నూచించుచున్నారము."

మహాత్మునికి పండిత జవహర్లాల్ గారి లేఖ

జూలై, 28 తాఖిరు నె ని నెం బ్ర ల్ జ యి లు నుండి శ్రీయుత పండిత జవహర్లాల్ గారు ఎరవాడయంపన్న గాంధీమహాత్మునికి ఈ క్రింది లేఖను వ్రాసెను:-

బాపుజీగారి దివ్యనమ్ముఖమునకు

ఒక చెరసాలనుండి యింకొక చెరసాలకు వ్రాయుట మీనను, యంతకాలము గలించిన తరువాత మీకు ఉత్తరము వ్రాయుట నాకు చాల సంతోషము కలంగజేయుచున్నది. ఉత్తము దీర్ఘముగా వ్రాయవలెనని యిచ్చి బాడముచున్నది. కాని ట్టుచేయుట కియ్యది సమయము కాదు కావున ఈ లేఖలో సమస్తవిషయమే మాత్రము వివరింతును.

డాక్టరు లేజ్ బహదూర్ సప్రూగారును, శ్రీయుత జయకర్ గారు ను ని న న్న త చ్చి మా నాకునగారితోడను సాతోడను చాలకాలము మాటలాడిరి. ఈలో మరల వారు వచ్చి మాటలాడెదరు. ఇదివరకే విషయములన్ని నూకు తెలిసినది గనుకను, మా ఉత్తరమును, నోటును మరల పంపి గలము. వారు సర్వసాచ్చి మాతో మాటలాడవలయును. దీని దురదృష్టము నిజమయితే నీ కిగ్గారునును వచ్చుట మీలనని మేము తలచితిమి. ఇంక వారినిచ్చి వారుమాట్లాడినప్పుడు యేదైన శ్రాత్రివిషయము బయలుపడినచో యిప్పుడు చేసికొనిన నిర్ధారణను మార్చుదుటకు మేము సంసిద్ధులమై యున్నాము.

ప్రస్తుత సమయమున మేము చేసికొనిన నిర్ధారణ లేజ్ బహదూర్ సప్రూగారికిని జయకర్ గారికిని యిచ్చిన నోటులో పొందుపరిచితిమి. ఇది క్లుప్తముగా నున్నది. కాని మార్చి ప్రవృత్తులను యాలేఖనలన మిగుల తెలిసికొనగలుగుదురు. మనవైఖరి యెట్లుండవలెనను విషయమే నాయన గారికిని నాకును భేదభావ మేమియును లేదు ఇద్దరమును వీక మనకులమై యున్నాము. రాజ్యాంగసమస్యపరిష్కారమునుగూర్చి మీరు తెలిపిన యభిప్రాయము నాకు యిష్టముగాలేదు. మానాయనగారికి కూడ యిష్టము గాలేదు. మనవీతులకు మన వాగ్దానములకు దేశము నందలి ప్రస్తుత నిజపరిస్థితులకు మియ్యిప్రాయ మెట్లునుకూలించునో నాకు తెలియుట లేదు. ఇంతకాలము ప్రయత్నమునలన మనకు చేకూరిన స్థానమునకు విఘాతము కలుగు సందర్భి. మన మొప్పుకొన రాదని మీరు చెప్పినదానితో నేనును మానాయనగారును సంపూర్ణముగా నేకీభవించుచున్నాము. ఈ కారణమువలన మనము ఒక తీర్మానమునకు వచ్చుటకు పూర్వము సంకతిసందర్భములను సమగ్రముగా చర్చించుట యవసరము.

ఎదిరివారు తగినంత మందజ చేయలేదని నే నంగీకరింపవలసియున్నది కావున మనము బలహీనముగా ప్రవర్తించుటగాని తప్పటదుగు చేయుట గాని ఉపద్రవకరమని నాభయము.

నేను ఆత్మకుల నన్నిటిని వీడి మితవాదమునే గావించుచున్నాను. నామట్టుకు నేను పోరాటమనిన సంతోషమును, నాయందు ప్రాణమున్నది తెలిసికొనట కది తోడుపడును. భారతదేశములో నీ న్యాయసామలతో జరిగిన విషయములు నాకు బ్రహ్మాండము కలంగజేసినవి. నామాతృదేశమునందలి స్త్రీల యెడలను, పురుషుల యెడలను, బాలర యెడలను గర్వభావము వహించుటకు ఈ కాలము నందు జరిగిన విషయములు కారణములైనవి. కాని చాలమంది ప్రజలకు ఈ స్వభావములేదు. వారు కాంతిని వాంఛితురు. కనుక నేను తీవ్రముగా ప్రయత్నించి నన్ను నేను చంపుకొని, కాంతివాదనను భావమును వహించుచున్నాను. మీరు మీయంద్రజాలమహిమచే నవీనభారతదేశమును సృష్టించినందులకు మిమ్ము అనేకవిధముల అభినందించుచున్నాను. ఇకముందు యేమి రానున్నదో నాకు తెలియదు. కాని జగిపోయిన విషయములవలన జీవితము సార్వకమైనది. సామాన్యులగు మనజీవితములు మహానుభవహీనమైనవి.

దార్జన్ పరామిత్యము

నై నిటాలుచెరసాలలోనున్న నేను దార్జన్ పరామిత్య సాధనముయొక్క మహాత్మ్యమును గూర్చి బాగుగానాలోచించి నాను. ఇదివరకుకంటె యిప్పుడు నేను ఈ సిద్ధాంతమునెడల హెచ్చు ఆభిమానము కలవాడనైతిని. మీరు ప్రతిపాదించిన దార్జన్ పరామిత్య సిద్ధాంతమునకు దేశీయులు మాపిన సానుభూతి మీకు అసంతృప్తి గలుగులేదని నేను తలంచుచున్నాను. ఎక్కడనో ఒకచోట తప్ప దేశము ఈ దార్జన్ పరామిత్యసిద్ధాంతమును ఆశ్చర్యకరమగు విధమున చేపట్టినది. ఇట్టి సానుభూతి మాపబడునని అదివర కన్నదును నేను తలపలేదు.

మహాత్ముని 11 వరతులు

మీ 11 వరతులయెడల నాకు అంగీకారములేదు. అని మంచికానని తలచుటవలన నే నిట్లు చెప్పుటలేదు. ఇది చాలము ఖ్యమైనదే. విషయము విస్తృతం ప్రశ్న యొక్క స్థానము నాకమింపజాలవని నాయభిప్రాయము. విషయము ఈ 11 వరతులను తత్తణము అములలో పెట్టుటకు భారతజాతికి కీర్తివిప్లవి యే నూచనలకును మన మంగీకరింపరాదని మీరు చెప్పినమాటలతో నే నేకీభవింతును. కి రోజులక్రిందట మానాయనగారికి యింజను యిచ్చినప్పటినుండి నాన్నగారికి జెల్లుగానున్నది. ఆయన చాలబలహీనముగా నున్నాడు. నిన్న సాయంత్రము చాలనేపు సప్రూ జయకర్లతో సంభాషించుట వలన వారు చాల డస్సిపోయినారు.

(నం) జవహర్లాల్

పండిత మోతీలాలుగారి వాక్యములు నన్ను గూర్చి ఆదుర్దా పడెదరు. ఇది తాత్కాలికముగ జచ్చేకాని వేరుకాదు. రెండుమాడు రోజులలో స్పష్టత గాంచగలనని యాశించుచున్నాను. నా ప్రేమ నంగీకరింపుడు.

(నం) మోతీలాల్ నేనూ

రెండవసారి మాట్లాడిన తరువాత వ్రాసినది సర్ లేజ్ బహదూర్ సప్రూ, జయకర్ గార్లతో మరల నింకొక సారి మాటలాడి ని మీ గారి యిచ్చి చొప్పున నూ నోటులో కొన్ని సవరణలు చేసి నాను. కాని వానివలన ముఖ్యవిషయములలో ఎచ్చిన భేద మేమియు లేదు. మాయభిప్రాయము స్పష్టమే. అందువిషయమే నాకు సందేహమేమియు లేదు. మా చెఖరి మీ యావరణమును పొందగలదని తలచుచున్నాను.

అప్రకారమున జూలై 31 తేదీని ఆగస్టు 1 తేదీ 2 తేదీల యందును జయకర్ గారి రొక్కచే గాంధీగారిని పంపింపిరి. అప్పుడు గాంధీగారు యాక్రింది లేఖను వ్రాసియిచ్చిరి.

(1) బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యమునంతటి భారతదేశమును విడగొట్టుటకు భారతీయులకు అధికారావకాశము లేనటువంటియు గాంధీగారు నిర్వచించిన 11 వరతులను అనుసరించుటకు అధికారావకాశము లేనటువంటియు రాజ్యాంగ ప్రజాభివృద్ధి యేదియును గాంధీగారు అంగీకరింపజాలరు.

(2) గాంధీగారియొక్క యాయభిప్రాయములనుగూర్చి వై ప్రాయగారికి వెంటనే తెలియజేయవలయును. ఎందువల్లనగా అటుపిమ్మట రాండులేబిలుసభలో యావిషయములను గూర్చి గాంధీగారు ప్రస్తావించునెడల వై ప్రాయగారు ఇవి గాంధీగారికి పుట్టిన శ్రాత్రియూహలని విస్మయపడకుండుటకై ముందుగా తెలియజేయవలెను. ఇదివరలో బ్రిటిష్ వారికి ఒసంగబడియున్న ప్రత్యేకసాకు సాకర్యముల నన్నింటినిగూర్చి పునర్విచర్య చేయుటకై యొక నిష్పాటిక విచారణసంఘము నేర్పాటు చేయవలసినదిగా గాంధీగారు రాండులేబిలుసభ యందు నిమగ్న గా కోరగల రను విషయముకూడ వై ప్రాయగారికి తెలియజేయవలెను.

ఈలేఖ వ్రాసినప్పటికి ఆగస్టు 18, 14, 15 తేదీల యందు పూనాలోని ఎర్రవాడ జైలులలో మాకును గాంధీగారికిని మోతీలాలుగారికిని జవహర్ లాలు గారికిని నాక సంప్రదింపు సమావేశమును మాకును వల్లభాయి పటేలు గారికిని డాక్టరు సయ్యదు మహమ్మదు గారికిని జైరాము దాసు దేలతురాముగారికిని సరోజినీనాయుడు గారికిని ఇంకొక సంప్రదింపు సమావేశమును జరిగెను. ఈసంప్రదింపుల ఫల్యపసాన మేమనగా:- వై ప్రాయగారికి మాపించ గలం దులకై కాంగ్రెసు నాయకులు మాకొక లేఖను వ్రాసియిచ్చిరి. ఆలేఖ యాక్రిందిరీతిగా నుండెను.

కాంగ్రెసు నాయకులందరును కలిసి వ్రాసిన లేఖ

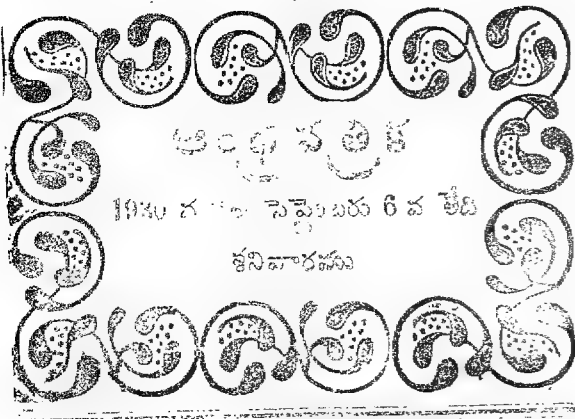
ఎర్రవాడ చెరసాల 15-8-30

ప్రియమిత్రులారా!

కాంగ్రెసువారికిని బ్రిటిష్ వారికిని కాంతి సమాధానము చేకూర్చుటకు మీరు పూనుకొనినందులకై మీకు మేమెంతయు కృతజ్ఞులము. మాకును వై ప్రాయగారికిని జరిగిన యుత్తరప్రత్యుత్తరములను బట్టియు మీకును మాకును జరిగిన సంభాషణలనుబట్టియు చూడగా దేశమునకు గౌరవప్రదమైన సంధిపరతు లేర్పడుటకు పరిస్థితు లింకను పరిశక్యము గాలేదని మాకు తోచుచున్నది. గత అయిదు మాసములలోను ప్రజాసామాన్యులందు నూతన ప్రబోధము విశేషముగా కలిగినను ప్రజలలోని వివిధ సంఘములవారు అనుభవించిన కష్టము తెక్కువగానున్నను, సంకల్పసిద్ధికి తగినంత ఆత్మ త్యాగముగాని కష్టపరంపరలు గాని ప్రజలకింకను కలంగలేదు. కాననోలంఘనోద్యమము దేశమున కరష్ట మాపాదించెనని గాని, రాజ్యాంగ విరుద్ధమైన స్థితియని గాని, యీ యుద్యమము దుర్మహార్య ముననది. అంభింపబడినదని గాని మీరును వై ప్రాయగారును తలంచుచున్నట్లుగా మేముకూడ తలంచుటలేదని మీకు విశేష పరచ వసనములేదు. రక్తసిక్తమైన విప్లవములతో ఆంగ్ల దేశ వ్యత్ర నిండియున్నది. ఆరుధిర సయమహావిప్లవములకు జంకు గొంతులేక ఆంగ్లేయులు కొనియాడిరి. ఆ పాతములనే మాకు నేర్పి ఆ మార్గముల ననుసరింప మాకు బోధించిరి. కాబట్టి సంకల్పమునందును అనుసానమునందును కాంతిముగా వెలయుచున్న యీ యుద్యమమును వై ప్రాయగారుగాని, విశేషయై యాంగ్లేయు డెవ్వడైనను గర్హించి దూషించుట ధర్మముకాదు. కాని, యీ కాననోలంఘనోద్యమమును గూర్చి అధికారులుగాని అసధికారులుగాని ప్రకటించు మావణ ఖండనముల మేము వాద ప్రతివాదములు చేయువారము కాము.

ఈ కాననోలంఘనోద్యమమును జనసామాన్యులు కిరసా వహించి యవలంబించుటవల్లనే అది సమర్థింపబడినదై యున్నది. కనక మేము విశేషపరచగోరెడి విషయ మేమనగా ఒకవేళ మీతో మేము చేతులు గలుపుటకు వీలున్న యెడల కాననోలంఘనమును పూర్తిగా నిలిపివేయుటకుగాని, తాత్కాలికముగా నిలిపివేయుటకుగాని మేము కోరుచున్నాము నిర్విమిత్తముగా మన దేశమువారిని స్త్రీలను పురుషులను పిల్లలను చెరసాలల పాలుజేయుట గాని, లాటి కర్రల కర్పించుటగాని, ఇతరబాధల నొందజేయుటగాని మాకు వేడుకగాని ముచ్చటగాని కాదు. కాబట్టి కాంతి సమాధానములకు గల అవకాశములను పూర్తిగా విమర్శించుటకై మేము కేక్తివంచనలేక కృషి చేయగలమని మీకును మీ ద్వారా వై ప్రాయగారికిని ఆభియమే సంగమించుచున్నాము. కాని, అట్టి ఆశావకాశములు భూనభోంతరాళము మధ్య నెచ్చటను మాకు కన్పించుట లేదు. భారతదేశాభ్యుదయ మార్గమును నిర్ణయించగలవారు భారతీయులే యను దృఢ నమ్మకము ఆంగ్లేయభివారల మనమున కెక్కినటుగా నూచన లేదియు కనిపి

(18-వ పేజిని చూడుడు)

సంధి రాయ బారములు విఫలమగుట

సంధిరాయ బారములు విఫలమయ్యెనని, నిన్నటి వార్తలే చెలిపెను. సప్తరాజయకరుగార్లు ఇంతవరకు జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను బయల్పరచిరి. సంధిరాయ బారములు విఫలమయి నందుకు చింతింపనివారుండరు. కాని పాలకులే ఇందుకు బాధ్యత వహింపవలసియుండును. సప్తరాజయకరుగార్లు తమ స్వంత బాధ్యత వైచిత్ర్య సంధిరాయ బారములను ప్రారంభించినపుడు, పాలకులందుకు తోడ్పడి, అనుకూలవాతావరణమును గలిగించియుండవలసినది. అందుకు మారుగ కాంగ్రెసు సంస్థల నణచివైచి, కాంగ్రెసు నాయకులను నిర్బంధించుట జూడ, ఆశ కెడము తొలగెను. మితదృక్పథముగల పండిత మదనమోహన మాళవ్యా బోలు నాయకులు సయితము శిక్షింపబడిరి. వీరొనర్చిన దోషము కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులుగ నుండుటయే. దీనివలన ఫల మేమి గలిగెను? ఇంతవరకు దూరముగనుండిన డాక్టరు అన్నారీ, సత్యమూర్తిగార్లు మున్నగువా రెందరో యీ సంఘమునందు జేరనిశ్చయించిరి. అన్నారీగారు ఒక్కరోజు అధ్యక్షులుగ నుండిన మాత్రాన, వారు కారాగృహ శిక్షకు లోనయిరి. ఇంతవరకు సహకారము నిమిత్తము పట్టుదల జూపుచున్న డాక్టరు బిసెంటుగారు కాంగ్రెసుసంఘసభ్యులగుటకు నమ్మకించిరి. మితవాదులగు మున్నీ ఈశ్వరచరణుగారు గూడ సభ్యులయిరి.

సహకారవాదులకు గూడ కాంగ్రెసుసంఘము నణచివైచుట, దుర్భరముగ దోచెను. ఒకమూల నిటుల గావించుచు, వేరొకవంక కాంగ్రెసుప్రముఖులు రాండుటేబిలుసమావేశమునకు వెడలలేదని నిబంధించిన సేమిఫల ముండును? సప్తరాజయకరుగార్లు ప్రయత్నములకు పాలకులు తోడ్పడదలచినచో, రాజకీయనిర్బంధితులను విడుదలజేసి, నిర్బంధ శాసనములను రద్దుజేసి, అనుకూలవాతావరణమును గలిగించియుండవలసినది. లేదగుప్రభుత్వమువారు, స్వరాజ్యవిధానమును తయారుజేయుటకు రాండుటేబిలుసమావేశము గూడునని ప్రకటించియుండవలసినది. ఇట్టి దేదియు జరుగలేదు. దీనికితోడుగ ఈసమయముననే ఇంగ్లండులో మార్షింగుపోస్టు మున్నగు పత్రికలును, ఓడ్యయరు, క్రాడక్కు మున్నగు బ్రిటీషుప్రముఖులును, హిందూ దేశమున పయ్యెనీరు, స్టేట్సుమెన్టు మున్నగు పత్రికలును, కలకత్తా యూరపియనులును సిమ్లా పర్గమును ఒక్క మృడి చెలరేగి,

తీవ్రనిర్బంధములను ప్రయోగింపవలయు ననియు, సమాధానమునకు బూనవలదనియు, గగ్గోలుజెట్టిరి. ఇట్టిసందర్భములలో, సప్తరాజయకరుగార్లు సత్యమత్తుములు విఫలమగుటయందు కింత ఏమి గలదు? పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు కారాగృహమునకు బోకముందును, గాంధీమహాత్ముడు కారాగృహమునకు బోయినప్పటిను, స్టోకోంబు గారితో సంధినూచనలను గావించి, సమాధానవాంఛను జూపిరి.

సప్తరాజయకరుగార్లు ప్రకటించిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములందును వీరిరువురును కడు సహేతుకముగ మెలగిరని గుర్తింపవచ్చును. స్వరాజ్యస్థాపనము పూర్తియగుటలో పల, మధ్యకాలములలో కొన్ని రక్షణోపాయము లుండవలయు నని, గాంధీమహాత్ముడును నెహ్రూగారును గుర్తించుచున్నారు. కాని, రాండుటేబిలు సమావేశము ఆ విషయమును చర్చించుటకు మాత్రమే గూడవలయునని, వీరు గోరుచున్నారు. అంతయుగాని, భారతీయులు స్వపరిపాలనమున కద్దులా కారాయను విషయమును చర్చించుట గాని, పైమను కవిషను రిపోర్టులో సూచింపబడిన విరుద్ధసూచనలను చర్చించుట గాని, నిరుపయోగము, కాలహరణము దప్ప వేరుగావు. స్వరాజ్యవిధానమును తయారుజేయుటయే, రాండుటేబిలు సమావేశపు ప్రధానకార్యమై యుండవలెను. అధినివేశస్వాతంత్ర్య మనిన, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము నుండి విడిపోవుటకు గూడ హక్కు గలదని అర్థమగును. ఈసంగతి మిగిలిన అధినివేశస్వాతంత్ర్యముల విషయమున రూఢియయ్యెను. దీనిని రాబోవు ఇంపీరియల్ సమావేశములో తేటపరుపవలయు నని, దక్షిణాఫ్రికా ప్రధానమంత్రి యగు హర్టిగాజు నేనానిగారు గోరుచున్నారు. కా॥ శ్రీనివాసశాస్త్రిగారుగూడ అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమునందు ఇట్టి హక్కు ఇమిడి యున్నదని తేటపరచిరి. డాక్టరు బిసెంటుగారును ఈ సంగతిని తేటపరచిరి. గాంధీమహాత్ముడును నెహ్రూగారును, హిందూదేశము విషయమున గూడ ఈసంగతిని తేటపరుపవలయునని కోరుటలో విరుద్ధ మేమి గలదు?

మహాత్ముడు చాపిన సఖ్యకరము నీరీతిని నిరాకరించుట దూరదృష్టి గానేరదు. ప్రతిష్ఠాకొరకు రాండుటేబిలుసమావేశము పైమనురిపోర్టుతో ప్రాద్దుబుచ్చవచ్చును. నిర్బంధశాసనములను కొనసాగింపవచ్చును. రాజకీయనిర్బంధితులను విడువక బోవచ్చును. కాని, ఇంకవలన గలిగెడి నష్టములను పాలకులు గుర్తింపకబోవుట శోచనీయము. ప్రజల స్వాతంత్ర్యేచ్ఛను చిరకాలము నిరోధించుటకు సాధ్యపడదని తెలుప నక్కరలేదు. నిర్బంధములు కొంత కాలముమాత్రము నిరోధమును సాగింపగలవు. చిరకాల మవి యుపయోగపడజాలవు. వాంఛనీయము గాని ఫలితముల నివి చేకూర్చవచ్చును. అహింసాబద్ధమగు నుద్యమమును అహింసతోనే ఎదుర్కొనుట వివేకము. అటుల గావింపకబోవుటవలన, దేశపరిస్థితులు విషమమై, సమాధానావకాశము తొలగుచున్నది. ఇట్టిఫలితములు గలుగునని, ప్రజ్ఞా లిది వరకే మందలించిరి. కాని వారిమందలింపులు నిరాకరింపబడెను. మహాత్ముని యుద్యమము జనించుటకు గల కారణములను నివారింపకుండ, ఇతర చర్యల

నన్నిటిని గైకొనినను ప్రయోజన ముండదని నెలుప నక్కరలేదు. అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘసభ్యులలో నూటికి డెబ్బదియైదుమంది కారాగృహములలో నున్నారు. కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘ సభ్యులందరును కారాగృహశిక్షకులకు పాలయిరి. శిక్షింపబడినవారు, వెలుపల జరుగుచున్న వ్యవహారములను గ్రహింప వీలు లేకుండ, దైనికపత్రికా పతనావకాశము తొలగింపబడెను. ఇట్టి సందర్భములలో సయితము, కాంగ్రెసునాయకులు తాము పడుబాధలను యోచింపక, దేశసౌభాగ్యము నిమిత్తము విశాలమగు సూచనల గావించిరి. వీరి ముఖ్యోద్దేశ్యము, గౌరవప్రద మగు సమాధానము జరుగ వలయు నని మాత్రమే. అట్టి యుద్దేశ్యమునకు భంగముకలుగుటచే, సంధిసంభాషణలు విఫలమయ్యెను. పాలకులు సమాధానము విషయమున తగిన ఆతురము జూపలేదనియు, నాయకులను లొంగిపోవలయు నని మాత్రము కోరిరనియు, నెహ్రూగార్లు భావించుచున్నారు. హిందూదేశము సలిపిన అపారత్యాగములను పాలకులు గ్రహింప జాలకబోవుట శోచనీయము. ఇట్టి ప్రధాన విషయమునందు లేబరు ప్రభుత్వమువారు తాము పూర్వము వాగ్దానము జేసిన స్వయంనిర్ణయస్వాతంత్ర్యముగూర్చి పట్టుదల సూచరయిరి. హిందూదేశము విషయమై లేబరు ప్రభుత్వమున కొక ప్రత్యేక విధానము లేదని తెల్లమయ్యెను. విచక్షణ నంతను వీరు స్థానికపాలకులకే వదలిపెట్టిరి. అంతయుగాని, వీరింతవర కెట్టిస్వంతచర్యదీసికొనినటుల గనుపింపదు. త్వరలో అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము హిందూదేశమునకు లభించునని వెనుక చెప్పిన మాక్డనాల్డుగారుగాని, స్వయంనిర్ణయ స్వాతంత్ర్యము గూర్చి పట్టుదల జూపిన లాన్సుబరీ ప్రభుత్వులుగాని, పూర్వవైఖరిని బలపరుపక నిర్బంధ విధానమును సమర్థించుట జూడ, వీరియం దెట్టిమార్పు గలిగెనో యూహింపవచ్చును. కాని ఎంతకాలము ఇట్టి నిర్బంధముల మూలమున పాలింప వీలుగలదో తెలియదు. పాలకుల హృదయమునందు మార్పు గనుపింపవలెనని, గాంధీమహాత్ముడు మొదటినుండియు కోరుచుండెను. అట్టి మార్పు ఎక్కడను గనుపింపలేదని, మహాత్ముడు తేటపరచుచున్నాడు. తదితరుల కయినను, ఎంచ దగిన మార్పు గనుపించుట లేదు. మీదుమిక్కిలి నిరంకుశపరిపాలనము రాను రాను తీవ్రమగుచున్నటుల గోచరించుచున్నది. మహాత్ముని మార్గమును నిరసించువారు స్వాతంత్ర్యమును బడయుట మరియొక మార్గ మేది గలదో నిరూపింపకున్నారు. దేశమంతయు ఈ మార్గముపట్ల సానుభూతి జూపుటయగాక, దానికొరకై విశేషత్యాగముల గావించుట బట్టి, ప్రజల గాఢమగు స్వాతంత్ర్యవాంఛ సువ్యక్తమగుచున్నది. తృప్తికరమగు ప్రత్యుత్తరము వెలువడినచో, సత్యాగ్రహము విరమింపబడునని, కాంగ్రెసు నాయకులు తేటపరచిరి. కాని, అట్టి ప్రత్యుత్తరము వెలువడకుండుట దుర్లభ్యుష్టము తప్ప వేరు గాదు. రాజప్రతినిధిగారు తమ కడపటిలేఖలో, రాండుటేబిలు సమావేశమే అన్ని విషయములను విచారించుననియు, కాంగ్రెసు నాయకుల లేఖలో సూచింపబడిన విషయములను చర్చించుటకే వీలులేదనియు, ఇవి అసంభ

వము లనియు, సూచించబడెను. నత్యాగ్రహోద్యమము విరమింపబడినను రాజకీయనిర్బంధితుల నందరను విడుదలజేయుటకు వీలులేదనియు, స్థానికప్రభుత్వములు వ్యక్తుల యోగ్యతలను సానుభూతితో తిలకించి తగినచర్య దీనికొనవలయునని మాత్రమే తాము సిఫార్సు చేయగలమనియు, రాజప్రతినిధి గారు సూచించిరి. ఇంతవరకు జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములబట్టి రాజప్రతినిధిగారు కాంగ్రెసు దృక్పథమును గ్రహింపలేదని తోచును. స్వాతంత్ర్యసంపాదనకై ప్రజలీనమయమున గావించిన అపారమగు త్యాగముల విలువను వీరు గుర్తించినటుల దోషము. దేశమంతయు వట్టియాటకోటితనముకొరకు ఇక్కార్యమునకు బూనియుండలేదు. ఈసంగతిని పాలకులు కనిపెట్టుచో, ప్రస్తుతావకాశమును చేపట్టి ప్రజాశయములను సఫలపరచుటయే మార్గ మని గ్రహించి యుందురు. కేసడలో నిట్టి సందిగ్ధస్థితి జనించినపుడు, స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించుటచేతనే, పరిస్థితులు చక్కబడెను. దక్షిణాఫ్రికాలోను స్వాతంత్ర్యప్రదానమునకు పిమ్మటనే సఖ్యము గుదిరెను. ఇటీవల విర్లండుసమస్యగూడ స్వాతంత్ర్యప్రదానమువలననే పరిష్కార మయ్యెను. హిందూదేశమువిషయమున మాత్రము అన్యథా భావించుటగాని, అన్యమార్గముల నవలంబించుటగాని పాడిగాజాలను. ప్రస్తుత సంధిసంభాషణలు విఫలమయినను, పాలకులు ఇతరుల జోక్యము లేకనే, భారతీయుల వాంఛలను సఫలపరచునడల, శాంతిసఖ్యములు గుదురగలవు. సప్రూ జయకరుగార్ల ప్రయత్నములు, సఖ్యము గుదురుటకు సాధ్యమగునని చూపగలిగెను. గాంధీ మహాత్ముడు తన కడపటి లేఖలో గూడ పాలకులు సమాధానమునకు గడంగుటకు అవకాశము నొసగి, తమ నద్భావమును వెల్లెలుచ్చిరి. ఇంతటితో నీ విషయమును ముగింపక లేబరు ప్రభుత్వము వారును ఇండియాప్రభుత్వమువారును నిర్బంధవిధానమును తొలగించి, రాజకీయ నిర్బంధితులను వెంటనే విడుదలజేసి, స్వరాజ్యవిధానమును తయారుజేయుటకు రౌండుటేబిలు సమావేశమును కూర్చుచో, సమాధానమున కవకాశ మింకను గలదు. కాంగ్రెసు నాయకులు లేకుండ రౌండుటేబిలు సమావేశమును జరుపవచ్చునగాని, దానివలన లాభ మేముండును? శాశ్వతపరిష్కార మెట్లు గుదురును? హిందూదేశము తరపున సమాధానపడగల నాయకులెవరుందురు? రౌండుటేబిలు సమావేశ మెట్టినిర్ణయము గావించినను, దానిని ప్రజలమోదించవచ్చును, దానివలన ఫల మేముండును? అపిమ్మట నిర్బంధప్రయోగము మూలమున మాత్రమే పరిపాలింపవలసివచ్చును. కాని, యిట్టి కద్ధతి పాలకులకన్నను గూడ పాలకుల కెక్కుడు స్పష్టదాయకమని, ప్రస్తుతస్థితి తెలుపకనే తెలుపుచున్నది. అందుచే, పాలకులలో నికనయినను హృదయపరివర్తనము గలిగి, సమాధానమున కవకాశ మేర్పడు గాక యని కోరెదము.

నానారాష్ట్రసంఘము

నానారాష్ట్రసంఘము త్వరలో జనీవాలో గూడనున్నది. బ్రిటీషుప్రతినిధులు బయలుదేరిరి. ఈసభలో చాల ముఖ్యవిషయములు చర్చింపబడును. ఈసంఘమువారు నియమించిన ఉపసంఘమువారు, బ్రిటీషువారు జగ్గుచున్న పాలెస్తీను పరిపాలనావిధానమును ఖండించుచు, ఇటీవల నొకరిపోర్టును బుపిరి. దీనియలదు, పాలెస్తీనుప్రజలను స్వపరిపాలనమునందు సుశీక్షితుల గావించుట లేదనియు, యూధులమధ్యను అరబ్బులమధ్యను గల వైషమ్యములను నివారించుటకు తగు ప్రయత్నములు జరుగలేదనియు, రిపోర్టు చెలిపెను. ఈరిపోర్టును ఖండించుచు, తమ దృక్పథమును సమర్థించుచు, బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు ప్రకటన గావించిరి. రాబోవు నానారాష్ట్రసంఘసభలో, ఈవిషయములు చర్చకు రాగలవు. ఎట్టినిర్ణయము గావించబడునో ముందుగాని తెలియదు. ప్రాచీనప్రధాన మంత్రియగు బ్రయండుగారు సంయుక్తయూరపియను రాష్ట్రవిధానము నేర్పరుపవలయునని కొంతకాలము నుండియు ప్రయత్నించుచుండిరి. వీరిసూచనలను వివిధ యూరపియప్రభుత్వములకును బంపగ, కొందరు తమ ఆమోదమును తెలిపిరి. కొందరు మార్పుల గోరిరి. మరికొందరు అసంగీకారమును సూచించిరి. ఈవిషయముగూడ రాబోవు సమావేశమునందు చర్చకు వచ్చును. ఇయ్యది అంగీకరింపబడుచో, యూరపు ఖండపు పరిణామము వేరుమార్గము ద్రొక్కగలదు. అమెరికా వైఖరియు మార్పుజెందవచ్చును. నానారాష్ట్ర సంఘ నిర్ణయము లెటులుండునో చూడవలయును.

ఇంపీరియల్ సమావేశము

సెప్టెంబరు మాసంతమున జరుగనున్న ఇంపీరియల్ సమావేశమునకు వివిధ అధినివేశరాజ్యముల నుండియు ప్రతినిధులు వెడలుచున్నారు. ఆస్ట్రేలియా, ఆఫ్రికా ప్రతినిధు లిదివరకే వెడలిరి. ఆఫ్రికా ప్రతినిధి యగు హార్జిగాజి నేనానిగారు, అధినివేశ రాజ్యములకు సామ్రాజ్యమునుండి విడిపోవు హక్కు గలదని, నిరూపించుచు ఆసంగతిని ఇంపీరియల్ సమావేశమువారు స్పష్టముగ తీర్మానింపవలయునని కోరిరి. వీరు ఇదివరకే బ్రిటీషుప్రధానమంత్రిగారితో ముచ్చటించియుండిరి. హార్జిగాజిగారి తీర్మానమును, ఇతర అధినివేశరాజ్యముల ప్రతినిధులవా రామోదింపదరనియు, అది నెగ్గననియు తలంపవచ్చును. మరియొక ముఖ్యవిషయము, సామ్రాజ్య ఆర్థిక సమస్య. ఈ విషయమై ఇంగ్లండులోనే అభిప్రాయ భేదములు చెలరేగుచున్నవి. లిబరలుపక్షమునందు అభిప్రాయభేదములు గలవు. కన్సర్వేటివుపక్షమునందీ విషయమై చీలిక గలిగెను. లేబరు పక్షమునందు గూడ భేదాభిప్రాయములు గలవని, విదితమయ్యెను. లేబరు ప్రభుత్వమువారు ఒకవిధమగు సూచనలను గావించినను, తాము భిన్న సూచనల గావించెదమని బాల్టువీనుగా రిదివరకు చెలిపిరి. అధినివేశరాజ్యముల యభిప్రాయములు గూడ మార్పుజెందుచున్నవి. తుద కెట్టి నిర్ణయము గావించబడునో యూహింప వీలులేకున్నది. హిందూదేశమునకు గూడ ఇంపీరియల్ సమావేశమునందు ప్రాతినిధ్యమున్నను, దీనివలన ఎట్టి యుపయోగముండదు. ఇండియాప్రభుత్వప్రతినిధులు ప్రజాభిప్రాయములను వ్యక్తపరచజాలరు. హిందూదేశము మిగిలిన రాజ్యములవలె స్వాతంత్ర్యమును పొందినగాని, యిట్టి సమావేశములలో హిందూదేశాభిప్రాయము నెగ్గజాలదు. అంతవరకు, హిందూదేశ

ఇంపీరియల్ సమావేశము

కెనియా గవర్నరుగారు సర్ ఎడ్వర్డు గ్రిగ్గుగారు కెనియాలోని రాజకీయ పరిస్థితులను చర్చించుచు, తెల్లవారల దృక్పథమును పూర్తిగ సమర్థించిరి. ఈ విషయమై కెనియా హైందవ కాంగ్రెసు సంఘమువారు తమ అసమ్మతి జూపుచు, కాలనీల మంత్రికిని, ఇండియా మంత్రికిని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని గూడ తంతివార్త నంపిరి. కెనియా గవర్నరుగారి ప్రసంగములు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వాశయములకు విరుద్ధముగ నున్న వనియు, శ్వేతనివాసుల దృక్పథమును మాత్రము వీరు పెల్లడి జేసేరనియు, కెనియా ప్రజల విషయమున బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు గావించిన సూచనలను తప్పక సఫలపరచవలయుననియు, వీరు గోరిరి. బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారు చెలిపిన సూచనలను గూడ కెనియా గవర్నరుగారు నిష్కలము గావించజూచుట చోద్యము. భారతదేశమునకు స్వేచ్ఛ లభించినగాని, కెనియా మున్నగు ప్రదేశములలోని భారతీయుల డేమమును కాపాడగలుగునని తోషకు. ఇట్టి సందిగ్ధ సమయమున, కెనియా గవర్నరుగారి సూచనలపట్ల, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు రెంతవరకు అసమ్మతి జూపెదరో చూడవలయును.

కాశీ నాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

కాశీ గృహ బాసము

నేటికి 139 దినములు

నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

సభ్యత్వము అలంకారప్రాయముగ నిలిచియుండుట సహజము.

కెనియాస్థితి

కెనియా గవర్నరుగారు సర్ ఎడ్వర్డు గ్రిగ్గుగారు కెనియాలోని రాజకీయ పరిస్థితులను చర్చించుచు, తెల్లవారల దృక్పథమును పూర్తిగ సమర్థించిరి. ఈ విషయమై కెనియా హైందవ కాంగ్రెసు సంఘమువారు తమ అసమ్మతి జూపుచు, కాలనీల మంత్రికిని, ఇండియా మంత్రికిని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని గూడ తంతివార్త నంపిరి. కెనియా గవర్నరుగారి ప్రసంగములు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వాశయములకు విరుద్ధముగ నున్న వనియు, శ్వేతనివాసుల దృక్పథమును మాత్రము వీరు పెల్లడి జేసేరనియు, కెనియా ప్రజల విషయమున బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు గావించిన సూచనలను తప్పక సఫలపరచవలయుననియు, వీరు గోరిరి. బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారు చెలిపిన సూచనలను గూడ కెనియా గవర్నరుగారు నిష్కలము గావించజూచుట చోద్యము. భారతదేశమునకు స్వేచ్ఛ లభించినగాని, కెనియా మున్నగు ప్రదేశములలోని భారతీయుల డేమమును కాపాడగలుగునని తోషకు. ఇట్టి సందిగ్ధ సమయమున, కెనియా గవర్నరుగారి సూచనలపట్ల, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు రెంతవరకు అసమ్మతి జూపెదరో చూడవలయును.

బార్డోలి పన్నులనిరాకరణము

అరెస్టులు, భూముల జపులు

మారడు, సెప్టెంబరు 5:—బాల్ (బార్డోలి) లోనున్న రయితులందరకును జప్తునోటీసు లంపజేయబడెను. తాలూకాలోని యితర గ్రామములలోనివారికి గూడ అంపజేయబడెను. మరోబాయి తళంజి (పైద్ద) గారి భూములన్నియు ప్రభుత్వమువారు భుక్తపరచుకొనిరి. మెరోబాయిగారు, వారి కుమారుడు అరెస్టు జేయబడిరి. (ప్రీ ప్రె.)

సమ్యక్మోసమునకు అరెస్టు చేయబడుట

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 5:—రాయపురములో నివసించుచున్న పరదప్పాచారియను కమసాలి మూడు నెలలక్రిందట యొక మార్వాడీవానియొద్దనుండి రూ 106 విలువగల వెండిని తీసికొని దానితో నొక పల్లెరమును తయారుచేసి యిచ్చుట కొప్పుకొని, నిన్నటివరకును యెవరికిని గావించకుండెను. ఈతనిని గత మూడు నెలలనుండియు పోలీసువారు వెదకుచు నిన్నటిదినమున బార్డోలిలో అరెస్టు చేసిరి. ఇక దీంతకు పూర్వమనేకసార్లు, మరి కొందరిని కూడ మోసపుచ్చి యుండెనని, పోలీసు విచారణబట్టి తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

పోలీసు కమిషనరు సాక్ష్యమియ్య నిరాకరించుట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 5:—పోలీసు కమిషనరు పోలీసుగారు వాడల, బెండి బజాయలో జరిగిన దోర్లన్యములగుర్చి విచారింప నియమింపబడిన కార్పొరేషను విచారణసంఘముయొంటు సాక్ష్యముచెప్ప నిరాకరించినందున, కార్పొరేషను పభ్యు లందరూను విచారణకు తోడ్పడవలెనని కార్పొరేషనులో తీర్మానింప నున్నారు. పోలీసుగారు కార్పొరేషను సభ్యులు. (ప్రీ ప్రె, నెల వద్దు.)

(15-వ పేజీ తరువాయి)

నాకు తోచదు. అందుచేతనే ప్రతిపాదనల నాధారముగాని చర్చకు దిగుట అసాధ్యమని నేను స్పష్టముగా చెప్పాలసియుండును. మీరు మరల కాంగ్రెసు నాయకులను చూడుకోరినచో వారి కీ సంగతి స్పష్టమవువలయునని నేను కోరుచున్నాను.

ఆగస్టు 16 వ తేదీనాడు మీరు వారికి వ్రాసిన ప్రతిష్ఠిత్రమునందలి కడపటి పేరానుగూర్చి చెప్పాలనిన సంగతి యొకటి కలదు. మన మీ సంగతులనుగూర్చి చర్చించినప్పుడు, కాసనోల్లంఘనము విరమింపబడినప్పటికి నట్లు ఆర్జీ నెన్నులకు అవసరమండదు. కాబట్టి, ఒక్క-లావోరు కుట్రకేసు, చిట్టాగాంగు దోపిడీకేసుల సందర్భములో తప్ప, మిగతా విషయములలో ఆర్జీ నెన్నులకు అమలులో నుంచగోరనని నేను చెప్పియుంటిని. కాని కాసనోల్లంఘనము విరమింపబడినదను కారణమునబట్టి సరిగా అట్లది విరమింపబడినదనియు మనకే స్థానిక ప్రభుత్వములకు (రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు) గూడ కాసనోల్లంఘనములో శిక్షింపబడినవారినిగాని అరెస్టు విచారణలోనున్న వారినిగాని వెంటనే విడుదలచేయుటకు దగిన యవకాశ ముండునో ఉండవో నిశ్చయముగా నేను చెప్పజాలనని కూడ స్పష్టపరచియుంటిని. ఈసందర్భములో, ఉదారభావముతో కార్యనిర్వహణమును నిర్వహింపవలసి యుండునని నే నెంతగానూ నాశించుచుండినను, అయితే నుల ప్రత్యేకస్వభావములనుబట్టి సానుభూతితో వారిని ఆయా రాష్ట్ర ప్రభుత్వములవారు పరిశీలించునట్లు వారికి సలహానొసంగబడుచున్నట్లు నేను చెయ్యగలిగిన పనియనికూడ అప్పుడు నేను స్పష్టముగా తెప్పియుంటిని. కాంగ్రెసువారు కాసనోల్లంఘనమును విరమించి లండన్ సభలో పాల్గొనగోరనచో వారి కుండవలసిన ప్రాతినిధ్యమునుగూర్చి మీరు నూచించి యున్నారు. ఈసందర్భములో కాంగ్రెసువారు, అధిక సంఖ్యాకత్వము విషయమున, సభ మొత్తముమీదనే తమకు మెజారిటీ యుండవలెనని కోరుట లేదని మీరుచెప్పినట్లును, అట్లుచేసి, కాంగ్రెసువారికి తగినంత ప్రాతినిధ్యము సమూహ వలసినదిగా సార్వభౌమని ప్రభుత్వమువారిని కోరుటలో నాకేమియు కష్టముండదని నేను నాయభిప్రాయమును తెలియబరచినట్లును నాజ్ఞాపకము. కాంగ్రెసుపక్షమువారు తమ కీర్తన ప్రతినిధులపైర్లను వ్రాసియున్నచో, అవసరమునబట్టి, ఆపేర్లపట్టికను పరిశీలించుటకు నేనంగీకరించెదననికూడ నేను చెప్పియుంటిని. ఎట్టిపరిస్థితులలో, మీ ప్రయత్నములకు తగిన ఫలము, మీ రాశించిన ఫలితము, కలగకుండ పోయినచో ప్రజలకు పూర్తిగా తెలిసియుండవలయును. అందుచే ఉత్తరముల శీఘ్రముగా ప్రకటింపబడుట నుంచి. ఈ కారణమున బట్టి నాస్థిని గూర్చియు, నా ప్రభుత్వముయొక్క స్థితిని గూర్చియు స్పష్టముగా మీరు తెలిసికొన గోరుచుండునని నాయభిప్రాయము.

ఇట్లు
(సం) ఇర్విక్.

నెహ్రూ పండితులను మరల సందర్శించుట

కాంగ్రెసు నాయకుల యుత్తరము విషయములో మాచే నూచింపబడినకొన్ని సంగతులనుగూర్చి రాజప్రతినిధికిని మాకును జరిగిన సందర్శించుటయొక్క ఫలితములనుకూడ కాంగ్రెసు నాయకులకు తెలుపుటకు రాజప్రతినిధి మా కుజ్జ నొసగిరి ఆగస్టు 28-వ తేదీనాడు సిమ్లానుండి నెహ్రూ పండితులను చా|| మొ హమ్మద్ గారిని 80, 81 - వ తారీఖుల నాడు నైఋతీ సభాపింఛితి. వారికి రాజప్రతినిధి గారి లేఖను జూపించి, మా సభాపింఛితి ఫలితములను తెలియబరచితిమి. ఆగస్టు 15 తేదీన వారు మాకు వ్రాసియుండిన యుత్తరములో నూచింపబడి యుండినట్టియు, ఆగస్టు 28 తేదీగల రాజప్రతినిధిగారి జాబులో యొక్కొనబడి యుండనట్టియు సంగతుల విషయములో, యాక్రిందపద్ధతిపై యొడంబడిక సాధ్యమగునని రాజప్రతినిధిగారితో మేము జరిపినసంభాషణలవలన మేము నమ్మగలిగి యున్నామని వారికి తెలియజెప్పితిమి. (అ) రాజ్యాంగ నూత్రము విషయములో ఆగస్టు 28వ తేదీనాడు రాజప్రతినిధి మాకు వ్రాసియున్న యుత్తరమునందు రెండవ పేరాలో నూచింపబడిన పాల్కు ముఖ్య నూత్రములలో నుడువబడిన రీతికి సంగతి సందర్భము లుండగలవు.

(ఆ) ఇండియాను యుత్తరము ను పుడు సామ్రాజ్యమునుండి విడిచివేయుటకు హక్కుండునా యను ప్రశ్నను గూర్చియు సమావేశములో గాంధీజీ గారి తెచ్చుటకు యనుసరింపబడునా యను విషయములో, సంగతిసందర్భము ట్లున్నవి:— “రాజప్రతినిధిగారు మాకు వ్రాసిన లేఖలో నుడివియున్నట్లుగా, రాండులేబిలు సమావేశము స్వేచ్ఛగా, సంప్రదింపులను జరుపుటకు కుట్రకేసుపడినసమావేశము. కావున నేర్పనకు తనకు రుచించిన ఏ ప్రశ్న నెవను నూచింపవచ్చును కాని, యా ప్రశ్న నిపుడు గాంధీగారు లేచియుంట వివేకవంతము గాజాలదని రాజప్రతినిధి యభిప్రాయపడిరి. అయినను, వారు ఇండి

యా ప్రభుత్వమును యా ప్రశ్నతో సంబంధింపుచో, యా ప్రశ్నను చర్చనీయాంశముగా పాటింప ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులు గారని యే రాజప్రతినిధియందురు. అప్పటికిని గాంధీగారి ప్రశ్నను లేచియు గోరుచో రాండులేబిలు సమావేశములో వారటుల గావించవలచి యున్నారని ఇండియాను ప్రతి ప్రభుత్వమువారు తెలియజరచుచు.

(ఇ) ధనవ్యయభారముల గొన్నింటిని ఇండియాభరింపవలసియుండుటను గూర్చియు, యా విషయమును నిష్పాత్తికముల విచారణసంఘముచే పరిశీలంపబడునట్లుల జేయుటనుగూర్చియు రాండులేబిలు సమావేశములో, చర్చించుటకుగల హక్కు విషయములో సంగతిసందర్భము లిట్లుండును:— ఋణములనున్నటిని పూర్తిగా నిరాకరించు యెట్టి నూచనకయినను రాజప్రతినిధి యొప్పుకొనజాలరు. అయినను ఇండియానుయొక్క ధనవ్యయభారమునకు సంబంధించిన యెట్టి ప్రశ్ననైనను, నేర్పనను, రాండులేబిలు సమావేశములో పరిష్కారమై గొనిరావచ్చును.

(ఈ) ఉప్పుచట్టమునుండి రక్షణయొసంగ విషయములో రాజప్రతినిధిగారి వాదన యిది. (1) ఉప్పుపన్నునుగూర్చి సైమన్ కమిషన్ వారు గావించియున్న సిఫార్సు యంగీకరింపబడుచో, యాపన్ను రాష్ట్రముల వశమునకు మార్పబడగలదు. (2) మరియు, యిప్పటికే ప్రభుత్వాదాయము చాల లోటుగలిగియుండెను. కాన, ఆదాయమున కుపకరించు యాయుపకరణమును పోగొట్టుకొన ప్రభుత్వమువారిచ్చగింపరు. అయినను, ఉప్పుచట్టమును కాసనసభవారిచే రద్దుపరిచగల్గినచో, యట్లు రద్దుపరచుటవలన గలిగిన యాదాయపు నష్టమును భర్తీచేయుటకు మార్గము నూచింపబడుచో, రాజప్రతినిధియు, వారి ప్రభుత్వమును యా ప్రశ్నను దాని ను తాగుణల వనసరించి యాలోచింపగలరు. కాసనములలో నుప్పుచట్ట మొక భాగముగానుండువరకు నుప్పుచట్టము బహిరంగముగా యుల్లంఘింపబడుటకు రాజప్రతినిధి యుపేక్షింపజాలడు. సద్భావమును, శాంతియు మరల నెలకొనినపిదప, దేశములోని బీదలకు యార్థికసహాయమేరితిని చక్కగానొసంగబడగలదో రాజప్రతినిధిలోను, వారి ప్రభుత్వములోను, గలిసి సందర్శించుటకు హైదరాబాదునాయకులొప్పడుచో రాజప్రతినిధి హైదరాబాదుకుల చిన్న సమావేశము నొకదానిని సంతోషముతో జరిపెదరు.

(ఉ) పిక్కటింగు విషయములో సంగతిసందర్భములివి:— పిక్కటింగువలన ప్రజలలోనే యొక భాగమునకుగాని యిబ్బంది వికాస (మ్యూ సెన్సు) గల్గినను, పిక్కటింగుతో సహా మనుష్యులయొడ జబర్దస్తీ, బల ప్రయోగము మొదలగునవి జరిగినను, కాసనముల ప్రకారము చర్యదీక్షిగానుటకు రాజప్రతినిధి హక్కు నుంచుకొనెదరు. మరియు ఉన్నట్లుండి యుండయింపగల పరిస్థితుల నెదుర్కొనుటకు వలయు కాసనాను సారముగ అధికారమునుకూడ ప్రభుత్వమువారు గల్గియుండురు. వైమరతులకు లోబడి, శాంతి నెలకొనినపుడు పిక్కటింగు ఆర్జీ నెన్ను ఉపసంహరింపబడును. (ఊ) 6 వ ప్రశ్న: కాసనోల్లంఘనోద్యమసందర్భమున రాజీనామా నిచ్చియున్నట్టియు, తొలగింపబడియున్నట్టియు నుద్యోగములకు సంబంధించినది. ఈ విషయములో ప్రభుత్వమువారు చెప్పిన దేనునగా, ఈ ప్రశ్నముఖ్యముగా స్థానిక ప్రభుత్వములకు సంబంధించినది. ఉద్యోగములు ఖాళీగా నుండవలయుననియు, యిటీవలి చిక్కునను యములో ప్రభుత్వము వారిచే నియమింపబడినట్టియు, విశ్వసనీయులయినట్టియు మనుజులను వారి యుద్యోగములనుండి తొలగింపరాదనియు వరతులకు లోబడి, యావేళాధికముచేత నుద్యోగములను వదలినవారిని మరల నుద్యోగములోనికి స్థానిక ప్రభుత్వమువారు తేర్చుకొనెదరని నమ్ముబడును.

(బు) పత్రికా కాసనముక్రింద ప్రభుత్వమువారు వశపరచుకొనిన ముద్రణాలయములను వాపసుజేయు విషయములో నేమియు కష్ట ముండజాలదు.

(బూ) జరిమానాక్రింద చెల్లించబడిన మొత్తమును, ఆస్తులను మరల నిచ్చివేయు ప్రశ్న 8 - వది. ఈ విషయమై స్పష్టమగునిర్ణయ మవసరము. వశపరచుకొనబడినట్టియు, అమ్మబడినట్టియు ఆస్తుల విషయములో యితరుల (మూడవ మనుష్యుని) హక్కులుకూడ నిమగ్నమైయుండవచ్చును. జరిమానాను వాపసు జేయు విషయములోకూడ కష్టములు గలవు. ఈ విషయములో స్థానిక ప్రభుత్వములు స్వాధీనమై సంచరింపగల వని మాత్రమే రాజప్రతినిధిగారు నుడువగలిగి యున్నారు.

9 వ ప్రశ్న:— తైలీను వదలిపెట్టు విషయములో, జూలై 28 వ తేదీగల తమ యుత్తరములోనే రాజప్రతినిధిగారు తమ యభిప్రాయములను వివరించి యున్నారు.

వై పద్ధతులపైని రాయబారము లింకను కొనసాగింప వీలుగలదనుట

మా కికముండుగల కాలవ్యవధి తక్కువగానున్నప్పటికి, వైనినూచించిన పద్ధతులపై మారాయబారముల నింకను కొన

సాగించుటకు వీలు గలదని నెహ్రూపండితులకును, చాక్లరు నైట్ మహమ్మద్ గారికిని స్పష్టముగా తెలిపితిమి. అయినను యాయాధారముపై నెట్టియొడంబడికను గావించుకొనుటకును సముచితంబాలమని వారు నుడివి, గాంధీగారి కీ క్రిందిజాబు (నోటు) నొసంగిరి:—

10

నెహ్రూగారు గాంధీజీకి పంపిన ఉత్తరము

నెయివీ నెంట్రలు జయలు, ఆగస్టు 30, 1980. గాంధీజీకి:— నన్ను, నేడునుగూడ సప్రాజయిక్ గార్లతో మేము మరికొన్ని సార్లు సంభాషించితిమి. వారిలో దీర్ఘముగా చర్చించు నవకాశము లభించినది. ఆగస్టు 28 వ తేదీనాడు ఇర్విక్ ప్రభుత్వము వ్రాసిన ఉత్తరమును వారు మాకిచ్చిరి. ఆగస్టు 15 వ తేదీనాడు మనము సప్రాజయిక్ గార్లకు వ్రాసిన లేఖలో గల నూచన నాధారపరచుకొని చర్చలు సాగించుట అసాధ్యమనియు, అందుచే సప్రాజయిక్ గార్ల ప్రయత్నములు నిష్ఫలములైనవనియు ఈ యుత్తరములో స్పష్టముగా తెలుపబడినది. మన జాయింటు ఉత్తరములో సంతకముచేసిననా రెండవన, తమ తమ వ్యక్తిభాగ్యశలమీద ఎంతవరకు పోగలిగినదియు పూర్తిగా చర్చించినపై మన మా యుత్తరమును వ్రాసియుంటిమి. సంగతి మీ రెవరుగూర్చు కొన్ని కొన్ని ప్రధానములైన వరతు లంగీకరింపబడ వలయుననియు, బ్రిటిష్ గవర్నమెంటువారు దీనినిగూర్చి స్పష్టముగా ప్రకటింపవలయుననియు లేకపోయినచో ఎట్టి పాష్కా-రమును తృప్తిరముగ నుండజాలదనియు మన ముండు వ్రాసియుంటిమి. ఇట్టి ప్రకటన బ్రిటిష్ గవర్నమెంటువారు చేసినచో, కాసనోల్లంఘనమును విరమింపవలసినదిగా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సమితి నూచించుటకు మన మంగీకరింపవలసియు, కాని, కాసనోల్లంఘనము విరమించుటతో బాటుగనే, మన యుత్తరములో నూచింపబడిన కొన్ని యంశములను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తులనపరచవలసి యుండునని కూడ మన ముండు వ్రాసియుంటిమి. ముందుగా తెలపవలసిన యా యంశము లన్నియు సంతృప్తికరముగా ప్రకటింపబడినచో తరువాత లండన్ సభ ప్రాతినిధ్యమునుగూర్చియు, అందు కాంగ్రెసువారు పాల్గొనుటను గూర్చియు నిశ్చయింపబడునని కూడ నందు తెలిపియుంటిమి.

“ఈనూచనల నాధారముగాదీసికొని చర్చలు సాగించుటయే అసలు అసాధ్యమని ఇర్విక్ ప్రభుత్వ అభిప్రాయపడుచున్నాడు. ఇట్టి సందర్భములలో మనకు సమాధానమున కవకాశ మేమియు నుండజాలదు. ఇర్విక్ ప్రభుత్వ ఉత్తరములోని సంగతులను, దానిభోరణియు నటుండ, ఈ నడుమ ప్రభుత్వమువారు సాగించిన చర్చలుగూడ వారికి శాంతి యుక్తరేదని తెలియజేయుచున్నవి. ఢిల్లీలో కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘము సమావేశమగునని ప్రకటింపబడిన వెంటనే ఢిల్లీ రాష్ట్రములో వైసంఘసమావేశము కాగూడదని నిషేధించుటలోను, అటుతరువాత ఆ సంఘమునందలిసభ్యులను చాలమందిని అరెస్టుచేయుటలోను గల యర్థమిది మొక్కటియే కాని మరియేమియు గాదు. ఈ అరెస్టులను గూర్చి కాని యిగవర్నమెంటువారి తక్కినచర్యలనుగూర్చి కాని మేమేమియు మొరజెట్టుకొనబోము. ఈ చర్యలలో కొన్ని నాగరకతావిహీనములైనవనియు ప్రారంభమనియు మా యభిప్రాయము. వానికి మాన్యగతము కాని ఒక వైపు నుండి ఏ సంస్థ శాంతి నీయగలదో, ఏ సంస్థతో సమాలోచింప గోరుచున్నామో ఆ సంస్థ మీదికే దండెత్తుటకును, మరియొక వైపునండి శాంతి కావలయునని కోరుటకును సంబంధమేమియు గనబడదు. దేశమునందంతటను కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక వర్గమును నిషేధించి దాని సమావేశములను నిరోధించినచో ఇంక శాంతి కవకాశము రవ్వంత యైన లేదనియే దానియర్థము. ఎట్టి పరిస్థితులలోనైన సకే, ఈజాతీయోద్యమ మిట్లు కొనసాగుచుండవలయుననియే తప్పక దానియభిప్రాయము. కాకపోయినచో భారతీయులపక్షమున మూలబాటు కధికారముగలవారందరూ భారతదేశకారాగృహములలో బడియున్నప్పుడు మరి యింక నెవ్వరితో సందర్శింపులు? ఇర్విక్ ప్రభుత్వ లేఖయు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారి చర్యయు, సప్రాజయిక్ గార్ల ప్రయత్నములు భగ్నమైనట్లు స్పష్టపరచుచున్నవి. ఈ ఉత్తరములోని విషయములను పేరు తెలిపిన సమాధానములను బట్టి చూడగా ఇంతకుపూర్వము మనము స్థిరపరిచిన సానుమాంశ ము గూడ వెనుకకే పోవునట్లు మాకు కనబడుచున్నది. మన భావములకును ఇర్విక్ ప్రభుత్వ గారి భావములకును అపారముగ భేదము కనబడుచుండుటచే వివరములను తెలుపుట యవసరము. కాని ఇర్విక్ ప్రభుత్వ గారి లేఖలోని యంశములను కొన్నిటిని మీకు మేము తెలుపగోరెదము. ఇర్విక్ ప్రభుత్వ వెనుక భారతకాసనసభలో

నుపన్యసించినప్పుడు తెలిపిన విషయములను జూలై 16న తేదీన ఇన్స్పెక్టరు ప్రభువు సమక్షమున జరిగిన ప్రాసంగిక చర్చలలోని విషయములు మాత్రమే యిప్పుడు మరల వివరింపబడినవి. ఎవరైనా చెరసాలనుండి మన మందరమును కలిపి వ్రాసిన లేఖలో నున్న నూచించి యుండునట్లు ఆ ఉపన్యాసము లోని వాక్యము లన్నియును ఉపసర్జితములుగా మన్నించి, వాటిలో గొప్ప యర్థ వినియోగమునకు ఉండవచ్చునని భావించి, నిరర్థకములైనను కావచ్చును. భారతదేశమునందలి ప్రజలకు జాత్యభిమానమును సంపూర్ణ జాతీయ ప్రభుత్వమును వెంటనే యిచ్చుటయును, దేశరక్షకు సైన్యమును పైనను ఆర్థిక విషయములపైననుగూడ ప్రజలకు అధికారము నొసగుటయును వెంటనే నెరవేర్చవలసిన భారతీయుల కోరికలుగా భావింపబడవలయునని మన మందరమును కలిపి వ్రాసిన లేఖలో స్పష్టముగా తెలిపియున్నాము. కావున మామూలుగా భద్రములు అయ్యి వానినిగూర్చి అలోచించుటకు, ఆలస్యమును గలిగించుటకు గూడ ఎట్టి యవకాశమును లేకలేదు. ఇప్పుడధికారమును వహించియున్న వారి యధికారమును ప్రజాప్రభుత్వమునకు వశపరచుటలో కొన్ని కుదురుబాటలు ముఖ్యముగా జరుగవలసియే యుండును. భారతీయులచే ఎన్నుకొనబడిన ప్రతినిధులే వీనిని నిర్ణయింప నర్హులని యిదివరకే తెలిపియున్నాము.

భారతీయులు తమ యిష్టము వచ్చినప్పుడు సామ్రాజ్యమునుండి విడిపోవుటకు వారికిగల హక్కునుగూర్చియు బ్రిటిష్ మవారి హక్కులను సమపాదములనుగూర్చి పరిష్కరించుట కొక స్వతంత్ర విచారణసంఘము కేర్వరచుటను గూర్చియు రాజప్రతినిధి లేఖలో "రెండు లేబిల్ సభ కేవలము స్వతంత్రమైన సభయే కావున అచట ఏ సమస్యనైనను చర్చకు లీనకాని రావచ్చును" అని మాత్రమే యున్నది. ఈ విషయము వెనుక జెప్పిన దే. క్రొత్త దేవి యు కారు. "బ్రిటిష్ మ సామ్రాజ్యము నుండి విడిపోవుట ను గూర్చిన సమస్యను భారతీయ ప్రతినిధులు నిజముగా చర్చకు లీనకాని రాదులదనగా ఇండియా దొరతనమువారు దానిని బహిరంగ సమస్యగా ఆలోచించవలయు. భారతీయ ప్రతినిధులు దీనినిగూర్చి రెండు లేబిల్ సభలో చర్చింప గోరెదరని మాత్రమే వారు ఇండియా మంత్రికి చెలిపెదరు అని ఇన్స్పెక్టరు ప్రభువు తెల్పెను.

ఆర్థిక సమస్యలను గూర్చి పరిశీలనపడవగినది యేవో కొన్ని మాత్రమే యుండగలవు, అని ఇన్స్పెక్టరు ప్రభువు వ్రాసెను. అట్టి సమస్యలలో భారత ప్రభుత్వముగల అను సమస్యగూడ చేర్చవలసి యుండునని మేము కోరుచున్నాము. ఈ రెండు సమస్యలను చాలముఖ్యములని, నూయభిప్రాయ మగుటచే వీనిని గూర్చి ముందుగా మనకు ప్రభుత్వమువారితో సంగీకారము పురుట ప్రధానాంశమే యగును.

రాజకీయ కైదీలను విడుదల చేయుటనుగూర్చి రాజప్రతినిధి తెలిపిన విషయములు చాల సంచలితములగును అనంత్ర పీకరముగను ఉన్నవి. అహింసాత్మకమగు సత్యాగ్రహమున జైలుకు పోయినవారి నందరినైనను విడుదల చేయుదురని ఆయన వాదన మియ్యలేదు. ఈ విషయమును రాష్ట్ర ప్రభుత్వములవారే పరిష్కరింప నర్హులని ఆయన తెలిపెను. ఇట్టి విషయమునందు రాష్ట్ర ప్రభుత్వముల యొక్క యా స్థానిక ప్రభుత్వముల యొక్కయు అనుగ్రహముపై నాధారపడి యుండుట ముక్తిప్రమాదము. అహింసానిరతు లగు ఇతర బ్రిటిష్ విషయమునుగూర్చి రాజప్రతినిధి యేమియు చెప్పలేదు సత్యాగ్రహము ప్రారంభింపవలయుట పూర్వమే రాజకీయ సేరములని శిక్షింపబడిన కాంగ్రెసువారి రెండో కలరు. హైలట్ కేసులోని కైదీలు ఈ తెగలోనివారేయని మనమొకరే స్పష్టముగా తెలిపియున్నాము. ఈ కేసు ఇంకను విచారణలోనే యుండుటచే 18 నెలలనుండి పీరందరనూ చెరసాలలోనే యున్నారు. కాన పీరందరిని వెంటనే విడుదలచేయవలయును.

ఇన్స్పెక్టరు ప్రభువు డెంకాల్ లాహోరు అర్డి నెన్సు కేసుల కైదీలను ఈ తెగలో చేర్చగూడదనెను. మేముందుల కంగీకరింపజాలము. దౌర్జన్యము సలిపినందులకు శిక్షింపబడినవారినిగూడ వదిలివేయవలెనని మనము కోరియుండలేదు. మనయుద్ధమును కేవలం అహింసాత్మకముగలవలన చిక్కు కలిగింపకుండుటకే మనముట్లు కోరలేదు. కాని, వారిని వదులుట మన కిష్టములేక కాదు. దౌర్జన్యమునకు సంబంధించినవారిని ప్రత్యేక శిక్షాను సానములవారు విచారింపవలెను. వాటిపై అప్పీలు లేదు. అని రాజప్రతినిధి అర్డి నెన్సులను చేసియుండెను. ఇది న్యాయముగాదు. మనదేశీయులగు పీరినిగూడ మామూలు న్యాయసానములలోనే విచారణ చేయవలయునని యైన మనము కోరకతివ్వదు. పీరివిషయమున ఎన్నియో అద్భుతవిషయములు వినవచ్చినవి. బహిరంగ న్యాయసానములలోనే పీరిని కఠినముగా కొట్టెరని తెలిసినదిగావున పీరి విచారణ మామూలు న్యాయసానములలోనే జరుగుట మిక్కిలి యవసరము. పీరికి ఎట్టి సౌకర్యములను కలిగింపకుండుటచేత అసమ్మతిని తెలుపుటకు విరళమునుండి పి

రిలో కొంద రిప్పుడు నిండు దీక్షలుబియున్నారు. వారిలో కొంద రిప్పుడు స్వత్యుక్తములను చేరువగా గూడ వున్నాను. తెంగాలు అర్డి నెన్సుల రద్దుపరచి వారికి బదులుగా ఇప్పుడు సంగరాష్ట్ర కావనసభలో లోకచట్టమును చేసినది తెలియుచున్నది. అట్లుమును అర్డి నెన్సులనుగూడ మిక్కిలి యాతేపజీయములే. ఇప్పుడు సంగరాష్ట్ర కావనసభలో సరియైన ప్రజాపతినిధులెన్నిరును లేరుగావున అసభలో ఆమోదింపబడిన అట్లుమున కట్టి విలువయునుండదు.

నీరుగుడ్డులుకాదులవద్దను, సారాధుకాదులవద్దను ఇకముందు పికటింగుచేయుటనుగూర్చి యిప్పుడున్న పికటింగు అర్డి నెన్సులను రద్దుపరచుటకు రాజప్రతినిధి యంగీకరించెను. కాని, అవసరము కలిగినచో మరల పికటింగు నిశ్చయించుట క్రొత్త న్యాయాధికారముల నుపయోగించెదనని అతడు వ్రాసెను. అనగా అతనికి అవసరమనితో వినవచ్చు. క్రొత్త అర్డి నెన్సులను చేయుచుండగలదనియే యర్థము. మనమందరమును కలిపి వ్రాసిన లేఖలో ఉప్పుచట్టమునుగూర్చియు ఇతరవిషయములనుగూర్చియు మనము చేసిననూచనలకు రాజప్రతినిధి సమాధానములకుడ ఎంతమాత్రమును సంతృప్తికరముగా లేవు. ఉప్పునుగూర్చి మిగిలిన ప్రామాణికములని ప్రసిద్ధిపడియున్నారగాన ఆవరములన్నియు మేమిచ్చుట తెలుపుట అనవసరము. ఈ విషయములను గూర్చి యిదివరకు మనము తెలిసిన భావములను మార్చుకొనుటకు మా కిప్పుడెట్టి కారణమును కనబడుటలేదు.

మన మందరమును కలిపి వ్రాసిన లేఖలో కోరిన ముఖ్య విషయములనుగూర్చియు కొన్ని స్వల్ప విషయములనుగూర్చియునుగూడ రాజప్రతినిధి యంగీకరింపగలిగియుండలేదు. మన దృక్పథమునకును ఇన్స్పెక్టరు ప్రభువు దృక్పథమునకును అవధిమితమైన భేదము కనబడుచున్నది. ఈ భేదము మిక్కిలి ప్రధానమయినదిగా గూడ నున్నది. మేము వ్రాసిన యీ లేఖనులో, శ్రీమతి సోజీదేవి, సర్దార్ వల్లభాభాయ్ పటేల్, జయరాం దాస్ దొలారాం గార్లకుగూడ చూపించి సమ్రాజ్యము కర్త గార్లకు ప్రత్యుత్తరము వ్రాసి యాచుకోరెదము. ఈ రానుచారములను గూర్చి నయంకేముల నన్ను టిని దేశీయులకు తెలుపుటలో ఇక సెంక మాత్రమును ఆలస్యము జగగనడదు. వారికట్లు తెలుపకుండుట న్యాయముగాదు. ఈ లేఖల నన్నిటిని ప్రత్యక్షము ప్రకటింపబడుటయేకాక, వీటి ప్రతులన్నిటిని ప్రస్తుతము కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడుగానున్న చాదర్ ఖల్ఖుజ్జామకాగారికి పంపవలయునని గూడ మేము సమ్రాజ్యముకర్త గార్లను కోరియుంటిమి. ఈ విషయములన్నిటిని ఇప్పుడధికారము వహించియున్న భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారికి వెంటనే తెలుపకుండ మన మేపనిని గూడ చేయగూడదు.

(సం) మోతీలాల్.
" నయ్యద్ మహమ్మద్
" జవహర్లాల్

కాంగ్రెసు నాయకుల కడవటి లేఖ

అంతట మేము సెప్టెంబరు 3, 4, 5 తేదీలలో యెరవాడ జైలునందు గాంధీగారిని యితర కాంగ్రెసు నాయకులను సందర్శించితిమి. అచట జరిగిన సంభాషణలకు ఫలితముగా వారికింది వాక్యములను మా కోసగిరి.

మిక్కిలాగా, మిగు నై స్రామి వ్రాసిన లేఖను మే మతిజాగ్రూకతతో పరిశీలించితిమి. మిగు దాని కనుబంధముగా నై స్రామి గారికిని మిగు ను జరిగిన సంభాషణలను, లేఖలో చేరని విషయములను మాకు దయతో నెలుకపజిదిరి. మోతీలాల్, జవహర్లాల్, నయ్యదు మహమ్మదు గార్లు మిగు మూలముగా నంపిన లేఖనుగూడ మేము శ్రద్ధతో పరిశీలించారము. ఈ లేఖపై లేఖాసంభాషణలను గూర్చి వారి దీర్ఘ సమాలోచనల సారము, ఈ ప్రత్యుత్తరములనుగూడ మేము రెండు రాత్రులు గడపితిమి. ఈ ప్రత్యుత్తరములందలి విషయములనుగూర్చి మిగిలిన సంభాషణల యభిప్రాయముగా సలిపి, పూర్తిసహాయమును పొందినారము.

కాంగ్రెసునకును బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునకును ఏకీభావమున కాధారము కన్పించుటయే లేదని మూలందరి నిర్ణయము.

ఇంతకును మేము బహిరంగ ప్రపంచముతో సంబంధములేక యున్న వారమైనందున కాంగ్రెసు తరపున సంపూర్ణాధికారము వహింపజాలము. నై నైజెలునందలి విభాగ్యతరపును లంపిన లేఖాధ్యక్షములతో మేము సంపూర్ణముగ సేకీభవించువారము. మిగు దేశభక్తి ప్రేమలయు క్షేమన కోర్చి కాల హరణమును సరకు గొనక రెండు మాసములుగా నిర్వహించిన యీ సందిరా య బా ర ము ల గూర్చి కడ మాట ను మేము మా మాటలలో మా ర్చనల సినదిగా వారా

దేఖించివారు. కావున, సంది సాఫల్యములకు ప్రతిబంధకములైన మూలవిభేదములను మేము సుశీలముగా నూచించెదము జూలై 16వ తేదీనాటి నై స్రామిగారి శిఖ పండిత మోతీలాల్ నై స్రామిగారు జూలై 20వ తేదీని స్టోకోంబు గారి కోసగిన సంప్రదింపులకు సమాధాన మిచ్చుటకుగా నిశ్చితమైనది. స్టోకోంబుగారు మోతీలాలుగారికిమాసి, వారిసమ్మతి నందించుకొన్న విజ్ఞాపనమునకు, నై స్రామి లేఖలోని భావమును యెట్టి తృప్తికరమైన సామరస్యమును మా కనుపడుటలేదు. ఇవట మోతీలాలుగారి విజ్ఞాపన సంప్రదింపులందలి ప్రస్తుతభాగములను పొందుపజుచున్నాము.

"రెండు లేబిల్ సమావేశమునకు చర్చనీయాంశముల నెలుకపజిచక, మే మచటికి వచ్చి అధినితే ప్రతిపత్తిగా వాదించవలెననినచో నే సంగీకరింపను కాని, ప్రస్తుత ప్రాంతాదేశమునకు రాజ్యాంగము నిర్ణయించుటకే సమావేశము కూడుచో, హిందూదేశపు ప్రత్యేకావసరములను, మన పూర్వ సంబంధమును గురించి చేయు నిబంధనల కవకాశ మిచ్చుటకు సమ్మతించుచు, నా మట్టి సమునకు నేను కాంగ్రెసు రెండు లేబిల్ సభలో పాల్గొనవచ్చునని హితవిషయవాదము." "మా గృహాంగణమునకు మేమే యజమానులమై మనవలెను. అయినను బ్రిటిష్ అధికారమునుండి పరిపాలనమును బాధ్యతాయంత భారత మంత్రివర్గమునకు కరగతము చేయు మధ్యకాలములో ఉచితమైన నిబంధనలకు మేముప్పుకొనగల్గుచుము." ఒక దేశము మరియొక దేశముతో ఒక జాతి మరియొక జాతితో సమాన ప్రతిపత్తి గలిగియుండునట్లు మేము బ్రిటిష్ వారితో ముఖాముఖి విషయమును చర్చింపవలెను."

"రెండు లేబిల్ సమావేశములో ఇరువారులకును మధ్య పాసకు నిబంధనలకును మధ్యకాలమున ప్రత్యేకావసరములు ప్రస్తుతపరిస్థితులు పూర్వ సంబంధములబట్టి విలును హిందూదేశములకు కూడు పరకులకును బద్ధమైన సంపూర్ణ బాధ్యతాయంత ప్రభుత్వమునకు రాము తోడ్పడెదమని ఇండియా ప్రభుత్వము అతరంగికముగా వాదన మొనగవలెను."

మరి నై స్రామి లేఖలో ప్రస్తుతార్థము హిందూదేశపు ప్రజలు ప్రస్తుతము బాధ్యతవహింపజాలని కాఖులదప్పు. విగతినవాని నెంతవరకైనను భారతీయుల కాయత్నముజేయుటయే నాయభిప్రాయము నా ప్రభుత్వము యొక్క సూక్ష్మమును యిట్టిదే. బ్రిటన్ దేశపు ప్రభుత్వమువారును యిట్టి యభిప్రాయమునే గలియున్నారనుటకు నామనమున పందియులేదు. మావేర్వేగు అధికార నిర్దిష్టరంగులందు మేము దీనినే సమర్థింతుము. మరి యీ బాధ్యతవహింపజాలని విషయములెన్నియో యెట్లువాటిని భావిరాజ్యాంగమున పాసగింపవలెకో రవుండులేవిలసమావేశమువారికి పరామర్శనీయుము కాని, ఇరువక్షములకును, పరస్పరవిశ్వాసమునుండుచో, ఏకీభావము అసాధ్యుని నేను నమ్ముజాలను.

రెండుదృక్పథములను విస్తారము భేదమున్నదని మా యభిప్రాయము. మోతీలాలుగారి ప్రభుత్వం లేబిల్ సమావేశముల కముగా ఇప్పటినితే మారిపోయి స్వతంత్ర భారతదేశ ముదయించుటకు భావించుచున్నాను. నై స్రామిగారు తమ లేఖలో తమ్ముకు, తమ ప్రభుత్వమును బ్రిటిష్ సంప్రదింపులను, భారతీయులకు ప్రస్తుతము బాధ్యత వహింపజాలని కాఖులగూర్చి జగన పదుచాయములను చేయుటతో పాసగునంత స్వకార్య విచారణాధికారము నొసగుటకు మాత్రమే బద్ధుల గావించుచున్నాను. వేరు మాటలలో కెట్లినచో లాన్సుడౌక్ సంస్కరణముతో ప్రారంభించిన పరంపరలో మరికొంత ముందటికి జరుగుటయే యవధియని తేలుచున్నది. మా యీ న్యాయస్థితి సరియేనని మాభిప్రాయమగుటచే, ఆగస్టు 15వ తేదీని మేమును, మోతీలాల్, జవహర్లాలు, నయ్యదు మహమ్మదుగార్లను సంతకము చేసిన లేఖలో మా యభిప్రాయములను పట్టికేక క్రియార్హమున, యేది కాంగ్రెసుకు తృప్తిపరచదో దానిని నిర్వచించితిమి. మిగు రిప్పుడు నై స్రామిగారినుండి తెచ్చిన లేఖ వారి మొదటి లేఖయందలి సారమునే యేకగ్రువు చెట్టుచున్నది. మరి, మా లేఖను సమాలోచనకేసియు తగని దానిగా తిరస్కారముతో త్రోసివేయుచున్నదని చెప్పుటకు మేము భేదమునొందుచున్నాము. మా ప్రతిపాదనలు చర్చకు మూలాధారముగాన సాధ్యములట, మిగు దు ను యీ విషయ మైకోంత వెల్లురు నొసగినారు. హిందూదేశము సామ్రాజ్యమునుండి విడిపోవుట కనిచ్చి మేను హక్కుగలిగియుండవలెనను ప్రశ్నతో గాంధీగారు ఇండియా గవర్నమెంటు నెదుర్కొనుచో నై స్రామిగారు దాని నెత్తుకొన జాలమని చెప్పగలడనుట మిగు తెలిపినారు. మేమున్నచో, యీ విషయము స్యాతంత్రహిందూదేశపు భావిరాజ్యాంగమున కాయువుపట్టుక పరిగడించుచున్నాము. దీనికెట్టిచర్చయునక్కఱలేదు. ఇప్పుడు హిందూదేశము సంపూర్ణ బాధ్యతాయంత ప్రభుత్వమో, సంపూర్ణ స్వపరిపాలనమో (మరి యేమట నుపయోగించినను సరే) పొందుచో, విచ్చికాధారముపైనే యది సామ్రాజ్యమున భాగముగాక, సమాన ప్రతిపత్తిగల స్వతంత్ర భాగస్వామి కావాయుననన, దానికొ సంబంధమునన అను

రాగంపు కోర్కెలు తమంతట జనించునను. ఈ సిద్ధాంతమే మేము పైన నూచించిన సంప్రదింపు ప్రకటనయందును గలదు. కావున, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వముగాని బ్రిటిష్ ప్రజలుగాని యీ సిద్ధాంతము నసాధ్యమనియో అసమర్థమనియో భావించు నంతకాలమును మాయభిప్రాయములో కాంగ్రెసు స్వాతంత్ర్య సమరమును సాగింపవలసినదే.

మరిమేము నూచించిన ఆల్టర్నెయివ్ యము. -- ఈ పూర్వ పన్ను వై-వై ప్రావిజుగా రివాజము ప్రభుత్వపు మనంబును మాకు వెల్లడి నేయవచ్చును. ఎవరినిరంతరకృపి ప్రభుత్వమునకు అస్తిభారమో, అజనము కోట్లకొలది, హిందూ దేశపు మైదానములందు ఆకలిచే ప్రవృద్ధుడ, సిల్హా శిఖరములందు పరిభ్రమించు బ్రిటిష్ పురపాలకులు సామాన్యజనముయొక్క కష్టనష్టములు జేకేమని యు యెఱుక లేదనుట మాకు కరతలామలకము నీలకు వాయుజ లంబులవలె అవసరమైన ప్రకృతి సిద్ధపన్నుయొక్క నిర్వక్రము గు నాక్రమణమును సమర్థించుటకై నిర్మలహృదయుల రక్తము చిందువాటినను ప్రభుత్వమునకు దాని అవినీతి చిత్రమున కెక్కనిచో వై ప్రావిజు నూచించినట్టి భారతనాయక సమాజేతము యెట్టి ఫలము నీయకలదు. ఈయాక్రమణ (మొనా పలి) ను ప సం హరింప గోరుదానికి తగిన ఆదాయమునకు మూలము మాపవలెనని గోరుట గాయవలది గ్రీసేయుట యగత. దీనికలన తేలునదేమనగా దుర్భరస్వయ భూమివ్యవసాయ నీపరిపాలనా విధానమును ప్రభుత్వము కల్పించునవరకు సమర్థింపదలచుకొన్నది. ఇంకొకమాట ఇచ్చటనే గాక ప్రపంచమునెల్లడలను ప్రభుత్వములు అసంతృప్తి కరము గు చట్టముల నుపసంహరింపక పోయినను వాని యల్లంఘనము ను సంహరించుచునే యున్నది. ఇతర ముఖ్య విషయము లనేకములకు మేము విచారించి వలసిన యవసరములేదు. అన్నిటిలో ను వై ప్రావిజుగా రివాజము ప్రజాభిప్రాయముగా నూచే ప్రతిపాదింపబడిన సిద్ధాంతము ల నంగీకరించుటకు ముందు కడగిడలేదు. ప్రభుత్వము బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునకును కాంగ్రెసునకును అగాధ మగు విభేదమున్నదని ప్రత్యక్షీ కరించుటకు మేము ముఖ్య విషయములను తగినంత దృఢించినారముని నమ్ముచున్నాము. సంధి రాయభారములు విఫలమైనవి యెవ్వరును ఆశాభంగము చెందజుదు. స్వాతంత్ర్యమునకై దృఢప్రతియై కాంగ్రెసు సమరమునకు దిగినది. మనదేశము అసాధారణపు ఆయుధమును చేపట్టినది దీని మహిమ ప్రహించుటకు పాలకులకు కాలము పట్టును. కొన్ని నెలల బాధలు వారిహృదయమును మార్చజాలకపోయెను. ఎవరు సంపాదించుకొన్నను సక్రమమైన పంపత్తును కాంగ్రెసు హానిపడకు దలచుకొనలేదు. బ్రిటిష్ ప్రజలపైదానికి ద్వేషములేదు. కాని తనవైకలమంతలేతోను అది బ్రిటిష్ పరిపాలనను ప్రతిఘటించకతప్పదు. అహింసయే నెలకొని యుండుచో జాతీయా శ య ము లు స ఫ ల ము గు కాల ము లు ం ద ర లో రా గ ల ద ని మ వి క్వా స ము. అధికారనియము కాననొల్లంఘనమునుగూర్చి పలుమారులకు తిరస్కారంపు భావలగమనించెయ్యమేమిది నిర్వచించవారము నివరకు మీరు సంధిపాసగించుటకై కల్పింకృపికి మేము మిమ్ము భిందంతుము. కాని కాంగ్రెసు స స్థుకుం దధికారము, హిందూ వారిలో రాయభారములు జరుపుటకు తగినకాల మింకను రాలేదని మాయభిప్రాయము. ఖైదీ ముగాన మార్కోలోపముగలదు. మాయభిప్రాయములు మూడవతమువారు చెప్పుమాటలపై నాధారపడు ను గా న లో ప స ం యు త ము లు కాంగ్రెసు అధికారులకు మమ్ము సందర్శించుటకు యథేచ్ఛ మగు అవకాశముగలదు. ప్రభుత్వము సంధి కాశేపడుచో వారు మమ్ము సందర్శించుట కెట్టి ప్రతిబంధక ముండజోదు

యం. కె. గాంధీ.

నరోజుని నాయుడు.

జల్లాభాయి పటేల్.

జయరాందాసు చౌలతరామ్.

బహిః ప్రపంచమునకు తెలియుటకుగాను మేము ముఖ్యమైన వాజ్మూలమును యధాగమను ప్రకటించుటతో తృప్తి పడెదమన్నాము. మధ్యవర్తుల ధర్మము ప్రకారము మేమివాజ్మూలములపై యీ ప్రకటనలో మా విమర్శలను చేయవలసినదేదు. వై వాజ్మూలముల ప్రచురణకు మేము వై ప్రావిజుగా రి సమ్మతిని పొందియున్నామని మాత్రమే విన్నవించువారము.

తిరువళ్ళిక్కేణి సంగీతసభవారి గానప్రదర్శనము:-- కేపు ఆదివారం, 7-9-30 తేది సాయంకాలం 4 గంటలకు గోఖలేహాలునందు జరుగును. విదారం కృష్ణప్పగారు (మైసూరు) గాత్రము చౌడయ్యగారు (మైసూరు) ఫీడేలు కేణు నాయకరుగారు (మద్రాసు) మృదంగం పంచాపకేపిళ్ళగారు (తిరుచినాపల్లి) కంజీరా

మద్రాసు మహారాష్ట్రీ సంఘము:-- మద్రాసు మహారాష్ట్రీ సంఘసభలు కేపు సాయంకాలము 5-30 గం. 11:00 యా పురముదిరమన క్లి కే బల్లంత పాండురంగకర్ణాస్థురుగారిచే రచియింపబడిన "మధ్యధ" నాటకమును మారాటీ భాషయందు ప్రదర్శించెదరు.

మాడు ప్రదర్శనములు మాత్రమే విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో మైసూరు గుబ్బి థియేట్రీ కల్ కం పె నీ వారి చే "సతారమ్" ప్రదర్శింపబడును మంగళవారం 9-9-30 తేది సాయంత్రము 5-30 గంటలకు. 11, 12 తేదీలలో వైహింసంజే ప్రదర్శింపబడు నాటకములకై నిరీక్షింపుడు. పురజనులయందరణ మవసరమై యున్నది. వివోదరత్నాకర, జి. హెచ్. వీరన్న, ప్రాప్తిబర. (చమత్కారియును హాస్యనటుడు)

మద్రాసు ప్రదర్శనములు మాత్రమే విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో మైసూరు గుబ్బి థియేట్రీ కల్ కం పె నీ వారి చే "సతారమ్" ప్రదర్శింపబడును మంగళవారం 9-9-30 తేది సాయంత్రము 5-30 గంటలకు. 11, 12 తేదీలలో వైహింసంజే ప్రదర్శింపబడు నాటకములకై నిరీక్షింపుడు. పురజనులయందరణ మవసరమై యున్నది. వివోదరత్నాకర, జి. హెచ్. వీరన్న, ప్రాప్తిబర. (చమత్కారియును హాస్యనటుడు)

ప్రకటన

యూనివర్సల్ మ్యూజిక్ డ్రైవ్ లిండు పూర్వ హాసెన్ అసోసియేషన్ లిమిటెడ్, మద్రాసు వారి డౌనేషన్ బౌండ్ హూల్స్ క్వార్టర్స్ రెండవతూరి డ్రాయింగ్ ఆదివారం 7 సెప్టెంబరు 1930 తేది మద్రాసు గోవిందప్పనాయకన్ వీధిలోని పుష్పటూరి ఆల్బార్ట్ ఛెట్టిగారి సత్రముందు వధ్యాహ్నము 1 గంటలకు జరుగునుని యిందుమూలమున తెలియజేయడ మైనది.

"యూనివర్సల్ విల్లింగ్స్" 289, తంబుచెట్టివీధి, జి. టి. మద్రాసు. జి. సుందరాజన్, బి. యే. బి. యల్. జి. డి. యే. (డివ్) జాయింటు కార్యదర్శి.

యూనివర్సల్ మ్యూజిక్ డ్రైవ్ లిండు పూర్వ హాసెన్ అసోసియేషన్ లిమిటెడ్, మద్రాసు వారి డౌనేషన్ బౌండ్ హూల్స్ క్వార్టర్స్ రెండవతూరి డ్రాయింగ్ ఆదివారం 7 సెప్టెంబరు 1930 తేది మద్రాసు గోవిందప్పనాయకన్ వీధిలోని పుష్పటూరి ఆల్బార్ట్ ఛెట్టిగారి సత్రముందు వధ్యాహ్నము 1 గంటలకు జరుగునుని యిందుమూలమున తెలియజేయడ మైనది.

"యూనివర్సల్ విల్లింగ్స్" 289, తంబుచెట్టివీధి, జి. టి. మద్రాసు. జి. సుందరాజన్, బి. యే. బి. యల్. జి. డి. యే. (డివ్) జాయింటు కార్యదర్శి.

తపాలా ప్రకటన:-- కొలంబో మార్గమున దక్షిణ ఆఫ్రికాకు రవాణాచేయుటకు టపా కేపు మద్రాసు జనరలు పోస్టాఫీసునందు సాయం 6-25 గం. కట్టబడును.

మద్రాసు కార్పొరేషను రేడియో కార్యక్రమము:-- కేపు 7 వ తేదీని సాయం. 5-30 గం. మొదలు 7 వరకు తిరువళ్ళిక్కేణి సభా ప్రతిరమున శ్రీ సీతారామకృష్ణ దక్షిణఇండియా సంగీతము. (గాత్రము.)

సంగీతసమాజము - మద్రాసు:-- ఈ సమాజము యొక్క యజమాన్యమున కేపు సాయంకాలము 4-30 గం. గోవిందప్పనాయకన్ వీధియందుండి సౌందర్యమహాలలో శ్రీమతి పద్మావతిబాయిగారు (తంజావూరు) "ఉపాపరిణయము" కాలక్షేపమును గావించెదరు.

ప్రతాపరుద్రీయనాటకము-విద్యాదానసహాయార్థము డాక్టర యస్. రం గా చా రి యం. బి. సి. యం. గా రి యా జ మాన్యమున శ్రీకాట్యసభ (ఎమెమ్బార్సు) తెనాలివారు కీర్తికేసులయిన బ్రహ్మశ్రీ వేదము వెంకటరాయ కృష్ణగారిచే వ్రాయబడిన ప్రతాపరుద్రీయము అను నాటకమును తెనుగు భాషలో 8-9-30 సోమవారము సాయంత్రము 6 గంటలకు వి. కె. హాలులో ప్రదర్శింతురు.

కొండితోపునందు నూతన ప్రారంభపాఠశాల ప్రారంభోత్సవము:-- మద్రాసు కార్పొరేషనువారు కొండితోపునందు నూతనముగా స్థాపించెడు బాలబాలికల ప్రారంభపాఠశాల ప్రారంభోత్సవము రాజోపు సోమవారము 8 వ తేదీని ఉదయము నుబ్బరాయపల్లి వీధి నెం 1 గృహమున జరుగును. అన్ని బాలులవారు యీ పాఠశాలయందు శిక్షణ బొందుటకు ఆర్హులు. బాలబాలికల తలిదండ్రులు యీ పాఠశాలకు వెళ్ళుచుండి బాల బాలికలను పంప ప్రార్థింతులు.

రాకపోకలు:-- శ్రీమతి మీరాబాయిగారు (స్త్రీశు కన్య) తిరువళ్ళిక్కేణి నేటి ఉదయమున చెన్నపురికి వచ్చిరి. ఈమె నేటిరాత్రి రాజమండ్రికి వెళ్లెదరు.

సర్ హెచ్. ఓ. సి. వీసీగారు ప్రధానస్థానమున బెంగళూరుండి నేటి ఉదయమున చెన్నపురికి తిరిగి వచ్చిరి. శ్రీ. సర్వోత్తమరావుగారు నేటి ఉదయమున కాలి కట్టునండి చెన్నపురికి వచ్చిరి.

శ్రీ. వాసిళ్ళ వెంకటేశ్వరకాస్తులుగారు ఘోషకలెడు ఇండియా సంపాదకులు బ్యాంకింగు విచారణసంఘము సెదుట సాత్యమొసగుటకు నేటి ఉదయమున పూనాకు వెళ్లిరి.

ఇ. హెచ్. యం. బలిగారు రిజిస్ట్రేషను ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు నేటి ఉదయమున గూడూరుకు వెళ్లిరి.

డి. బి. యం. రామచంద్రరావుగారు సిన్నరాత్రి ఏలూరుకు, బార్డిల్లోఫ్ గారు ఉదకమండలమునకును వెళ్లిరి.

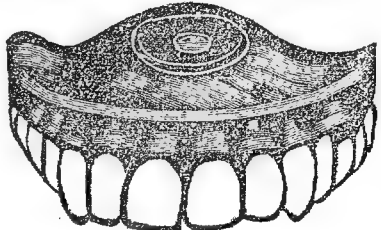
మీరాబాయిగారు రాజమండ్రి, సెప్టెంబరు 5:-- డా॥ జి. గురుమూర్తిగారు యిట్లు తంజివార్త సంపుచున్నారు:-- శ్రీమతి మీరాబాయిగారు ఏలూరునకు 7 వ తేదీ వత్తురు. సభ, కర్తరు ప్రదర్శనము ఉదయము జరుగును. కర్తరు ప్రచారకలతో చచ్చు మధ్యాహ్నము జరుగును. 8 వ తేదీ ఉదయము కాకినాడ వత్తురు. ఎల్లరు అచ్చోటికి రా ప్రార్థింతులు.

చెన్నపురియందు దీపములు వెలిగించుకాలము ఆదివారము 7 వ తేదీ సాయం 6-47 గం. సోమవారము 8 వ తేదీ సాయం 6-48 గం. మంగళవారము 9 వ తేదీ సాయం 6-45 గం.

బాపాలాల్

యందు
వజ్రమలకు, బంగారు
వెండినగలకు మీరు నమ్మక
ముందవచ్చును
నెం. 216, చైనాబజారురోడ్డు,
మదరాసు.

విద్యాదాన సహాయార్థము శ్రీ నాట్య సభ (ఎమెమ్బార్సు) తెనాలి వి. కె. హాలులో ప్రతాప రుద్రీయమును తెనుగులో 8-9-30 సోమవారం సా॥ 6 గం. ప్రదర్శింతురు. యంగంధరుడు:-- డా॥ గోవిందరాజు వెంకట గుబ్బారావుగారు యస్. యమ్. అందు యస్. తెనాలి.

ఎట్టి దంతవ్యాధులకైనను

హిందూ దంతవైద్యులగు డాక్టరు మూడి గారితోనాలోచింపుడు. (ఉచితముగ) యాలోచించినగును. మద్రాసు, మాంటూరోడ్డులో, (గవర్న మెంటు భవనమునకు ఎదురుగ) వాలాజారోడ్డుపై యుండు వీరి వైద్యగదులు యవసరమైన నవీన ఎలక్ట్రిక్ యంత్ర సామగ్రిని గలిగియున్నవి. ఆలోచించుటకు కాలము:-- ఉదయము గం॥ 7-30 మొదలు సాయం కాలము 6 గంటలవరకు. ఆదివారం ఉదయము గం॥ 9 లు మొదలు 11 గం॥ వరకు.

“స్వదేశీ” ప్రభావము

“భారతీయులు త్రికరణశుద్ధిగా భారతీయులుగానే యుండవలయును”

హిందూత్వ అనుఅంగత్రు “స్వదేశీ ప్రభావము” అను క్రింద మాడరక రివ్యూపత్రిక కీర్తివిశ్వాసమును ప్రాసరి:

భారతీయులు భౌతిక సంపద

భారతదేశపు కీర్తి మొట్టమొదట కళాకళలముమూలముగనే పాశ్చాత్యదేశములలో వ్యాపించిన దనియు, అటు తరువాతనే భారతీయుల మత వేదాంతములు ప్రసిద్ధి పొందినవనియు ఇదివరకు చాలసారులు చెప్పబడియున్నది. కావున ప్రభువును ప్రపంచదృష్టి నాకర్షించినది భారతదేశపు భౌతిక సౌభాగ్యమే భారతీయుల గృహపరిశ్రమ లంతరించి పోవుటయు, దాని వెనువెంటనే దేశము దారిద్ర్యము పాలగుటయు తరువాత తాతాత సంఘటించిన యవస్థలే.

సాంకేతికవిద్య అవసరము

1806 సం॥ లో జరిగిన చీనా యుద్ధములో ప్రవృత్తు నెపాలీయులచే నోడింపబడిరి. ప్రవృత్త జాతికి యంతయు సంతరింప జేయబడినది. అంతటితో మరల తమ జాతీయ కీర్తిని వికమత్వమును పునర్నిర్మాణ మొనరింపవలసిన యవసరమొకటి ప్రవృత్తపై వచ్చిపడినది. మరి సాధనము విద్యావ్యాపన మొక్కటియే అట్టి పునర్నిర్మాణమునకు తమసాధనమని వారు నిర్ణయించుకొనిరి. వెంటనే కష్టమై పోయిన ప్రతివ్యవస్థ కీర్తిని మరల ప్రవృత్తకు సంపాదించి పెట్టగల విద్యాభివృద్ధిని గడించుకొనుటకే మున్నందుగా ప్రయత్నములు గావించవలయునని ప్రవృత్తరాజుగా రొక ప్రకటన బంపిరి. ఈవిధానము ఫలప్రదముగపరిచిందినది. మొదట నెవ్వరును అనుకొననంతటి ఫలము దానిచే చేకూరినది. ఐన నిందుగల రహస్యమిది. భౌతికముగ నవజయును గాంచిన ప్రవృత్తు కేవలము భాషాధ్యయనమునందే మునిగిపోయి మానసికాస్పృశ్యముతో సంక్రమింపజేయారకుండలేదు. తమ విద్యను తమ నిత్య జీవితమున కుపయోగపడునట్లు వినియోగించుకొనిరి. జాతీయ పునర్నిర్మాణములో విద్యాప్రచారమునకును స్వదేశీ ప్రచారమునకును చాల దగ్గరసంబంధ మున్నది. స్వదేశీ ఉద్యమము కేవలము ఉద్రేకముమీదను ఆదర్శములమీదను మాత్రమే ఆధారపడి యుండవలసిన తాత్కాలికమైన యావస్థికతమాత్రమే కాదు. అది యొకమహాకీర్తి ఒక జాతీయీకరమునకాధారమైన ప్రాణవాహినియిది.

స్వదేశీ నిజస్వరూపము

బ్రిటిషువారిని లొంగదీయకుండు విదేశీవస్త్రప్రసారము త్రమాత్రముయిన సాధనమే. కాని కేవలము విదేశీవస్త్రపులను బహిష్కరించుట మాత్రమే యాయుధ్యమనునగుట యాశంకము కాదు. దేశీయవస్త్ర నిర్మాణమును పెంపొందించవలసిన నిర్మాణాత్మకమైన కార్యతమైన ప్రయోజనమే యిచ్చిట ముఖ్యమైనది. ఈ కార్యము సాధింపవలయున్నచో దేశీయ పరిశ్రమలకు సాయ మొసంగుటవలన లభింపగల ఆర్థిక ప్రయోజనములగుర్ని ప్రజలలో ప్రబోధము గలిగించవలసియుండును ఐన నది కొంత ఆలస్యముతో కూడుకొన్న పని.

హిందూదేశము - ఇంగ్లాండ్ దేశము

తమ దేశములో తాము చాకగా తయారుచేసికొనే వస్తువులను మాత్రమే ఇంగ్లీషువారు హిందూదేశమునండి కొందురు. ఇది సహజమైన స్థితియే; కాని హిందూదేశమో తనంతట తానే విదేశీయులకన్న చాకగా తయారుచేసికొగల వస్తువులనుగూడ విదేశీయులనండి కొనుచున్నది. అదియైన పనివాంఛ నిరుద్యోగమై పడియున్న ప్రస్తుతకాలములోనే. ఇంతేకాదు తక్కువవజ్రుతో తయారుచేసి యాయగుల వీరకై తునుండియే యంగ్లీషువారి వేరముసాగించుచుండ ఎక్కువగానిచ్చియే భారతీయులు కొనుచుందురు. అందుచేతనే హిందూదేశము పేదదేశమైనది. ఈ విధముగా పారిశ్రామికవస్తువుల మారకము చాల ప్రాయమాదుగా నుండును. డబ్బుతక్కువేసి చూచినప్పుడు మాత్రమీనవ్వ మంతగా కనబడదు. బ్రిటిష్ ఇండియాలో నుండి బయటికి బోవు ధన ప్రవాహములో అసలుప్రతిఫలమే లేనిభాగము ఏదాదికి 80,000,000 పానులుండవలె తక్కువేయబడినది. ఇదియంతయు సరకులరూపమున బోవుచున్నది. కాని సాక్షులతక్కువబట్టి సరకుల విలువను లెక్కింపజాలము. ఈవిధముగా మారకమునకు తీసికొన్న వారి స్వాధీనము లో నుండు సరకుల మొత్తమునుబట్టియే పైతక్కు నిర్ధారించవలసి యుండును.

మీ యజ్ఞిర్ణమును గూర్చియే

అజ్ఞిర్ణవ్యాధులన్నియు అపాయకరముగు ఫలమునుగలవలయును చెరుటచే గలుగును. ఇట్టి యపాయకరముగు వాటి నన్నింటిని ‘Bisurated’ Magnesia బై సురేటెడ్ మగ్నీషియా బాధను లొంగించి ఆహారమును శీర్షింపజేయును. ‘Bisurated’ Magnesia బై సురేటెడ్ మగ్నీషియా యజ్ఞిర్ణ వ్యాధులకు, సాధారణముగ కలగు జీర్ణకోశపు వ్యాధులకు పనిచేయుగలదు. ఇది డాక్టర్లచే వాడబడుచు, యితరులచే వాడబడినదిగ సలహా నొసంగియున్నాడు. ఇది చూర్ణముగగాని, లేక బిళ్ల లుగను దొరకును. కొద్ది వెలతో బహుళముల నుండు అన్ని దుకాణములలో దొరుకును. కాని కొనుగోతును మాత్రము అట్టి ‘పెట్రెపై యెండు’ ‘Bisurated’ అను గుర్తును గమనించుడు. దీనివలననే వ్యాధులు తక్షణము కుదురుగలవు.

అనవసరమైన సరకుల మారకమువల్ల వృత్తులు తగ్గిపోవును

ప్రస్తుతము యుద్ధమునకు పురికొల్పడి కారణములలో ముఖ్యమైనది అయినదేశములలో నుండు విదేశీవస్త్రముల యాకలే యని కొన్నియెండ్లకు పూర్వము కూలిడ్డి ఆమెరికా ప్రెసిడెంటు గారు చెప్పియుండిరి. అందుచే ఏజాతీయు తనకుగల ప్రకృతి సంపదల వల్లను విజ్ఞాన సంపత్తివలనను స్వయముగా సాధించుకొనదగిన పరిశ్రమల విషయము ననుచేసి బూసరాదు. వివిధవాతుల పరస్పర వాణిజ్యము ప్రయోజనకరమైనదే కాని అనవసరముగా సరకులను ఒకచోటనుండి మరియొకచోటికి గొనిపోవుట అసంగతమైన పని. ఇప్పుడిది పరివర్తనకాలము. ఉన్న గుడ్డల వాడెము విదేశీయుల తగ్గిపోవుచున్నది. గట్టుములు, గుట్టుముల వ్యాపారము సంతరించిపోవుచున్నది. ఈ విధముగా ఒక జాతి సౌభాగ్యముయొక్క శ్రీర భారమునకు అవసరమైన పారిశ్రామిక సంపదను ఈ అంతర్జాతీయ వాణిజ్యము ధ్వంసమొనర్చుచునేయున్నది. దీనితో ద్వియవసరమైన సరకుల మారకముగూడ నెందుకు? మరియు, ఒకప్పుడికి జీవితమెట్టిదో ఒక జాతి జీవితముగూడ నట్టిదే. ఒక శిశువునకు ఏవయిన తల్లికుండె తీసికొనవలసిన యవసర ముండదు. కాని వయసువచ్చినవాడు తన దారి తానే చూచుకొనవలసియుండును.

భారతీయుల పారిశ్రామిక ప్రకృతి

భారతీయుల పురాతన పారిశ్రామిక ప్రకృతిని గూర్చి నేనిప్పుడు చెప్పవలసిన యవసరము లేదు. అది యెల్ల రెండుగురుదురు. ఈవజ్రాలచెట్టును దులుపుకొని పోవలయునని దూరమారములనుండి యెందరో వచ్చిరి. భారతీయ పారిశ్రామిక కీర్తి విజృంభించుచుండిన కాలమది. అవాడు భారతదేశ మంతటి పారిశ్రామిక దేశము వేరొకటి లేకపోయినది. తన సొంత పరిశ్రమలకు సహాయ మొసంగి వానికి ఆర్థికమైన పునాది గల్పించినచో మరల హిందూదేశము వెనుకటి యాస్పత్యము సంపాదించుకొన గలదు. కాని దురదృష్టవశమున ఈ విషయము ను గూర్చి యాలోచించువారు ధనలాభముతోగూడిన పునాదిని ఆర్థికమైన పునాదినిగల భేదమును మరచిపోవుచున్నారు. ఒకకార్మికునికి సాధ్యమైనంతవరకు తక్కువ కూలియిచ్చుట ధనలాభములనుబట్టి మంచిపద్ధతియే కావచ్చును. కాని ఆర్థికదృష్టినిబట్టి చూచినచో ఇది విపరీతమైన ఆర్థికనీతి. భారతీయుల పరిశ్రమలను పెంపొందింపవలయున్నచో వాని నుపయోగించు కొనువారి సంఖ్యనుగూడ పెంపొందించుట యొక్కటియే దానికి మార్గము అనగా ఈవిధముగా కార్మికులై యుండు జనసామాన్యమునంతము క్రయదారులగు గూడ నొసర్పవలయునని యర్థము. ఇంతటి ప్రకృతి సంపదయు ఇంతటి పారిశ్రామిక కీర్తియుగల భారతదేశములో నాగరక, తాదాజ్ఞాన నూచకము లగు నిరాడంబరములైన సాధనసాగులతో గృహములను నింపుట నుసాధ్యమైనపని.

అనవసరమైన ధనసంచయము

హిందూదేశమునకు కావలసినది, సరకుల వాడుకదారులు, ధనము ప్రోగుచేసి పెట్టుకొనుట ఆభరణములకొనుట ఊరక బ్యాంకులలో నిలవజేసియుండుట మున్నగు పద్ధతులకంటె ధనము దేశమునందంతటను చెలాచులలో నుండునట్లు చేయుటవల్ల ఎక్కువ ప్రయోజనము గలదను సంగతినిగూర్చి మన సామ్రాజ్యమున, స్త్రీలకును బోధపరచవలసియుండును. దేశమును దాటిపోవుచున్న ధనప్రవాహములవల్ల గలుగు దుష్ఫలితములనుగూర్చి రాజకీయ రంగములో పనిచేయువారు గ్రహించగలగుచున్నారు. కాని యీవిధముగ దేశములోనే ధనము చలనములేకుండా ప్రాప్తపదియుండుట అంతకన్న ఎక్కువ హానికర మన్నమాట వారు గమనించుటలేదు.

ఖద్దరు

ఈ సిద్ధాంతము నిప్పుడు ఖద్దరుకు వర్తింపజేసిమాటము. మిల్లుకడలతో పోల్చి అప్పటిప్పటికి ఖద్దరు ధరలను నిర్ణయించు పద్ధతి సరియైనదికాదు. పనివారికి సరిగా వారిజీవము గనుపు కొనుటకు చాలినంత మాత్రమే యిచ్చుటయు సరికాదు. అందుచే, పనివారికి న్యాయముగా నీయవలసిన కూలి సహసరీంచి ఖద్దరు నెంత తక్కువధర కమ్ముచున్నచో నిర్ణయింపవలయును. (బహుశః ఇది కాంగ్రెసువారే చేయవలసియుండును. దీనినిబట్టి ఖద్దరువ్యాపారము నశువువానికిని లాభము గలదు. నిరుద్యోగులైన వారికి జీవితో పాధియు కలుగగలదు. అందుచే ఈరెండు విధములనుగూడ ఇది మంచి యెత్తుగడి యును. ఖద్దరు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది. దాని ప్రయోజనములను బట్టియే దాని విలువ యుండవలసియు అప్పు బొమ్మకీర్తిని ధరనే చేతితో చిత్రించిన బొమ్మకీర్తిగూడ ఇచ్చుటకు మన మిచ్చుగొనవలసి. జనసామాన్యమున కందుబాటుగా నుండకపోయినచో ఖద్దరు అభివృద్ధిపొందు దారి లేదని చాలమంది చెప్పుట నే నెఱుఁగుదును. కాని పనివారికి న్యాయమైనకూలి యిచ్చినచో వారు ఖద్దరుకొనుటకు తగినస్థితికివచ్చురు. లేకపోయినచో దేశక్షేమమునకై ఖద్దరు నిర్మాణమునకు బూసకొనువారే (ఖద్దరు నుత్పత్తిచేయు కార్మికులే) సొంత వాడకమునకై మిల్లుకడల నాశింపవలసి వచ్చినప్పుడు, అది యెంత హాస్యాస్పదమైన సంగతి. ఇది యటుండ ఖద్దరుకు కేవల మొక పల్లెటూరి పరిశ్రమగా తీరుబడివని ఏదో పనిలేనప్పుడు కొంత అనవుట వాయయు నిచ్చునదిగా మాత్రమే గాంధీమహాత్ముడు ద్వేషించె నని చెప్పువారుగూడ కలరు. పల్లెటూరి పరిశ్రమ యున్నప్పుడు రైతు తాను నూలువడికి నేసిన బట్టు ధరింపవలయునని యర్థమైనచో పూర్వద్యురార్యముగా నేనియభిప్రాయముతో నేకిరియించెదము. ఇంక నప్పుడు రొక్కపు మారకమే అక్కరలేదు అట్లుకాక చిన్నపిల్లలను ముసలివారును రోజుకు రెండణం కూలికి మాత్రమే నూలు వడకవలసి వచ్చినచో, వారి దారిద్ర్యమును బట్టి మనము లాభ మందగరుచున్నామని యర్థము అందుచే అది చెబుటలూర్పి చేసిన చాకిరియే యగును.

ఖద్దరు కుండవలసిన ధర

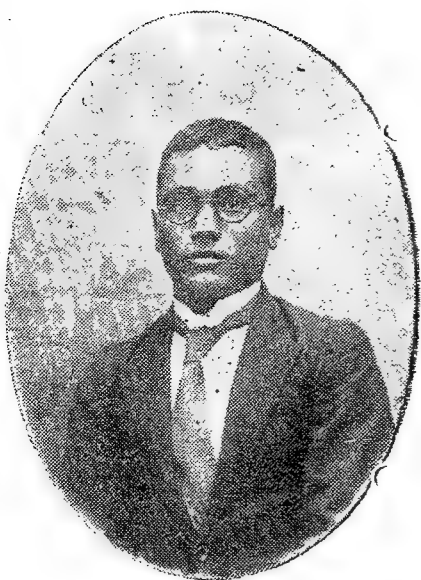
ఈసందర్భమున నుమారుగా లెక్కించి నే నీయంకెలను నిర్ణయించుకొంటిని. మదరాసులో ఒకపానుదాది వెల 10 అణాలు. ఈ పానుదాదిని వడుకుటకును, వడుగువారికి అధిమపతనము అంతకూలి యాయవలయును. నేతగానికి కూడ అంతగాని అంతకంటె కొంచె మెక్కువగాని యాయవలయును. దీనినిబట్టి ఒకపాను బరువు గల బట్టును తయారు చేయుటకు కావలసిన మొత్తము నుమారు రెండు రూపాయలుగా లేలుచున్నది. ఇప్పుడు దాని చిల్లర అమ్మకపు వెలను రు 2-12-0 లగా గాని రు 1 లగాగాని నిర్ణయించినచో గుడ్డకు తక్కువచేసిన వారికి గాక క్రిదాని నమ్మువారికి గూడ తనపాటి లాభము గలుగుట కవకాశ ముండును. వీరందరును సమానముగా ఆలాభమును పంచుకొనుట కవకాశ మేర్పడును.

దేశభక్తి చేరుచెప్పి రాజకీయ దృక్పథముతో పనిచారిచే ఖద్దరు ఉచితముగా గాని, తక్కువ కూలికిగాని తయారు చేయించకూడదు. అట్లుచేయుచుండువల్ల వారికొనుబడి కీర్తి తగ్గి పోవును. ఇతరుల కొనుబడి కీర్తిగూడ తగ్గిపోవును.

భారతీయులు త్రికరణశుద్ధిగా భారతీయులే కావలయును

ఈ స్వదేశీ పరిశ్రమను జయప్రదముగా నిర్వహించవలయునన్న భారతీయులు పూర్తిగా భారతీయులే యెయ్యుండవలయును. సగము భారతీయులు, సగము యూరోపియనులు కానుడను. మనము విదేశీయుల పరిపాలనలో నున్నంతమాత్రమున మన మనస్సులు గూడ విదేశీయులే కావలసినయవసరములేదు. అని అనందకుమార స్వామి నుడివియుండెను. కాని కొంతవరకిప్పుడెట్లే యున్నది. భారతదేశమును ప్రేమించు భారతీయులును, యూరోపియనులునుగూడ మాటమాలేమునకొక ఆచరణోగూడ ప్రజలు దేశభక్తులై యుండవలెనని బోధించిరి. పూర్వకాలమున భారతదేశవిఖ్యాతికి కారణభూతమైన శిల్పము చిత్రరచన నేమన్నగు కళలన్నియు శీర్షిణిలోనున్నవి కళాపాసలు తిడి లేక మాడుచున్నారు. వారికి యంతరించి పోలేదు. కాని వారికి ప్రోత్సాహము లేకున్నది. ఈ స్థితిలో రాజ్యాంగకీర్తిలకు పబ్బు మోన్నగు సరిశ్రమల కన్నీటికిని, పాశ్చాత్యదేశముల ననుకరించి మిల్లులపై నాధారపడుచున్నారు. భారతీయుల హృదయము బానిసహృదయమై పోయినది. నైచ్యసంధానము వారి నాదహించింది. ఇది యంతయు విదేశీయపరిపాలనకు ఫలమై యుండవచ్చును. ఈ యుపాయమును సరిగ గుర్తింపగలిగినచోనప్పుడు ప్రజలు పాతపముతో నిలువబడి త్రికరణశుద్ధిగా మేము భారతీయులమని ప్రకటింపగలుగుదురు. అప్పుడు ప్రపంచమంతయు సుఖోపించును. రెండువందలయే డేళ్ల పూర్వము తనకుగల ప్రభావమును మరల భారతదేశము సంపాదించుకొనగలదని ప్రపంచమెఱుఁగును. (మాడరక రివ్యూనుండి.)

కావ్యుని వేదాంతరూప ముద్ఘాటన.
కావ్యము.

ఆర్. ఆదిత్యయ్యగారు

శ్రీ శ్రీ ఉబ్బయ్యగారి స్థానే మదరాసు ప్రభుత్వపు ఆరోగ్యశాఖ డైరెక్టర్ గా నియమింపబడిరి. (పి. ఎఫ్. ఎ.)

డా॥ ఆర్. సుబ్రహ్మణ్యంగారు

ఆమెరికాలో ఆరోగ్యశాస్త్ర ఉన్నతవిద్య నభ్యసించుటకు రానున్నందున మదరాసు ప్రభుత్వమువారిచే సంపబడిరి. (పి. ఎఫ్. ఎ.)

కుడితిని (బల్లారిజిల్లా)

సెప్టెంబరు 2:—నిన్న తేదీన 1 వ తేదీన బల్లారిజిల్లా కుడితిని గ్రామంలో నుండు రైతులు మరియు వర్తకులు శ్రీ నీలకంఠేశ్వర పన్నీధియందు సభ జరిపిరి. ఆ సభా సమావేశమున శ్రీ శే.వాండు, కొరవ, మరియు చాకలవాండ్ల తదితర మద్యపానము చేయువారు యికపై మద్యపానము చేయుచు మద్యపానముచేయువారిని పయితము ఆవుటకు ప్రమాణముచేసిరి. ప్రస్తుతము పై జాతివారు మద్యపానములు నిలిపియున్నారని తెలుపుట కంతయు సంతసింపచున్నాను.

మద్దికెరి హనుమయ్య.

మూల్యూరు

ఇప్పటికి మా గ్రామముందు నూటయేబది రైతులవరకు పనిచేయుచున్నది. క్రొందరినెల 15 వ తేదీన తెనాలి డిప్యూటీ కలెక్టరు తాహసీల్దార్ గారు మా గ్రామమునకు వచ్చి ఆవుల రామస్వామిచాడగారి ఇంటియందు సభచేసి సహాయ నిరాకరణోద్యమములో చేరటపై రైతులకు ఎక్కువలాభముండదనియు, ఖద్దరు ధరించుటపై ఆక్షేపణలేదనియు, ఉప్పుపన్నుపై జనలకు ఎక్కువనష్టములేదనియు కల్లసారాయి మానట చాలామంచిదనియు, పీకెటింగు మాత్రమేనేరమనియు చెప్పిరి. తరువాత ఆక్షేపణలున్నయెడల తెలపవలయునని కోరిరి. కాని సభకువచ్చిన కెందునందలమందిలో నొకరైనను మాటాడలేదు.

2-9-30 తేదీన రివిన్యూఇన్స్పెక్టరు నాయూరు సత్రములో బసచేసి రైతులందరిని పిలిపించి సహాయనిరాకరణోద్యమములో పాల్గొనమని సంతకములు చేయమనిరి. కాని నర్రాపున్నయ్య, పొటిబండ్ల రాఘవయ్య, మానూరు అప్పారావు గార్లు తప్ప తదితరు లేరును సంతకములు చేయలేదు.

ఇంతవరకును మాయూరియందు ఖద్దరు ప్రాతాహము చినదిశాశివృద్ధి గాంచుచున్నది.

పాలూరి నత్యనారాయణ

మితభవనము నభి:—మదరాసు పూనమల్లిప్రాంతాధికారుల దున్న మితభవనమునందు ఎస్. ఎస్. దేవనహాయంగా 4-వ తేదీని ఉద్యోగించిరి. (పి. ఎఫ్. ఎ.)

చీరాల-వేరాల-వార్తలు

శ్రీ వాలంటీయరు నిర్బంధము

వెనుక యిప్పుడు వెంకటాచలగూరు యిక్కడికి వచ్చి వేరాలలో శ్రీ వేణుగోపాలస్వామివారి దేవాలయసమీపమున సభ పెట్టి గంభీరముగా వుపన్యాసములు యిచ్చి శ్రీలను వాలంటీయర్లుగా చేరవలసినదని ప్రబోధము చేసినపుడు యీ వారి పాగాకు కంపెనీలో వుద్యోగము చేయుచుండే నుండర రామశాస్త్రిగారి సోదరి పిసపాటి త్రిపురాంబ ఆను మూరు 25 సంవత్సరముల వితంతుశ్రీ వాలంటీయరుగా చేరి ప్రమాణ ప్రత్యునందు సంతకము చేసియుండెను. అప్పటినుండియు యీమె వెంకటాచలగూరితో పాటు కొంతకాలము పంచారము చేసెను. నుటూరు కాంతిశిఖరము ముట్టడింపబడినపుడు యీమె నుటూరునందుండి పోలీసువారిచే జైల్ గొట్టబడి వేరాల చేరెను. అంతకు పూర్వము వంగోలు లో వెంకటాచల వంగయిచాలతో పోలీసువారివల్ల నిర్బంధింపబడి అర్ధరాత్రికే చిలకలూరిపేటలో వదలిపెట్టబడెను. ఉద్యమము చల్లారినప్పటినుండి యీమె యింటనుండి ఖద్దరగీతతో రాట్నముత్రిపుడు భగవత్కొల తే పము చేయుచుండెను. యీమె వుపన్యాసములు యిప్పుడలవక్తకాదు. ఎప్పుడూ కష్టపడి యుండునని మహానుభావి. పురుషులయెటుటకు వచ్చి మాట్లాడియెరుగని సాధుకిల, పోలీసు వారు వాలంటీయరు ఉద్యమమునుండి విడుదల ప్పట్టు (వాసి యిప్పుడుని కోర్కా యిప్పుడునున్న యీ త్రిపురాంబగారిని 4 రోజులక్రిందట ఆమె ఋతుకుతియై యున్న 8 రోజు సాయంత్రికే అరెస్టుచేయుటకు పోలీసువారు వచ్చినపుడు రేపు స్నానముచేసి హాజరు అగుదునని చెప్పినా వినక అరెస్టుచేసి చీరాల పలు మేజిస్ట్రేటుగారివద్ద హాజరుపెట్టగా ఆరాత్రి ఆమెను చీరాలస్టేషన్ లాకప్ లోవుంచి తెల్లవారకముందే స్నానము చేయించి వుదకుం ప్యాసెంజరులో బాపట్ల పలు జైలులో రిమాండునందుంచిరి. 4-9-30 తేదీన చీరాలశీర్సానీ వచ్చి పలు మేజిస్ట్రేటు గారి వద్ద విచారణ పెట్టిరి. యీమెకు పలుమేజిస్ట్రేటుగారు 6 మాసములు విడిశికి, రు 50 లాజరిమానా (ఫీ క్లాసు) చెల్లించకపోతే యింకొక నెలశికి. మొత్తము ఏడుమాసముల విడిశికి, ఫీ క్లాసుయిచ్చి బాపట్ల పలు జయిలుకు పంపిరి. రాత్రిపండికి నేలూరుజయిలుకు పంపెదరు.

వేరాలలో ఉండి పొగాకు కంపెనీ మూత

స్వరాజ్య ఉద్యమ సందర్భములో యిక్కడవుండే వి. యల్. టి. డి. అనగా ఇండియన్ లీఫ్ టుబాకో అను ఒక పాశ్చాత్య కంపెనీవారి తొలూకు చుట్టులు సిగరెట్లు బహిష్కరింపబడుటచే వారివద్ద విపరీతమైన సరకు నిల్వ వుండి విడుదల కాకపోవుటచే వారికి చాలా నష్టము వచ్చుటచే యీ సెప్టెంబరు 1 తేదీ నుండి సదరు కంపెనీ మూతవేయబడినది. యిందు వల్ల దాదాపు మూడువేల హులీలకు పని అగిపోయినది. చాలా మంది గుమాస్తాలు తగ్గించబడిరి. యింక కొంత లెక్కపని వుండుటవల్ల నిల్వవుండే గుమాస్తాలలో చాలామందినికూడా కొద్ది రోజులలోనే నిలిపివేసెదరు. యీ కంపెనీమీద ఆధార పడి కంపెనీకొరకు పాగాకు పండించిన రైతులు చాలా

మంది కంపెనీవారు పాగాకు తీసికొనక పోవుటచే చాలా నష్టము పాలైరనియు తుదకు పాగాకు దిబ్బపాలు కావలసి వచ్చుటయు తటస్థించినది. ఇకనైనను నుటూరు జిల్లాలోని రైతాంగము విదేశములమీద ఆధారపడి పాగాకు వేరు సెనగ వగైరాలు వేస్తే రాబోయే లాభము ఆలోచించుకొండి.

రిజిస్ట్రు పోలీసువారు వెల్లి పోవుట

చీరాలలో 144 నెక్స్ట్ అనులపర్వబడినది. 18-6-30 లగాయతు యిక్కడ ఆమెను 50, 61 మంది రిజిస్ట్రు పోలీసు లు వుంటావుండిరి. రిజిస్ట్రు పోలీసువారు యీ సెప్టెంబరు 1 తేదీ ప్యాసెంజరు బండిలో నుటూరు వెల్లిపోయిరి. (ఒక విలేఖరి)

తిరువనంతపురము

సచింద్రము సత్యాగ్రహుల కేసు

తిరువనంతపురం, సెప్టెంబరు 4:—సచింద్రము సత్యాగ్రహకేసులో 20 వాలంటీయరులకు హెచ్చుమంది క్రిందికోర్టులో శిక్షింపబడిరి. దేవాలయస్థలందు నడుచుటకు తమకు హక్కుకలదని వీరు సత్యాగ్రహ మాదరించిరి. క్రిందికోర్టులో 6 నెలలు లగాయతు 1 సంవత్సరమువరకు శిక్షలు విధింపబడెను. హైకోర్టులో రివిజను పిటిషను విచారణకువచ్చెను. కేసు విచారణ తిరిగి 16 తేదీకి వాయిదా వేయబడెను. 11 మంది ముద్దాయాలు గాంధీ ఖద్దరుటోపీలు ధరించినవ్విరి.

రాండులేబిలు సభలో తిరువాన్మూర్తు

ప్రతినిధులు

నవంబరులో లండను రాండులేబిలు సభకు తిరువాన్మూర్తు సంస్థానము తరపున మైసూరు దివాను మీరా ఇస్మాయిలుగారిని పంపుటకు వీరికి పలహో మంత్రులుగా డిి బి. టి. రాఘవయ్యగారిని జి. పరమేశ్వరను పిల్లగారిని పంపుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయిలో విల్సను కాలేజిపై

జాతీయపతాకము

కాలేజిని మూసివేయుట

బొంబాయి, సెప్టెం 5:—చౌపతిలోని విల్సనుకాలేజి విద్యార్థులు నేటియదయము కాలేజీ భవనముపై జాతీయ పతాకము ప్రతిష్ఠించిరి. అంతట (సినిని) పాలు కాలేజీని కాలనిర్ణయము లేకనే మూసివైచెను. విద్యార్థులు ముందుగా తాము జాతీయపతాకము నేడు ప్రతిష్ఠించునట్లుగా ప్రెస్సిపాలుగారికి తెలిపిరి. వారు, వివను నకు రాజకీయములతో సంబంధ ముండనూడదనియు, కాలేజి విద్యార్థుల చర్య సమీధమనియు తెలిపెను. వినను విద్యార్థులు పతాకము నెలకొల్పిరి. కొందరు విద్యార్థులు దాబామిడికి, తాళమువేసిన తలుపును భేదించుకొని పోయి, కాలేజీధ్వజము పై పతాకము ప్రతిష్ఠించిరి. ఈ కాలేజి స్కాట్లాండు పట్నము ఇండియా వివనువారిది. (ఆ. ప్రె.)

మదరాసు వ్యవసాయశాఖ ప్రకటనము

పశువులకు వచ్చే పెద్దరోగము

పశువులకు వచ్చే జబ్బులలో పెద్దతెలుగు అన్నిటిలోను చాల ప్రమాదమైనది. ఒకటి రెండు సంవత్సరములుగా ఈ తెలుగు రాజధానియందు దేశకల్లలలో గొప్పనష్టమును కలిగించుచున్నది. ఈ జబ్బు రాకుండ గలందులకు పశువులకు టీకాలు వేయించవచ్చును. కాని అట్లు చేయక రహితులు చాలమంది ఉన్నట్లు చేయుచున్నారు. పెన్నెడం, కంజీవరంలోని డెమాన్ స్ట్రీట్ లోయొక్క ప్రొఫెసరుమనన, మొట్టమొదట వీరి సలహా తీసికొనుటకు వారి కిష్టములేకున్నను, తుదకు పశువుల డాక్టర్ల చేత తమ పశువులకు టీకాలు వేయించుకొనిరి. గంజాంజిల్లా ఉత్తర తాలూకాలోని రహితులు వెటర్నరీ డిపార్టుమెంటు వారు ఆ పశువులకు ఈ తెలుగు రాకుండుటకుగాను ఎట్లయినను వాటికి టీకాలు వేయవలెనని చేసిన ప్రయత్నము సంతకాత్రము రహితులు సాగనివ్వలేదు. అప్పుడు మొదటి సారికి డిప్యూటీ డైరెక్టరువారు ఆ ప్రాంతమున జరుపబోయే వ్యవసాయ వస్తు ప్రదర్శనసందర్భమున పశువుల టీకాలు వేయించు విషయములో రహితుల నెట్లయిన ప్రోత్సహించుటకు ప్రయత్నించెదరు. డిపార్టుమెంటువారు చేసే ప్రయత్నములకు తోడ్పడి పశువులకు టీకాలు వేయించి పక్షమున రాజభానిలో చాలపశువులు ఇందులన నష్టమొనెప్పుట తలపించును. మంచి మంచి విలువైన పశువులకూడా నష్టమొనెప్పును.

చెరుకునకువచ్చే "మొకెయిక్" తెలుగు

తీవ్రమైన ఈ తెలుగు రాజధానిలో చెరుకు పైరుకు అక్కడక్కడ కనబడుచున్నది. ఇది వచ్చినప్పుడు తోట చచ్చి పోక పోయిననూ కావలసిన చెరుకు, బెల్లము కూడ చాల తగ్గి పోవుచున్నట్లు కనబడుచున్నది. దక్షిణతాలూకా జిల్లాలో ఈ తెలుగు ఏ బాపతు చెరుకులకు యెక్కువగా తగులుచున్నదో కనిపెట్టుట కీసంవత్సరము తిరిగి చూచినారు. ఈ జిల్లాలో పి. జి. బి. అనే చెరుకు ముఖ్యముగా వేయుదురు. దానికి తెలుగులేకము తగులుటలేదు. కళ్ళకుగ్గి తాలూకాలో ఆ ప్రాంతమునవాడుకగా వేసే "నానో" చెరుకుకు, జె. 247 నంబరు చెరుకుకు అక్కడక్కడ ఈ తెలుగు విక్రియి యెక్కువగా వచ్చుచున్నది. దంటుకుగాను కొద్ది భాగము విడిచిపెట్టి విగిలిన యానత్తు కొట్టివేయుట ఇచ్చట వాడుక. తోటలువేసేముందు, తెలుగు తగిలిన చెరుకును పూర్తిగా తీసివేసి మంచివాటికే విత్తనముగా ఉపయోగించేయెడల ఈ తెలుగును కొద్ది కాలము లోనే అపివేయవచ్చును. ప్రక్క జిల్లాలోని మధురాంతకము తాలూకాకుకూడా ఈ తెలుగు అక్కడక్కడ వ్యాపించినట్లు తెలియుచున్నది. వైన చెప్పినరీతిగాచేసి యీ తెలుగును పూర్తిగా నశింపజేయుటకు రహితులు ఎంత ప్రయత్నమైనను చేయవలెను. కొద్ది సంవత్సరములక్రితము పాలూరు వ్యవసాయపరిశోధన స్థానమునందు కొన్ని రకములు చెరుకున కీ తెలుగు కనబడెను. అప్పుడు ఎంతమాత్రము తెలుగులేని కడుళ్ళనుంచిగ్రలనుంచి దవ్వనకి తోటవేయుటచే ఈ తెలుగు నిలిపివేయగలిగినారు. ఇందులో రహితులు చేరుజాలిన పని యేమిలేదు. ఇందునుగరించి ఎక్కువ తప్పిళ్లను తెలుగుకొనగోరవారును ఈ తెలుగుయొక్క లక్షణములను, దానిని నివారించుటకు చేయవలసిన పనులను తెలిసికొనగోరవారు వ్యవసాయశాఖవారి ప్రచురితమైన 42 నంబరు కరపత్రమును చూడవలెను.

హిందూపూరులో చెరుకు వ్యవసాయము

ఈ తాలూకాలో చెరుకు పైరుయొక్క విస్తీర్ణము చాల ఉన్నది. రహితులకు బావులున్నవి. ఈ అధికమునకీ యకరా మొదలు 1 యకరావరకు చెరుకు ఒక్కొక్క ఆసామివేయుచుండును. ఇక్కడ తయారయ్యే బెల్లముకు మంచివాడుక కలదు. చెరుకులో వైభాగమునేదవ్వగా ఉపయోగింతురు. సాధారణముగా గానుగ వేయుట తోటవేయుట ఏకకాలమున జరుగుచుండును. కొందరు మాండు తోటవేసి తర్వాత చెరుకు గానుగకు వేయుదురు. డిపార్టుమెంటువారి సహాయమున సింధువాహినియ ప్రవేశపెట్టబడెను. అది ఇప్పుడు మంచి వాడుకలోనికి వచ్చుచున్నది. ప్రక్కనున్న బల్లారిజిల్లా హుస్సేట తాలూకాలోని చెరుకు వ్యవసాయమునకును ఇక్కడి చెరుకు వ్యవసాయమునకు ఎంత తేడా అయినను ఉన్నది. ఏ వైరువైనను రహితు వ్యయముగా చూచుకొని వ్యవసాయము చేసుకుంటే అంతా బాగుగనే ఉండును. ముఖ్యముగా చెరుకు విషయములో రైతు అన్నిపనులు మొదటినుండి చివరవరకు స్వయముగ దగ్గర ఉండి చేయించుకొనినది ప్రయోజనము లేదు.

పావ్ కో

డబుల్ క్రాఫ్ట్

వాటర్ ప్రూఫ్ రాపింగ్ కాగితము

సర్వ విధములైన వస్తువులకు పయోగపడును. రంగుండు.

884 అ. X 8 అంలలో

చుట్టుల చుట్టియుండును. రోల్ 1 కి మద్రాసు

డెలివరీకి సామాన్య బరువు గలది రు 20 0 0

ఎక్కువ బరువు ,, 22 8 0

ఎల్లర్ మాన్యు ఏరకన్

రైస్ అండ్ ట్రేడింగ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.,

25, ఎర్రబాలు చిట్టి వీధి, మద్రాసు (నెం. 2)

ఎరువులు

అనకాపలి వ్యవసాయ ప్రదర్శనస్థానంలో జె. 247 నంబరు చెరుకుతో యెరువుల విషయమైన పరీక్ష అయిన సంవత్సరములుగా చేయబడుచున్నది. ఆ పరిశోధనల పర్యవసానముగా యితరపరిశీలుల సామాన్యముగా నుండునప్పుడు యకరా 1,120 పానుల వేరుకనగ పిండిన్ని 2090 పానుల వెంపలి రొట్టయ్య గాని 896 పానుల వేరుకనగ పిండిన్ని నాలుగువేల పానుల వెంపలి గొట్టగా వేయుట మంచిదని కనిపెట్టబడినది. దీనివల్ల చెరుకుకు యిది సంపూర్ణమైన యెరువని అర్థము చేయరాదు. ఆ జిల్లాలోని పరిశీలులనుబట్టి అచ్చట లభ్యమగు వస్తువులలో రహితులకు అనుకూలముగానుండే పద్ధతి నూచించబడినది.

రసాయనపు యెరువులు

అమెరికాను సల్ఫేటు వేసి న చెరుకు తోటలు అటు ఆలస్యముగా వచ్చుచున్నవని గోవాపరిజిల్లా రహితులు చెప్పుచున్నారు. చామరగోట వ్యవసాయ పరిశోధన స్థానమునందు చేసిన పరీక్షలనుబట్టి చూడగా యకరాకు 120 పానులు నత్రజని సప్లయచేసి వక్క అమెరికాను సల్ఫేటు వేసినను చెరుకు ఆలస్యముగా అటు రానట్లు తెలుచున్నది. రహితులు చెప్పే మాటలు నిజమే అగునెడల వారు ఈ నత్రజని యెరువుతో చాలినంత భాస్వర సంబంధమైన యెరువు వేయక పోవుటయు, ఆ నత్రజని అయినను యకరాకు 120 పానుల పరిమితిమించి వేయుటయు జరుగుచుండవలెను. రసాయనపు యెరువులను యెంతసేపు మెచ్చుగా అంగ సంబంధమైన యెరువులతోచేర్చి ఉపయోగించవలె నను విషయము వారు జ్ఞాపక ముంచుకొనవలెను. భాస్వర సంబంధమైన యెరువు చాలనప్పుడు చెరుకుతోట ఆలస్యముగా పండవచ్చును. ఈ న్యాయము ఒక్క చెరుకు తోటలకే కాక పరి, రాగి మొదలగు ఇతర పయిరులకు కూడా వర్తింతును. కనుక రహితులు రసాయన యెరువుల విషయములో యెరుకున కెంతెంత వేడుకలనది ఎట్లు వేయువలసిన వ్యవసాయ డిపార్టుమెంటు ఉద్యోగములను అడిగి తెలుసుకొవలయును.

నాగజెముడును యెరువుగా మార్చుట

ఎక్కడ చూచినను ప్రజల కిబ్బందికరమైన నాగజెముడుతో మంచి యెరువు చేసికొను పద్ధతి యొకటి గలదు. కొద్దికాలము క్రితము కొయిలపట్టి వ్యవసాయ పరిశోధన స్థానమునందు నాగజెముడు యెరువు గుండును రొట్టు ప్రక్కను తీసిరి. భారమునకు అంగసంబంధమైన యెరువు సంపాదించుటకును వచ్చే పోయే జనులు చూడగలందులకును ఇట్లు ఆరుంట రస్తా ప్రక్కను తీయవలెను. దీని తర్వాత నాగజెముడు ఎరువు గుంటలు అనేకము ముందు వెనుకగా పట్టవసమిపమున తీయవలెను. ఇది తయారు చేయుటకు రహితు ఒక్కొక్కప్పుడు పట్టములను 3 మెట్ల దూరముకూడ పోవలసియుండెను. మధుర, రామనాడు, కొయిలపట్టూరు జిల్లాలలో అనేకమంది రహితులు నాగజెముడుతో యెరువు చేయుచున్నారు.

రహితుల కిచ్చే అప్పులు

భూములు బాగా చేసికొను నిమిత్తము అప్పుల నిచ్చుటకు సర్కారువారు 1883 వ సంవత్సరములో యేర్పాటు చేసిన కాసము ననుసరించిన్న, రహితులకు యిచ్చే అప్పులను గురించి 1884 సంవత్సరములో పుట్టిన కాసము ననుసరించిన్న యేర్పరచిన రూల్సు యీ క్రింద వివరింపబడినవి. ఇట్టి సదుపాయము అన్నవనియే తెలియజేయునంటి రహితుల ఉపయోగమునకై ముఖ్యముగా వ్రాయబడినవి.

రూలు 1.

భూమిఖామండులకును భూమిని సాగుచేయుచున్నవారి కినిగూడ అప్పులియవచ్చును.

A. భూములను బాగుచేసికొను నిమిత్తము అప్పుల నిచ్చు కాసము.—బావులు, చెరువులు త్రవ్వించుకొనుటకు లేక మరయుటకు చేయుటకు, బీడుగానున్న గయోలుభూములను బా

గుచేసికొనుటకు భూములయొక్క క్రయము అనురకము కాళ్ళ తముగా హెచ్చింపదగు యే పనికయినను యీ అప్పు లీయబడును.

B. వ్యవసాయదార్లకు అప్పులిచ్చు కాసము.—విత్తనమునకు కావలసిన గింజలు, దుక్కి, పశువులు, ఆనోతెడ్డులు కొనుటకు, కొత్తగా స్వాధీనపరచుకొని సాగుకు పెచ్చుకున్న భూములవద్ద ఇండ్లు తిరిగి కట్టుకొనుటకు, పశువుల కొట్టుములు, వేసికొనుటకు, అగ్నివలన కాని వరదలవలనకాని నష్టపడిన ఇండ్లను కట్టుకొనుటకు, పాడిపశువులకు వ్యవసాయ పశువులకు కావలసిన మేపు ప్రతిగింజలు పాలమున కెరువుకొనుటకు చేరుకు గావగలు కొనుటకు, బెల్లమునందే పొయ్యిలు కట్టుటకు కరవువచ్చి తిరిగి మంచికాలము వచ్చువరకు జీవించుటకు కావలసిన ధనమును ఈ అప్పు క్రింద అప్పు లిచ్చెదరు.

రూలు 11.

రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటులో డిప్యూటీ కమిషనరీ దార్లు హోదాకు తక్కువకాని అఫీస్ లకు ఈ ఋణములు యివ్వవచ్చును.

రూలు 11I.

నూటికి సంవత్సరముకు రూ. 6-4-0 చొ॥ వడ్డీ వసూలు చేయబడును. (అనగా రూ. 6-4-0 చొ॥ 100-0-0-1 పైసా). కరువు ఋణములకు మాత్రము వడ్డీ నూటికి రూ. 3-0-0 లు వీధలని నిశ్చయముగా నమ్మినపుడు కల్పెరుగారు ఆ ఋణములు వసూలుచేయక విడిచిపెట్టవచ్చును. కొన్ని ముఖ్య విషయములకు మాత్రము వడ్డీ తగ్గించికొని అసలు వడ్డీలేకుండాకాని ఋణము లిచ్చుటకు ఒక్క లోకల్ గవర్నమెంటువారికి మాత్రము అధికారము కలదు.

రూలు X.

ఈ అప్పుల సహాయమున ప్రారంభించిన పని ఋణము తీసుకొనినవారిని స్వాధీనముతప్పి ఏకారణములచేత చెడిపోయిన నూ రెవిన్యూ డివిజన్ లో అఫీస్ లకు, జిల్లా కలెక్టర్లు, బోర్డువారు వసూలుపోగా విగిలిన ఋణమును కొంతగాని అంతగాని విడిచిపెట్టుటకు అధికారము కలిగియున్నారు.

రూలు XI.

గ్రామ సంఘమునకుగాని, లేక ఒక రహితుల సమూహమునకుగాని వారివారిపేర సర్కారు లెక్క దాఖలాప్రకారము ఉండుకున్న భూములపై చెల్లించే పన్నులకు 5 రెట్లుకు మించని ఋణము వారియొక్క మొత్తము ప్రత్యేక పూచీలపైని వారందరకు సంబంధించిన చెరువులు బాగుచేసికొనుటకుగాని పెద్దకట్టులు వేయుటకుగాని జిల్లా కలెక్టరుగారు ఇవ్వవచ్చును.

రూలు XXV

అప్పుడుగువారికి శ్రమలేకుండ చేయుటకుగాను, కల్పెర్లు డిప్యూటీ కమిషనరీ దార్లు స్వతంత్ర డిప్యూటీ కమిషనరీ దార్లు గ్రామములకు వెళ్లి అక్కడనే ఋణాధనము నీయవలసినట్లుగా సర్కారువారు తీర్మానపు చేసియున్నారు.

2. నాగజెము మొదలైన వ్యవసాయ పనిముట్లు బ్రాక్టర్లు గుంటకలు, ఎదగ్రోలు చెరుకు గానుగలు మొదలైనవి కొనుటకు గాను వ్యవసాయ డైరెక్టరుగారు అప్పు లిచ్చెదరు.

3. ఇదే విధముగా ఇండస్ట్రిల్ డైరెక్టరుగారు ఆయిల్ ఇంజనలు పంపులు కొనువారికి రుణము లీయవచ్చును. తక్కువ మాన్యువలందు తప్పిలుగా రూల్సు ఉన్నవి.

4. ఒక ఆసామి ఒకేసారిగాని, అప్పుడప్పుడు అనగా దధిపభాలలోగాని అనేకరుణములు తీసుకొనవచ్చును. కాని వాటికి ప్రత్యేక ప్రత్యేక పనులను ప్రత్యేక ప్రత్యేక బామి నులును ఉండవలెను. ప్రతి ఒక్కపని వేరువేరు అప్పు దరఖాస్తు, ప్రత్యేక ప్రత్యేక కాంక్ష నును పొందవలెను.

5. భూమి కామండులకాని, భూమియొక్క అనుభవ భుక్తములనున్నవారు కాని ఈరుణములను కొరవపుడు తమ దరఖాస్తులను సమీపమున ఉండే వ్యవసాయాధికారికి పంపుకోవలెను. అప్పుడు వారు తమ అభిప్రాయముతో ఆ దరఖాస్తులకు అందుకు సంబంధించిన అఫీసర్లకు పంపుదురు. ఈ అభిప్రాయములో వారు ఈరుణము నిజముగారహితుకు అవసరమా జరూకా అను విషయము విచారించి వ్రాయుదురు.

రెవిన్యూ బోర్డువారి స్టాండింగు ఆర్డరు

19-B దోఖాస్తు రూల్సు ప్రకారము మంజూరు చేయుటకు వీలవడని పారంభోపయోగ రహితులు చెల్లువేసి పెంచుట.

1920 వ సం॥ IV అక్టో ప్రకారము ఏర్పాటు కాబడిన గ్రామ పంచాయితీల స్వాధీనములో లేనటువంటి పారంభోపయోగ పంట చెరుకు పచ్చిఅకు యెరువు కలపసామానులు పనిపొందించుకొనుటకుగాను రహితులు చెల్లువేసి పెంచుకొనవచ్చును. కాని అట్లు చేయుటకుముందు వారు లయిసెన్సు సంపాదించవలెను. అట్టి లయిసెన్సులు ఈదిశవ మరతులకు లోబడి యుండును.

(i) ఇంతకుముందే విలువైనటువంటి చెల్లు సర్కారుని ఉండిన చోట్ల కొత్తచెల్లు వేయకూడదు. ఎందుచేతననగా కొంత కాలమునకు సర్కారు చెల్లు ఏవైనది రహితులేసి పెంచినచెల్లు ఏవైనది విడదీయుట కష్టము.

నివారణోపాయము

బడలికగలిగినవారిని, జ్వరముచే బాధనొందుచు విశ్రాంతి లేనివారిని రక్షించుటకు మంచిగాలి అవసరము. అట్లు చేయగలిగినట్టిది "4711" ఎడిక్వోలోన్ మాత్రమే. "4711" ఎడిక్వోలోన్ వ్యాధినుండి స్వస్థత చెందుచున్నవారిపాలిటి వర్షసాదిని యెరున్నది. నమ్మినవారికి తప్పక సుఖమును బలమును యిచ్చుచున్నది. 11918 b

"4711" ఎడిక్వోలోన్ కొనుగోవుడు బంగారు, నీలవర్ణ చాయగలిగిన లేటిలు అంటించిన మాత్రము నమ్మగలనది.

(ii) చెట్టు వేయటముందు తహశీద్ దారువద్ద నుండి గాని డిప్యూటీ తహశీద్ దారువద్దనుండిగాని అనుమతి పొందవలెను. డి. పి. డబ్ల్యు. డిపార్టుమెంటువారి స్వాధీనములోనున్న పారంభోపలను వారి అనుమతిలేక చెట్టు వేయటముగాను రయితులకు రెండువారల కొంతన ఇవ్వకూడదు. అట్లు అనుమతి నిచ్చుటకుముందు డి. పి. డబ్ల్యు. వారు అవసరమని తోచిన మరకొన్ని కట్టుబాట్లను విధింపవచ్చును.

(iii) భూమియొక్క హద్దులు, ఏ లిగు చెట్టు ఏవి, ఎన్ని వేయవలెననియున్నట్లు స్పష్టముగా ఉంచవలెను.

iv ఈ చెట్టు వేయట కనుమతి పొందినంత మాత్రమున భూమియందంతమాత్రము హక్కు కలంగలేదు.

v భూమి చుట్టు కట్టవ ఏమీ వేయకూడదు. కాని ఏ మొక్క కామొక్క మాత్రము కంఠ వేయవచ్చును. కాని ఎక్కడైనను ఒక చోట చుట్టుకంచె వేయటము కలకత్తరుగారు కొంత కాలము వరకు ఉత్తర వీయవచ్చును. రాగతమును ఎన్నడు కంచగా వేసి కంచకూడదు.

vi. గవర్న మెంటువారి కక్కుర కలిగినపుడు రహితు వేసికొన్న చెట్ల కేమీ ముజరా ఇవ్వకనే తీసివేయవచ్చును. కాని తీసివేసిన చెట్లను పట్టు వేలము వేయించి ఆ వచ్చిన వేలపు సొమ్మును లై సెన్సుదారున కిచ్చెదరు. లై సెన్సుదారు కోరిన పక్షములో ఆ చెట్లను వచ్చిన కలక యావత్తు వానికే ఇచ్చెదరు.

vii. చెట్టు వేయటానికిచ్చిన నియమిత కాలము లోపల చెట్లు పాతకపోయినను పాతిన తర్వాత వాటినిగురించి లై సెన్సుదారు తన శ్రద్ధ తీసుకోక పోయిన లై సెన్సుదారుచేయవచ్చును.

viii. ఆ చెట్లయొక్క ఫలసాయమును లై సెన్సుదారు అనుభవించ వచ్చును. ఆ చెట్లయొక్క కలపకూడా సర్కారు వారి కేమీ ఫీజు కట్టకండా అనుభవించవచ్చును. కాని ఫలవృక్షముల విషయములో మాత్రము, అవి ఫలసాయముకుంచ్చిన వెంటనే వాటికి సాధారణముగా సర్కారు పన్ను విధించే జాతులకు మాత్రము *క్రీ పట్టాలను తీసుకొనవలెను.

ix చెట్టు కొట్టుటకు ముందు తహశీద్ దారు యొక్క గాని, డిప్యూటీ తహశీద్ దారుయొక్క గాని ఆదేశ పొందవలెను. కాని ఆట్టి ఉత్తరపు సాధారణముగా అడిగి వెంటనే ఇచ్చెదరు.

(x) గ్రామ పంచాయితీలు పారంభోపలకు దరఖాస్తు పెట్టుకొనేయెడల అందులో కొద్ది మార్పులు కావలసియుండును.

2. లై సెన్సు ఫారము XII ఆ వెండిపు A లో (వాని యున్నది.

2. మీకు దగ్గరవుండే అగిలర్లు ఆఫీసరుకు దరఖాస్తు పంపుకోవలయును. ఈ సదుపాయమును స్వీకరించువారికి, వారి తరఫున వ్యవసాయ డిపార్టుమెంటు ఆఫీసరు చెట్టు వేయట కుత్తరపు తెప్పించి యిచ్చును.

ప్రత్యేక అవ్వనిబంధనలు

1. ఏ వ్యవసాయము చేయదగిన భూమియొక్క హక్కుదారుడైనను, అనుభవములో నున్నవాడైనను వ్యవసాయ యంత్రసామగ్రిని కొనుటకుగాని అట్టి సామగ్రిని ఉపయోగించుటకు ముందు భూమి కేసైన జాగులు చేయుటకుగాని ఆఫ్ఫీ కావలసినవారు వ్యవసాయకాళా డైరెక్టరువారికి దరఖాస్తు పంపుకోవలయును.

2. వ్యవసాయ యంత్రసామగ్రి అనగా దుక్కి కోత మొదలగు పనుల కుపయోగించునట్టివీ, పంటను మార్పులకు అనగా చెరుకు ఆడుటకు కావలసిన గానుగనైరా సామగ్రి అని తెలిసికొనవలయును.

3. అగిలర్లు డైరెక్టరువారికి రూ 10,000 ఎరకు ఒక్కొక్క దరఖాస్తుదారునికి అప్పు ఇచ్చుటకు అధికారము కలదు.

4. సాగుకు, నూటికి ఈ అప్పులకు వడ్డీ రూ. 7-4-0.

5. తీసుకున్న అప్పులు సంవత్సరమున కెంతని నిరపరచిన ప్రకారము చెల్లించవలెను. ఇవి అసలు వడ్డీ విడుదలకు చెంది కని చెందియుండును.

6. అప్పు ఎన్ని సంవత్సరములలో తీర్చవలసినదియు సంవత్సరమున కెంత సొమ్ము అసలు ఫాయుదాల క్రింద చెల్లించవలసినది డైరెక్టరువారు నిర్ణయింతురు. రణముతో కొన్న వస్తువుయొక్క వాణ్యమును గురించిన్నీ, ఇచ్చిన జామీను సరిపడునా లేదా అను విషయమును గురించిన్నీ, అప్పు తీసుకున్న వారి సదుపాయమును గురించిన్నీ డైరెక్టరుగారు ఆలోచింతురు. కాని ఆట్టి కాలపరిమితి ఇంకను ఎప్పుడును మించదు.

1. భూమి తిరిగిపైన	20 ఏండ్లు.
యంత్ర సామగ్రిపైన	5 "
స్వంత జామీనుపైన	2 "

కరాచిలో కాంగ్రెసునాయకుల అరెస్టు

కరాచి, సెప్టెం 5:—ఈదినము కేవలము 8 గంటల పాటు, యుద్ధసంఘకార్యదర్శి యగు కాంతిదాసు ఇషాకమల్లు లి ఏ. యల్ యల్, బి. గారిని, యుద్ధసంఘసభ్యుడును ముఖ్య నిసిపత్ కాన్సిలరును ఆగు-పూనాభాయిగారిని పీకటింగు ఆర్డీ సెన్సు క్రింద అరెస్టుచేసిరి.

సత్యాగ్రహ వివిరవ్యహారయు, నవయావన భారత సభాధ్యక్షులును ముబరక్ ఆలీగారిని పీ. కో. 117 నెక్ కో క్రిందను, ఉప్పుచట్టము 74 క్రిందను అరెస్టుచేసిరి. (ప్రీ ప్రె.)

వంగోలు (నారిపుండు)

ఈ గ్రామంలో నుమారు ఆరుమాసములనుంచి నారికురువులు 2 వేల నుండికి కాళ్ళ యందున్న పాడుకులయందున్న లేచి బాధపడుచున్నారు. ఈ నారికురువులు వచ్చినవారి అవస్థ భగవంతునికే తెలియవలెను. కాబట్టి యానామకురువులు యేవిధముగా వస్తాయోన్నది వీటికి చికిత్స ఏమిటో యీ విషయము బాగా తెలిసినవారు యీ అవస్థపడేవారియందు పూర్ణకటాక్షం వుంచి తెలియపరీస్తే చాలా పుణ్యంచేసినవారగుదురు.

కొల్లు నరసింహస్వామి శెట్టి.

కామలోకమా?

(రాయనం వెంకటేశ్వర గారు)

అకస్మాత్తుగ గన్నులు చీకట్లు గ్రమ్మెను. భూమి దిగిర దిగెను. మనస్సు ప్రబల విభ్రాంతి జెందెను. ఆ మహా సంతోష సమయమున నొకరి చేయి యానరా లేకుండే, నా పని యేమె యందునో! ఆకెద్ర మైమెరుగుచు నాకు జేయూ తయైన దెవరో ప్రాణన్నే హితుండని నా నమ్మకము. తనను గన్నదియె చల్లని తల్లికడుపు; కాచినదియె నెయ్యిని కెంగేలు!

నన్ను చేయియె యాచిమ్మి చీకటిని బయనము చేయుచెను. అంతకంతకు మా గమనవేగ మధికమయ్యెను. గాఢాంధ కార ప్రయాణమున పర్యాంగములు గజగజ నటకెను. వివేక మిత్తుని కరస్పర్శనుచుండ నా కేమి యని దైర్యమాన నుంటిని. ఎటుపోవుచుంటిమో, ఎట్లు పోవుచుంటిమో, అను పంది యములు మననన మొలకలెత్తుటకే యది యదనుగాకుండెను. నా కాలనీతలు, తక్కిన యనయములు నపు డేమి చేయుచున్నవి? నా మనసుకు వాని బాడలు పొడ గట్టుటలేదే! నేనుండుటయైన సత్యము, తడకడియు నూన్య స్యస్యము కాదుకదా? నాకు ప్రాణములుండుట నిశ్చలము. పాశ్చాత్యవేదాంతి నడివినచోప్పున నాభావనలోనే నాయునికీ యిదియేనని కదా!

దొలిచిన పెద్దకొండగులాలో రెయిలు నడచిపోవునపుడు బండిలోని ప్రయాణికులకు పట్టపగలే యనువని నీసి యగుచుండును అంత గొంద తాకాటుచీకటి నూటక గూర్చుండ నొక ఆకొంచెమునేపును దీపములు వెలిగింతురు. అప్పుడు చీకటికనుదోయి కసభ్యము. కొండగులాలు చీకటి నీకలు విల్లున నరకలోకము, ప్రాయశ్చల తామిద్రము, పాశ్చాత్యుల కిష్కరియను తివిరము, ఇరియన్నియు నామనస్సున కత్తుడు స్ఫురించి అందొక వింత జాగ్రత్తొత్తిని కలకొల్పెను! అంధ కారానందలి మా యతిశ్రేష్ఠుగమనమే, తేజోవంత ప్రదేళము దాపున బడుట స్ఫురించెను. గుహంతర ప్రయాణము సమాప్త మగు తరుణమున కేటమున చిన్ని వెలుగులు దోచువిధమున దూరమునండి చీకటి దొంతరలు తొలగిపోవుచుండెను కనుల ను నేదదేర్చి మనస్సును మేలుకొలిపెడి వెలుతురు జగతి నిపుడు పొదుకొనియెను. కష్టలేళము వీగిపోగా ఆనందవీచికల దండడి డెందమున సందడించెను.

నే నెచట నెట్లు పయనము సాగించుచుంటినో కనుగొన నా ప్రభుకుతూహలము. నే నొకవిమానమున నుంటిని. అది నడిపించు మనుజుని ముఖసందర్శనము నాకుగాకుండ మధ్య నొక తెరయొండెను. ఇప్పుడు విమానచోదనము నెరపుచు నా పలుకుటల మెల్లగ బ్రత్యక్షమైవచ్చి యాతడే నా కేడు గడ యయ్యె ననుటస్పష్టము. మాటలతో బ్రోద్దుపుచ్చుక, మాన ముద్రబూని కనులకగబడెడి వింతలగనిపెట్టుమని యాతడు హెచ్చరించుటచేత, నా మనస్సున నుప్పొంగెడి సంకేయములు బహిర్గతము గాకుండెను.

విమానమున కిరుప్రక్కలను రమణీయదృశ్యములుగాన వచ్చెను. తక్షణల్యుతములు, నానాజంతుసంతానము, వివిధ దేశ జనసముదాయము నొక ప్రక్క గానబడుచుండెను. రెండవ ప్రక్క జీవరహితములగు కొండలు, నదులు, యిండ్లు, మేడలు, ధనరాసులుగా గానవచ్చెను. కమ్మని తావులతోను, కమనీయ రూపములతోను విలసిల్లెడి పూవుల చెట్ల చటగలవు.

నేనిదవరకు గని విని యెఱుగని వింతపాక లచట బొడగట్టెను. ఆ పూదీగలయందను పువ్వుల సౌరభమును స్పృశాతీతము. చిత్రవిచిత్ర వర్ణములతో సొంపెలారెడి యా వర్ణముల నిగ నిగలు తనివితీర గనిపెట్టుదమనిన, మాయదైవము నా కీ చిన్ని కనుదోయినె యిది, ఈ నిర్బంధప్రయాణ మేల యిప్పుడే పరి కల్పించెనాయని మిగుల విసిగితిని. గులాబి, మల్లియలను, దమన మరువములను ముటిపించెడి వింత వింత నైతావులు గుమ్మరించెడి కుసుమ రాజములతో నందలి పృథ్విలతలు సౌభగ్యంబుచుండెను. వివిధ మాధుర్యముల కాశ్రయమగు ఫలాదులు పృథ్విమలనుండి ప్రేలాడుచు, చతుర్విధ్యానాకీల నొక్కమ్మడి చుట్టుముట్టి యాకర్షింపసాగెను. జంతుసమూహమున కీక బరిమియెలేదు. పురుషవిక్రమమునకు దార్పణములగు సింహకార్ధూలాదులు ను, స్త్రీ లావణ్యమున కుపమానములు గలిపించు చమరీ హరి జ్యాదులును, అందు గాన వచ్చెడిని.

అన్నిటికంటె మానవాకారములే నాకమిత ముదావనా ములయ్యెను. కవివరులు, కాస్త్రవేత్తలు, కూర్మగ్రేహులు, రాజాధిరాజులు, ఋషిసంతములు, నాకనులకు బండువుచేసిరి. వ్యాసవాత్సీకులు వర్ణిలు హోమకులతో కల్పవృక్షముల నీడల సరసపల్లవములు సజువుచుండిరి. మిల్లును పేక్కిపీయరులు, భవ భూతి కాళిదాసులతో మందాకినీనైకతలముల ప్రసంగములు గావించుచుండిరి. భీష్మద్రోణులు నెల్లను నెహేలియనులవలన ప్రకృత వీరుల సాహసవర్ణనల నాలకించుచుండిరి. జీవను మోడె నులు, బుద్ధనారదుల ధర్మప్రసంగముల బాల్లూనును వచ్చిరి. స్త్రీలొక ప్రాతినధ్యము నందు లేకపోలేదు. డైడోహాలెసులు నీత, కుంఠలుల పూర్వ సౌకుమర్యమును చంచల విశాలనీ

త్రములు నవలోకించుచుండిరి. క్షియోపాత్రాసాత్రాజకులతో నవీకరణలకు నువాసిని యొక రుక నుదతుల వదనసౌందర్యరేఖలు వణివాడకుండ జేసికొన నుపాయము లారయుచుండెను. పనితల ముఖవిలాసములు భావవిధ్రమములు నేయొక శల ధరణీతలమున నలరారుచుండునో నా కచట దృగ్గోచరమయ్యెను.

విమానమునకు రెండవ ప్రక్క రమ్య ములగు నెల యే ఖు పాడగట్టెను. వాని తీరములను మధ్యమధ్యగల యినుకతిన్నెలలో గన్నులను మిరుమిట్లు గొలుపు తక్కినతక్కినలు గానవచ్చెను. ఇవి రజత రేణువులు. అంతకంత కీ నైకకథలముల భగభగ లభికమయ్యెను. ఇప్పుడు చిన్నరాళ్లమధ్య చెన్నముద్దలవంటి వెండియొండలు గోచరమయ్యెను. వెండి గట్టలు మిట్టలు నంతనా ముందుదోచెను. అచ్చటచ్చట వానిమధ్య బంగర కాంతులు మెరయుచుండెను. ఒకింతదూరము పోగా వెండి బంగరలు రెండును తక్కికొత్తెడి తావులు గానవచ్చెను. అంతి వెండికొండలు బంగర పర్యవ ములు నొండొంటిని రామణీయకమన మించునట్లు మెరయుచు మా ముందు తొండవమాడుచుండెను. వీమట్ట పెద్దపెద్ద పర్వత పంక్తులు దూరమున గాసిపించెను. చుట్టు నలముకొనిన పచ్చని చెట్లమధ్య తలనూపువాని యన్న తక్కినములనుండి రజతకాంచనదీపులు నల్లసలను ప్రసరించుచుండెను. ఒక్కొంత నేపటిలో వాని నుండి నల్లడల కుసుము ద్రిత నా జెములు చెల్లా చెదరు గారాదొడంగెను. వాని మీద లిఖింప బడిన చిన్ని యక్కర ములు కుతూహలమున నే జదివితిని. భరతదేశ ప్రభువులన్నొత్తించిన రకరకముల నాజె ములు నాకగపడెను. విక్రమాద్భుత కాలివాహనడ, విజ యాదిత్యుడు మన్నగు ప్రధునతంసముల ప్రతిమలు వానిమీద బాలుపారుచుండెను. దక్షిణాధీశుని మూర్త్యులకలలో శ్రీ నాధుని తీర్థమాడించిన దీపార టంకాలందు లేజరిల్లుచుండెను. ఓరుగంటి కొకతీయలు కొండవీటి రెడ్డిరాజులు, విద్యానగరాధీశులు, తక్కిన యాంధ్రనాయకులను ముద్రింపించిన నాజె ముల రాసులు దూరపు పర్వతపంక్తుల నుండి తెరలెత్తి నా దెసకు బొరలి వీతెంచుచుండెను. 'వీన్నితోగలసి మణులు ముత్తె ములు నంత నాదాపున కలుకుచువచ్చెను. అందుండిన పెద్దమణి నొకటి మిక్కిలి ముక్కువతో నేదీసి, రథచోదకుడు జలదను చున్నను, ఎడమచేవి సందుర దాని నుంచుకొంటిని. వెను వెంటనె కనులముందలి నుండర పదార్థ జాలమెల్లయు నదృశ్య మయ్యెను! మరల కాలు చీకట్లులు విమానమును చుట్టుముట్టెను. శకట మధోదిశకుఁ గ్రుంగిపోసాగెను. భయాతిరేకమునను, గమ నవేగమున కూసిరి సజుపకయును, నేను గేకలిడితిని. అంతమొల కువ వచ్చెను. చిన్నగదిలో మంచమున నేబడి, మూలంకచుం టిని! నాకు దొరకిన మణికొటకు ఆత్రమున నెడమచేవి తడవి తిని. వలదని పరిచారకుడు నాచేతిని మెల్లగనపటినుండి తీసి వైచెను. తల యెడమప్రక్క నాకు గుడ్డ కట్టుకట్టియుండెను. అచటి పెద్ద పుండు నన్నతో యిప్పుడు బాధించెను. నాకుఁ గానవచ్చిన నుండర పదార్థజాలముంథియు వట్టి కల్లయై పోగా, చెప్పనలవిగాని బాధయొకటి మాత్రమే యిప్పుడు నాకు నిజమై మిగిలియుండెను!

[పథికుని కామలోక సంచార రహస్యగ్రహణము పాత కుని సరసత కెదలివైచి, అతని స్వప్న సందర్శనము మాత్ర మొ కింత నూచించెదము. ప్రమాదవశమున వ్యక్తికిరము లాటికిఁ దగులుటవలన, ప్రబలమగు గాయముం దేర్పడెను. చికిత్స తల ప్రక్క యొనుక ముక్కలు నిపుణతతోఁ బెట్టివైచి, చికిత్స చేసి కేస్త్రు వైద్యుఁడు రోగిని రక్షించెను. అనర్థములొ నొక్కొక తటి అదృష్ట మాపాదించుననుట కిట్టివియె నిదర్శనములు]

కుప్తవ్యాధి

అయుర్యేదోషధములవలన గ్యారంటీగా కుదుర్చబడును. ప్రపంచములో నిట్టి వ్యాధివలన బాధ నొందినవారి కందరికిని అమోఘమైన గుణము నిచ్చియున్నది. గణ వివస్వనీచో సామ్య వాపసు యివ్వబడును. వివరములకు ఒక అణాచీటితో వ్రాయుడు.

వ.రా:—ఉత్తరప్రత్యుత్తరములన్నియు ఇంగ్లీషులో జరుపవలెను.

P. K. HARIKESAN,
Specialist in Leprosy;
QUILON. S. I. Ry., Travancore.

WONDERFUL

Infallible Daiba Medicines for Asthma, Hernia and Hydrocele, (Re. 1-4-0 each) accidentally obtained from a Mahatma. Many Government Doctors buying Asthma cured in a day by one dose or price refunded. SWAMI & Co., 42/5-A, Harrison Road, Calcutta.

నందిగామ

అరెస్టు-శిక్ష

కృష్ణాజిల్లా, నందిగామ తాలూకా వీకలపాడు కాపుర స్తులును, జీవరత్నాక్షాన ప్రచారకమండలి (బక్షిణ మోదరాబాదు) ప్రచారకులగు పాటిబండ వేంకటసుబ్బయ్యచౌదరిగారిని పోలీసువారు అరెస్టుచేసి నందిగామకు తీసికొనివచ్చిరి. వీరు పట్నము కృష్ణాజిల్లా శాంతివైకులనియూ, కాంగ్రెసు ప్రచారకులనియు కాంగ్రెసుపట్నమునియు ఉత్పత్తికొనివచ్చి గ్రామాదులలో అమ్మివారనియు, పోలీసువారు కేసుపెట్టిరి. యువకులగు వెంకటసుబ్బయ్యగారు డిఫెన్సు పెట్టుకొనలేదు. కోర్టులో వాదించలేదు. నందిగామ తాలూకా మేజిస్ట్రేటువారు రెండుకేసులకు చెరియారుమాసములు వెరకి సంవత్సరము శిక్ష యున్నా 80 రూ. జరిమానా యున్నా చెల్లించని యెడల మరిరెండుమాసములు అధికముగాను శిక్షజేసి నాడు. వెంకటసుబ్బయ్యగారు శాంతిముతోను చిర నగవుతోను శిక్షను స్వీకరించిరి. కేసు విచారణకాలముందు వీకల పాటి పుర, జనులలో ప్రమాఖులు చాలామంది చూడవచ్చిరి. శ్రీయుత వెంకటసుబ్బయ్యగారు (యువకులు 22 సంవత్సరములు వయస్సు గలవారు.) జీవరత్నాక్షాన ప్రచారక మండలి సంఘములో సభ్యులయి జాతెలలో జీవహింసకూడదని ప్రచారముచేసి అనేక జంతువులను కాపాడిరి పోలీసువారు వేడుదయము రాజమండ్రి గొంపోయిరి. జీవహింస చేయవలదనియు, ఖద్దరు అభివృద్ధిచేయ వలయుననియు వీరు సందేశ మిచ్చిరి.

అ|| లక్ష్మీనరసింహం,
నందిగామ 4-9-30.

ఇండియన్ పెనిన్సులర్ ఇన్స్యూరెన్సు కంపెని లిమిటెడ్

9-11, రత్నబజారు రోడ్డు ఫార్ములెను, చెన్నపట్నం.

పై కంపెనీవారి పత్రమున పనిచేయుటకుగాను ఉత్తర సర్కారు జిల్లాలనుండి మంచి రుసుములపైని డిస్క్రిప్టు ఏజంటు లేక తాలూకా ఏజంటు వుద్యోగమునకు పలుకుబడి కలిగినట్టి ఉత్సాహులు ననువారినుండి దరఖాస్తులు కోరడమైనది. దరఖాస్తుదారుల వజాన్ను పత్రుత వుద్యోగము గత వ్యవహారి కావధివము (సులేఖపత్రము లన్నయెడల వాటిసహా) తెలియ పరచునది.

ఏజంటుకు జీతములు నెల 1 కిర 50/- లు మొదలు రు 200/- వరకు యుండును.

పూర్తి వివరములకు దిగున విలాసమునకు వ్రాయుడు:—

డి. వ. శర్మ అండ్ కంపెనీ, మేనేజర్లు, మద్రాసు.

తేక
టెక్నికల్ ఇన్స్టిట్యూట్, విశాఖపట్నం
ఉత్తరసర్కారు జిల్లాల ప్రధాన ఏజంటు.

WANTED

5 Dy. Supervisors in Madras on a salary of Rs. 100-110-10-250 p.m. Applicants must have a genuine love for country-life and be able to purchase 30 shares of Rs. 10/- each of the company of which Rs. 151/- is payable before appointment. From those unwilling to purchase shares a security of Rs. 1000/- is also accepted. Apply with an anna stamp.

ALL-INDIA FISHERY & POULTRY Ltd.,
20-A, Gopal Bose Lane, Calcutta.

కావలెను

మాగ్రామం క్షత్రియమిడిత్ స్కూలులో ప్రధానోపాధ్యాయులుగా బనిచేయుటకు థి. యె. యల్. టిగాని అనుభవముగల బ్రయిండు ఇంటర్ మీడియటుగాని కావలెను. జీతము వగైరాలు స్కూలుకార్యదర్శిగారిని కలుసుకొనిగాని వుత్తర ప్రత్యుత్తరపూర్వకముగాగాని తెలుసుకోవలెను.

వె. నరసరాజు,
కార్యదర్శి.

పిట్టలవాసిపాలెం-చందోలుపాపాపా,
గుంటూరుజిల్లా.

బహుమానము 500 రూప్యములు

జగద్విఖ్యాతి
గాంచిన

తాయేత్తు

ఈ
గొప్ప

సరస్వతి కవచము—(రిజిస్టరు)

నెరవేరిన వసులను నెరవేర్చ గలిగిన—యంత్ర మిది యాకటియే

ఈ గొప్ప హిందూతాయేత్తు (సరస్వతి కవచము)ను గూర్చి కాస్త్రములందు సంస్కృత శ్లోకము లిట్లు చెప్పుచున్నవి:—
“సరస్వతీమ ప్రశమనీని శ్మేష విమనాశిని, జయసర్వత్రకురుతి, ధావదనుమతిప్రదా”
సరస్వతి కవచము నుపయోగించుటవలన భయములు, కష్టములు, గ్రహదోషములు తొలగును, ధన, ధాన్య సౌఖ్యములుగలిగి వర్ధిల్లుగలరు.
దీనివలన సర్వవ్యాధులు తొలగి, అన్ని విషయములందును జయమును చేకూర్చును, కీరదారధ్యమును హేచ్చుచేయును. సరస్వతీగ్రహదోషములు తొలగి, ఉద్యోగముందును, వ్యాపారముందును, చేతిపరిశ్రమలందును దిగ్విజయము చేకూరును. పుత్రులు లేనివారికి దీనిని ధరించుటవలన సంతానము కలుగును.

స్త్రీలకు

ఈ సరస్వతి కవచమును రెండు ప్రవారములతో (ధర జత రు 1.) ధరించవలయును. స్త్రీలకు దేశోగ్యమునిచ్చి, సంతానముకలిగి, సంసారముందు సర్వ సౌఖ్యముల నిచ్చును. స్త్రీలపాలిట వరప్రసాదినీ యనదగినది.
గమనించవలయును:—సర్వవిషయములు రహస్యముగ నుంచబడును. యనుమతి వైననే యోగ్యతాపత్రములుమాత్రం ప్రచురింపబడును.

ప్రత్యేక నోటీసు:—మేము వైన వ్రాసిన శ్లోకము కాస్త్రములనుండి ప్రచురించినది కాదని నిరూపించు వారికి రు 500 బహుమతిగా నివ్వబడును.

దీనిగూర్చి, రాజులు, నవాబులు, జమీందార్లు, మునసిఫ్లు, వజీర్లు, డాక్టర్లు, ఇంజనీర్లు, ఉపాధ్యాయులు మొదలైన వేలకొలది ప్రజలు యోగ్యతాపత్రముల నంపి యున్నారు. వ్యాజ్యములందును, పరీక్షలందును, అనురాగములందును, తప్పుక జయమును చేకూర్చును. దీని గొప్పదనమునుగూర్చి వ్రాయ శక్త్యుముగాదు. ఒకపర్యాయముపయోగించిన మీఠే తెలియగలదు. అన్ని కష్టదశలందు దీనిని వెంట యవశ్యములయ కొనవలయున్నది. దీనివలన సౌఖ్యము, దీర్ఘాయువు పొందగలరు.
మిక్కిలి చౌక. కాని ఒక్కదానిని చేయుటమాత్రం యంత చౌకగాదు. దీనిని వందలకొలది మైళ్లదూరముండి తీసుకొని రావలయును. కాని మేము వేలకొలది తయారు చేయుటచే యంత చౌకగ నివ్వగలిగిమి.

ఒక రూపాయ, నాలుగు అణాలుమాత్రం

ప్రతిదానివెంటను ఉపయోగించు పద్ధతులు పంపబడును.
టోకు ధరలు:—8 కి రు 8-12; 6 కి రు 6-12; 12 కి రు 12-4; 25 కి రు 24; 50 కి రు 40; 75 కి రు 60; 100 కి రు 75; వెండి తాయేత్తు 1 కి రు 2-8; బంగారపు తాయేత్తు 1 కి రు 5; దీనితో ధరించుటకు పట్టుదారం గజం 1 కి 0-2-0 మాత్రం 8 తాయేత్తులు కొనువారికి యెంకటి యుచితముగా నివ్వబడును. [కము. పోస్టేజీ ప్యాకింగ్ హిందూదేశము, సిల్కునుకు యుచితము. విదేశములకు 14 ఆ ప్రత్యే

ఉపయోగించువారు
చెప్ప విషయమును
జాగ్రత్త గమనించుడు.

వైద్యాధికారులు,

పోస్టు భాస్కరా (హుగ్లి) నారాయణపురం 25-9-28.
ప్రియమైన యాద్యలారా,
1928 సం॥రం ఫిబ్రవరి మాసముందు మీరు బాబు విశ్వయ కృష్ణదాసు, హరారా డాక్టర్ గారి యడనుకు పంపిన తాయేత్తులు చేరినవి. దానిలో నే నొకదానిని యుపయోగించి మిక్కిలి సంతృప్తిచెందితిని. కావున మరినాలుగు పంపుడు.

విధేయులు,
(సం) డాక్టర్ డి. బేంద్రనాథ్ దాస్
20258. యమ్, బి. యస్.

47, ఆదియప్పనాయకపీఠి, మద్రాసు.
4-11-24

ఆర్యా, మీయొక్క యద్భుతశక్తిగల తాయేత్తును ధరించి డాక్టరు పరీక్షయందు దుర్బిష్టడనైతిని. అందున రెండవతరగతిలో కృతార్థుడనైతిని. కనుక మీతాయేత్తు యద్భుతశక్తిగలిగినది కాబట్టి మరియొక నాలుగు వి. పి. ద్వారా పంపుడు.

విధేయుడు,
(సం) డా. సి. నాథముని యల్. యమ్. పి,
సర్జన్ అండ్ ఫిజిషియన్.

పోస్టు, బారియె, బోక్ గమ్ 10-9-25

గౌరవనీయులారా,

మీరు పంపిన యమోఘమైన శక్తిగల రత్నను గత 8 సంవత్సరములనుండి యుపయోగించి కృతార్థుడనైతిని. కాబట్టి మరొకదానిని వి. పి. ద్వారా పంపుడు.

తమవిధేయులు,

(సం) బి. సి. చౌదరి
మెడికల్ ఆఫీసరు,

బంగాల్ ఆసుపత్రి, భాగల్ పూర్,
పోస్టు, భాగల్ పూర్ పాబ్నా జిల్లా, బెంగాల్ 1-8-28

ఆర్యా,

గవదనుగ్రహము వలనను తమయొక్క రత్నధారణలన్ని నెలదినములకే నాకు యుద్యోగముందు హేచ్చుచేతము చేయబడినదని తెలుపుటకు సంతసమైనది. మీరు తెలిపినదంతయు యదార్థము గనుక మరొకదానిని రెండు పగడములతో పహానాభార్యకు పంపవలెను.

విధేయులు,
(సం) డాక్టర్ యస్. యమ్. రహమాన్
మెడికల్ ఆఫీసరు,

Tele: Address:—“TALISMAN” భాగల్ పూర్ ధర్మవైద్యశాల.

చూసార్ ఇ. వి. రైల్వే, రిఫర్ మేటర్ సిగ్నల్,
8997. 19-6-1924,

ఆర్యా,

మీరు యిదివరలో పంపిన రత్న బాగుగ పనిచేసియుండుటచే దయయుంచి మరొకదానిని వి. పి. ద్వారా పంపవలెను.

తమవిధేయులు,

(సం) బ్రిజ్ బీహారీలాల్
మెడికల్ ఆఫీసరు.

కుస్తాక్ కాలియరీకునుండ పోస్టు మన్ భామ్ 11-7-22,
మెన్ ర్ జి. డి. జోషి అండ్ కో, డిల్లీ

ఆర్యా,

మీయొక్క జగద్విఖ్యాతిగాంచిన రత్నను 11 మాసముల నుండి ధరించుచుంటిని. దీనిశక్తి వర్ధించ శక్త్యుముగాదు. నామన స్ఫురంతుండు కోరికలన్నియు ఫలించినవి. నాకు సహాయకారి యగుటవలన నామిత్రులనుమాడ ప్రోత్సహించుచున్నాను. మీ రత్న యద్భుతశక్తి గలిగియున్నది.

నేడే రు 25 మనియార్డరు ద్వారా సరస్వతిదేవిని పూజించుటకు పంపియుంటిని. మరొకదానిని పంపినయెడల మీకెంతయో కృతజ్ఞుడను.

విధేయులు,

(సం) జె. జి. విలిమ్స్.

ఇంగ్లాండు దేశపు ప్రజలు

లండన్ 10-8-1926

ఆర్యా,

ఇందు వెంట 10- ఒకరత్న, పట్టుతాడుకొరకు పంపుచున్నాము.

నేను యిదివరలో యొకటి యుపయోగించి దాని ఫలితమును బొందియుంటిని. ఆలస్యములేక వెంటనే పంపుచురని తూసింపుచున్నాను.

తమవిధేయులు,

ఆర్ట్ అండ్ డిజైన్ ఎంట్రప్రైజిస్ వర్క్స్,
14, సెటిల్మెంట్ కమ్యూనిటీ యల్ రోడ్డు,
లండన్ ఇ. సి. 1.

11195—జి. హెచ్. రిడీల్ ఎస్ కైర్

హైలెండ్ టెనెస్, ఇట్ చెస్, సౌతంప్టన్ ఇంగ్లాండు 28-8-22

యీక్రింది విధముగ వ్రాయుచున్నాడు:—

మీరు పంపినరత్న కాలయపకారము చేసియున్నది. గాన మరొకదానిని పంపుడు. దీనిధర యిందుతో పంపుచున్నాను.

కాలమునకు దగిన నూతన యద్భుతము
ధవళేశ్వరం 12-8-27 (గోదావరి)

ఆర్యా,

మీరు పంపిన తాయేత్తు నాకు యన్ని విషయములలోనూ తృప్తికరముగ పనిచేసినది. దీనియొక్క గుణము యొకేమాదిరిగ యున్నది. దీని ప్రేక్షాచూర్ణ సరస్వతియే యంత నమ్మకమైన పనిచేయుచున్నది. కాబట్టి నేను నాన్నే హితులకుచేయు సలహాయమన నిరుపయోగమైన రత్నలనుమాచి మోసపోకుడి.

తమవిధేయులు,

(సం) పి. బి. నుబ్రోం,

అస్సెస్సి వి. ఇ. యస్. లండన్,
మెకానికల్ అండ్ ఎలక్ట్రికల్ ఇంజనీరు

మునిసిపల్ కమిషనరు

ధవళాద్ 24-11-20

ఆర్యా,

మీరత్న గడవిన 4 సంవత్సరములనుండి ధరించుచుంటిని. దానిగుణముల విషయంలో నేనుగ చెప్పనవసరములేదు.

తమవిధేయులు,

(సం) నాథసింగ్,

మునిసిపల్ కమిషనరు,

పోలీసు యుద్యోగులు

కోర్టు ఆఫీసు డార్జిలింగ్ 8-1-27

ప్రియమైన పండిట్ గారు,

మీరు 1924 సంవత్సరం ఆక్టోబరుమాసమున పంపిన గొప్పరత్నను సంపూర్ణమైన విశ్వాసముతో ధరించి, లాభములనుడిసింబరుమాసములో బొందితిని. నేటి దినము తనసామ్యును మనియార్డరు ద్వారా పంపియుంటిని. దీనిని సరస్వతీదేవి పూజార్థమై పంపియుంటిని.

ఇట్లు విధేయులు,

(సం) పహల్ వాక్ సిక్ హా,

పోలీస్ కోర్టు యిన్ స్పెక్టరు, డార్జిలింగ్

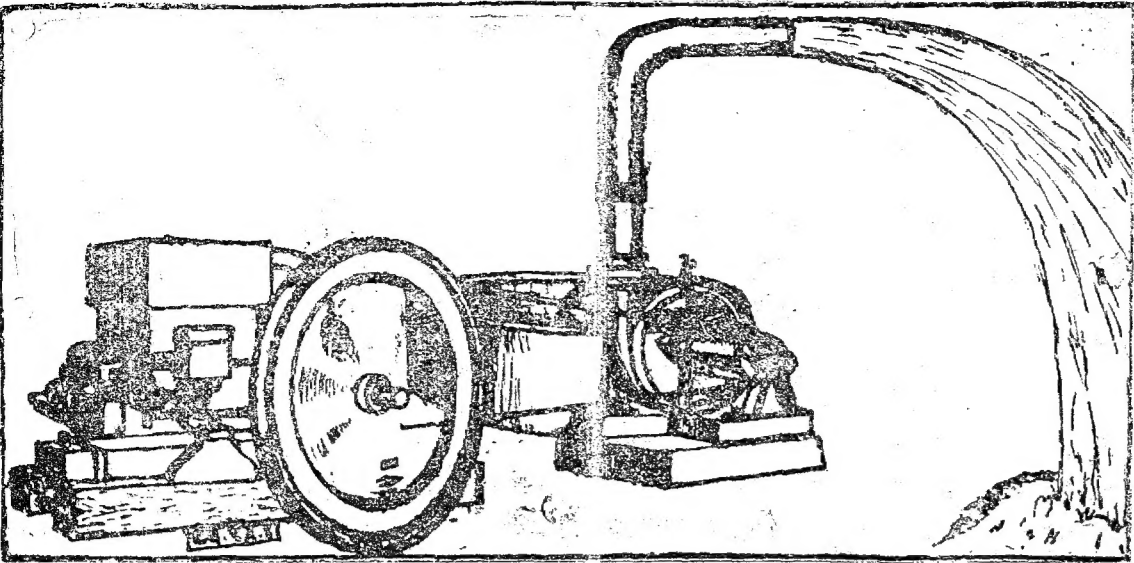
హృషీకేశనారాయన్, డి. బి. బి. పోలీస్ ఆఫీసు

సెంట్రల్ కేంజి, బంకిపూర్, పాట్నా 26-11-24 తేది యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.

“ఒకపర్యాయము తమరత్న నుపయోగించి, నాకోరికలన్నింటిని నెరవేర్చుకొంటిని. దీనిని నాబంధు జనులుమాడ ఉపయోగించి తృప్తిపొందిరి. కాబట్టి మరొకదానిని వి. పి. ద్వారాపంపుడు.

నిరుపయోగమైన వాటినిచూచి మోసపోకుడు. వివరములకు, టోకు ధరలకు వ్రాయుడు.

విట్టి వంపింగ్ సెట్టు

ప్రపంచములో శ్రేష్ఠమైన ఇంజనులు, పంపులు కలసియ. 2వి.
నమ్మకముగ చాలకాలము పనిచేయును. సైజులు 2 హెచ్. పి. మొదలు
12 హెచ్. పి. వరకు స్టాకులో సిద్ధముగ నుండును.

సోల్ ఏజెంట్లు:—

బాట్టి బాయి ఆండ్ కో.,

4/153 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఆంధ్రదేశమునకు మా ఏజెంట్లు:—

మనరు:— అగ్రికల్చరల్ ఇంజనీరింగ్ డిపో, గాంధీపార్క్ మైదానము, బెజవాడ.

అధ్యక్ష మాధుర్ బాబు గారి

శక్తి బోషధాలయము

హిందూదేశమంతటలోను మంచిదియు, చౌకధరలకు, నమ్మకమైనవి దొరకగల ఆయుర్వేద
బోషధాలయము. మద్రాసు బ్రాంచి:—158 బ్రాడ్వే, జి. టి. మద్రాసు.

ఢిల్లీ బ్రాంచి:—చాందినీచౌక్.

రంగూన్ బ్రాంచి:—209, లీవిన్స్ పిథి.

చ్యవన ప్రాశ:—జలుబు, దగ్గు, తుయ, ఉబ్బనము మొదలైనవాటికి దివ్య బోష
ధము ధర రీతి తు. శేరు 1 కి రు 3/-

సిద్ధమకరధ్వజ:—నరములకు బలము నిచ్చు బోషధము తులం 1 కి రు. 20/-

మాయెక్క ఉచిత బాచితాకారకు ఒక అణా పొట్టుబిళ్లను పంపును.

యం. యం. చక్రవర్తి, బి. వి. ప్రొప్రైటరు అండు రిసీవరు.

సుశామ

శిరోజములకు తగిలినంతనే ఇంద్రజాలము
వలె, వెండ్రుకల యందమును, మెఱుపును
హెచ్చు చేయగలదు.

సుశామా

తలనూనె

తలంటున్నానమునకు సువాసనకొరకు
గూడ ఉపయోగించనగును. నాణ్యమం
దను, సువాసనయం దనమానమైనది.

అన్ని దుకాణములందును దొరకును.

ప్రతినిధి:—టి. యస్. కసిన్ అండు కో,

కాకినాడ, (ద. ఇండియా.)

P. SETT & COMPANY,

CALCUTTA.

c. 3

కుప్పరంగమునకు

చికిత్స ఉచితము

ప్రత్యేక పథ్యమువలన సర్వవిధములైన ప్రణా
ములు శస్త్రచికిత్స లేక ఉచితముగ కుదుర్చబడును.

స్వభావాధనము వ్యయపరచక, ఒక పర్యాయము వాడి
తరువాతనే గొనుడు.

50,000 ఉచితము

తెల్లకుప్పనకు మాదిరిపాక కెట్టు

పండిత కృపారామ్ గారి

అమోఘమైన తెల్లకుప్ప నివారణవేయగలయోగ్యధమున
50,000స్వాంపిత్ పాక కెట్టు ఉచితముగ పంచిపెట్టునట్లేర్పాటు
చేయబడుటకు గారణము, యావ్యాధి కుదురుట దుర్లభ
మనెడుభ్రమను తొలగించగలందులే! ఇది ఎప్పుడును అప
జయము గాంచదు. మేము పంపు ఉచితపాక కెట్టువలన ఒక
అంగుళముపలముం దుండుదానికి వాడిన, అద్భుతములు కలుగ
గలవు. పొట్టుఖర్చుల నిమిత్తమై 6 అణాలకు పి. టి. గా పంపు
మని నేడే వ్రాయుడు.

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయవలెను.

J. Ram c/o Pandit Kriparam

No. 8 Nandibagan Lane,

P. O. Salkhia

Howrah Dt.

రత్నపురుష లేహ్యం

ఏ కారణమునకు వచ్చిన శుక్లవర్ణమైనను తగ్గించి పలచ
పడిన వీర్యమును గట్టిపరచును. తీర్చించిన శుఖవ్యాధులవల్ల
వచ్చిన బలహీనతను తగ్గించును. రక్తమును బాగుచేయుటలో
గేరు పొందినది. నెలకోజుల మందు ఖరీదు రు. 3-4-0.
(శ్రీ లేహ్యం) శ్రీగలకు రు. 1-8-0.

శ్రీ పట్టాభిరామ వైద్యశాల,

రాయవరము, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

ఎంవైర్ ఆఫ్ ఇండియా

లైఫ్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

స్థాపితము. 1897

క్రమవృద్ధిని తెలుపు రికార్డు

సంవత్సరాంతము	సంవత్సరాంతము
ఫిబ్రవరి 1925	ఫిబ్రవరి 1930
నూతన పాలీసీలు	రు. 78,00,000. రు. 140,00,000
సంవత్సర రాబడి	రు. 44,78,000. రు. 64,00,000
ఫండు మొత్తము	రు. 246,00,000. రు. 358,00,000

పై మొత్తములు కంపెనీ యభివృద్ధి, ప్రజాదరణ కలిగి
యున్న వనరు బాగుగా తెలియబడుచున్నవి.
పూర్తివివరములకు క్రిందివారికి వ్రాయుడు:—
మద్రాసు బ్రాంచి —

9,10 నెకండులైన్ బీచ్, మద్రాసు.

స్వదేశి బట్టలు

రు. 250000-1 మూలధనముతో 15 సంవత్సరముల
క్రితం ఇచ్చుట గల. పరిశ్రమను స్థాపించినసంగతి ఎల్లరకు
విదితమే. ఈ లో పండిన ఎక్రతత్వితో ఎరువునూలును
తెల్లప్ర శైలుపునూలును (పెం 11½, 20½ ధృ) రోజు
1 కి స్వదేశి నూల చొ॥ తయారుచేయించి సదరు నూలుతోనే
క గ్గుల పయిని అన్ని రకముల గుడ్డలను కేయించి చౌక
ధరలకు అమ్మకం చేయుచున్నాము. అన్ని చొట్లకు ఏజెంట్లు
కావలెను. పూర్తి వివరములకు వ్రాయుడు.

శ్రీ సూర్యనారాయణ స్పిన్నింగ్ అండ్

వీవింగ్ మిల్సు, రిజిస్టర్డ్

(వందలపాక, తూర్పుగోదావరి.)

50 సంవత్సరములనుండి అమోఘమైన జయము
కుధ్యాత్వా భోజనాంతరము బంగారమువంటిదియ.
రాత్రి భోజనాంతరము మణివంటిదనదగిన మా
ఆతంకనిగ్రహ మాత్రలు
మలబద్ధము, బుధిమాంద్యము, నరములబలహీనత మొద
లైనవాటిని బోగొట్టును.
82 మాత్రలు గల డబ్బా 1 కి రు 1/-
పూర్తివివరములకొరకు క్రిందివారికి వ్రాయుడు:—
ఆంధ్రకనిగ్రహఫార్మసీ 26 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
ఏజెంట్లు: ఎల్. చంద్రరాజు, మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ.

సౌత్ ఇండియన్ జనరల్ ఎస్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

The South Indian General Assurance Co., Ltd.

హెడ్డాఫీసు:—7, 8 మెట్లీస్ వీధి, మద్రాసు.

ఇది కేవలము హైందవ జాతీయ సంస్థయే

లైఫ్ ఇన్సూరెన్సుకు మరియు సౌకర్యము లన్నిటిని నొసంగగలదు.

కావలెను: మంచి సామర్థ్యము గలిగి, చుట్టుపక్క పరిశ్రమల విజయము, ఆంధ్రదేశములో మా కేజంటు లెట్టి ఫలములలో పనిచేయుటకు కావలెను.

పూర్తివివరములకొరకు క్రిందివారికి వ్రాయుడు:—

మేనేజింగ్ ఏజెంట్లు:

కె. సి. పాండలె అండు కో.

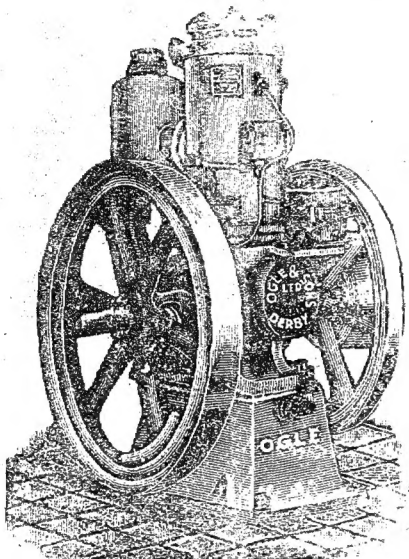
ఓగిల్స్ క్రూడాయిలు పంపింగు సెట్టు

ప్రసిద్ధిగాంచిన చెర్చీస్ ట్రయంపు కెంటిఫ్యూగల్ పంపులతో నమకూర్చబడినవి.

(ఇంజనీరులలోనే తయారు చేయబడినవి)

ఇతరము లగు అమెరి

పొలములకు, తోటలకు యింత స్వల్పఖర్చుతో కావలసినంతనీరు, సప్లయ చేయుటకు వీటికన్న ప్రత్యేకమైనవి వేరెవ్వియు లేవు. ధరలు అతిసరసము.

కను, జర్మను కిర్చనాయలు ఇంజనులవలె గాక యెంత కాలమైనను మరమ్మత్తు కోరకయే చాల తృప్తికరముగా పనిచేయునవి, వీటి కన్న వేరెవ్వియు లేనవి నొక్కి చెప్పగలము

ఎంత మట్టి క్రూడాయిలతో నైనను పనిచేయును. ద్రవ్యవరు లేకుండా రైతులుగాని, కూలీపనివాడుగాని ముఖముగా నడుపుటకు సాధ్యమైనవి. రెండే నిమిషములలో స్టార్ట్ అగును. ధరలు, వివరము వగైరాలను సేజీ వ్రాయుడు, 8 హార్సల మొదలు 10 హార్సల పవరుగల యింజనులు పంపులు మా స్టాక్లో సిద్ధముగా నున్నవి.

మద్రాసు రాజధానిలో పోలు ఏజెంట్లు:—

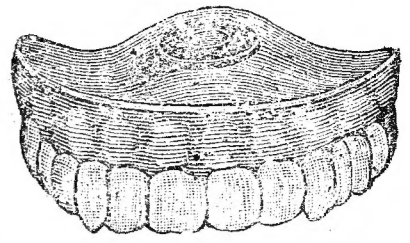
ఎం. పై. రు. యం. జి. సి. రింగు కంపెనీ:

808 లింగ్ చెట్టివీధి, మద్రాసు.

బ్రాంచి ఆఫీసు:—బెజవాడ నెం. 1

పండ్లడాక్టరు DENTIST

హెచ్. యం. రావుగారి దంతవైద్యాలయము

గుంటూరు (బ్రాంచి)

బెజవాడ

లింగమట్టు

(హెడ్డాఫీసు)

రామచంద్రరావుగారి మేడలో

పెద్దబజారు

భోజనపదార్థములను బాగుగా నమలుటకు ఆనుకూలముగా నుండు ఆర్థిఫిషియల్ దంతములు కట్టబడును. వెంటనే పండకొప్పటివాడౌటకై పోవుడు; మందు వెల 1-4-0

నేషనల్ ఇన్సూరెన్సు

కంపెనీ, లిమిటెడ్.

హెడ్డాఫీసు:—9, ఓల్డ్ కోర్టు వీధి, కలకత్తా.

హిందువుల మూలధనము- హిందువులచే నిర్వహించబడుచు- హిందువులకొరకే పనిచేయుచున్నది

ఒక సంవత్సరము పూర్తిగ వివిధము మొత్తములు చెల్లించిన యన్ని పాలసీలు, యే మనిషి జీవితముపై కొనసాగియున్నాడో, యట్టివారు రాజకీయ ప్రాజెక్టుల కొరకు కృపానుల కేగియుండిన కాలములో వివిధములు చెల్లించు గడువుకాల ముక్తికొనిన, పదహారు మిలియను లన్నియు గడువు తీరిన లేదనిండి ఒక సంవత్సర కాలమువరకు డైరెక్టర్ల తీర్మానము నిమనరించి యుండునని దుండగలవు. ఆదాయము మొత్తం రు. 1,80,00,000 లకును చెల్లించిన క్లెయిమ్స్ మొత్తం రు. 67,00,000 లకు మించి యున్నవి

హైందవ కంపెనీయందే ఇన్సూరర్ చేసి, మీదేశమునకు, మటుంబమునకు చేయవలసిన విధ్యుక్తధర్మమును నెరవేర్చుదు. టి. అనంతాచార్యు, బి. ఎ.

బ్రాంచి సెక్రటరీ, మద్రాస్ (బ్రాంచి, "లోక్ సర్వీస్" బ్రాజ్ఝీ, మద్రాసు. లేక

ఆర్. జి. దాస్ అండ్ కో., మేనేజర్లు.

ఆయుర్వేదభూమి నోరి రామశాస్త్రిలవారి

శ్రీ రవర్ధని

వెల బుడ్డి 1-1 రు 1-3.

కట్టలకు చుట్టలకు స్పృశిచేయును. అన్ని పావులలో కొరకును, ఆయుర్వేద మందులను (గిజిస్టర్లు) బెజవాడ 1

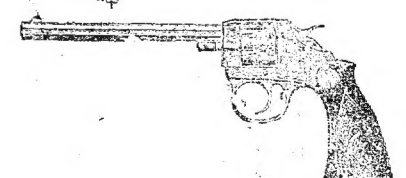
శిశు వైద్య

డాక్టరు జమ్మి వ్యాసారావుగారు, మెడలిస్ట్ స్పీస్ అండు లీవరు రోగములకు స్పెషలిస్టు. విజయనగరం పోస్టు. వీ రనేక నిష్పహకేసులను బాగుచేసిరి. వీరి బౌద్ధరాజములు గ్యారంటీగా గణము లెవ్వరలో నిచ్చును. నేడే వ్రాయుడు. వీరిబౌద్ధముల ననేక డాక్టర్లు అనుచునము వాడుచున్నారు.

నానావిధములగు రివల్యూవర్లు

ఆరు లేక ఐదుతోటాలు రివల్యూవర్లు.

[స్టాపితము గూడక సం.]

ధరలు సరసము

క్యాటలాగు ఉచితము

నాళము 32, 38, 36 అంగుళములలో కొరకును, గన్నుని కేబుల్స్ పెట్టుకొనిగిరినవిగూడ కొరకును.

యన్. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కంపెనీ,

నెం. 12 బ్రాజ్ఝీ, మద్రాసు.

COPIOUS & EXHAUSTIVE NOTES

ON

S.S.L.C. TELUGU TEXTS for 1931

for GROUP A

BY

Three Eminent Pandits. Price per Copy 12 Annas.

(ALSO NOTES ON ENGLISH TEXTS.)

Apply to:—

Messrs. V. Ramaswamy Sastrulu & Sons,

292, Esplanade, MADRAS.

No. 2.

నెహ్రూనివేదిక ఆంధ్రానువాదము

ఇట్టి యుక్తమ రాజకీయ గ్రంథ మిదివరలో వెలువడియుండలేదు. రాజ్యాంగవిధాన తెలిసికొనిగోలు ప్రతి ఆంధ్రుడును చదివినవలెను.

శైలి సులభము

గొంది ప్రతులు మాత్రమే మిగిలియున్నవి.

వలయువారు వెల 1-0-0 మాత్రమే తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రతిభాకార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212, మద్రాసు, అని వ్రాయవలెను.

ఈ కంపెనీయొక్క ప్రాప్త పేజీ నకలు నోక దానిని తెంగులోని జాయింట్లకు కంపెనీ రిజిస్ట్రార్ వద్ద 2-8-30 తేది దాఖల్ చేయబడినది.

సెంట్రల్ టెక్నికల్ టీ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

హెడ్ క్వార్టర్స్:—7, మిషన్ రోడ్, బ్లాక్ "బి", కలకత్తా.

మూలధనం: రు. 5,00,000 (ఐదు లక్షలు) అమలులో నుంచబడినది: రు. 4,99,950/- చెల్లించిన మూలధనము: రు. 4,89,510/-

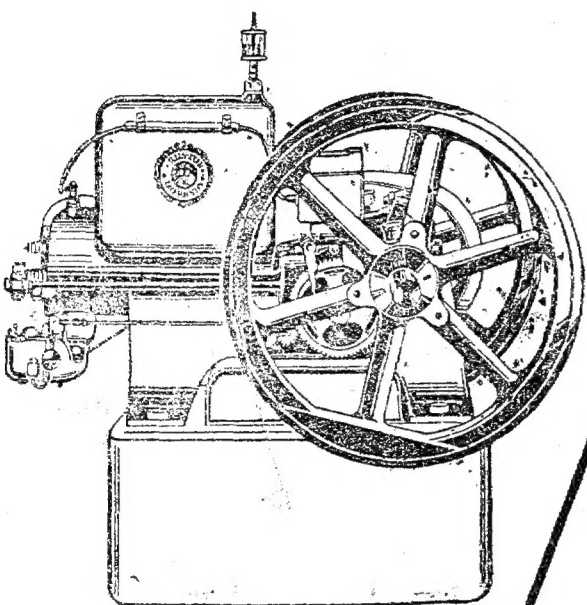
టిక్యెరా కొండపైనందు తోటలలో పెద్దది. తేయాకును నూతన రెండంతస్తుల భవనమున నవీకరితమగుచే యమర్చబడిన ఉక్కు ఫ్యాక్టరీయందు తయారు చేయబడుచున్నది. తేయాకు ట్రోకర్లను (థామస్ అండ్ కో వారి 28-4-30 తేది రిపోర్టుననుసరించి) పావ్ 1 కి రు 1/6/- ల ఖరీదు వరకు తయారగుచున్నది. సకాలములో సాము చెల్లించకపోవుటవలన వాక్కును గోల్పోయినవారి కొలదిపేర్లుమాత్రం ప్రస్తుతం ఖాళీగా నున్నవి. వీనినికూడ 31-9-30లోగా మూసివేయబడును. వాటా 1 కి రు 25/- లా. దీనిలో సగముసాము దరఖాస్తు వెంటను, మిగతాసాము ఎలాటు మెంటుయైన 30 రోజులలోగా చెల్లించవలయును. ప్రతియొక దరఖాస్తుదారు నాలుగుపేర్లకు తక్కువగాకుండ తీసికొనవలయును. లాభములను శీఘ్రకాలములో పంచిపెట్టబడును.

రెండు సంవత్సరములలోపుగ పేర్లకుగాను నగదుసాము లేక కంట్రాక్టు లిచ్చుపద్ధతులుగాని, ఎవరికి యధికవేతనము నిచ్చుటగాని లేదు. మొదటి రెండు సంవత్సరములకాలములో కమిషన్ యివ్వబడదు.

వాటాల నమ్ముటకు ఏజెంట్లు కావలయును. వివరములకు మేనేజింగ్ ఏజెంట్లకు వ్రాయును.

రస్త్వన్ - హార్న్స్ బీ ఆయిల్ ఇంజన్లు

ప్రతి ఒక్కటియు వాటిజాతులలో శ్రేష్ఠమైనవి

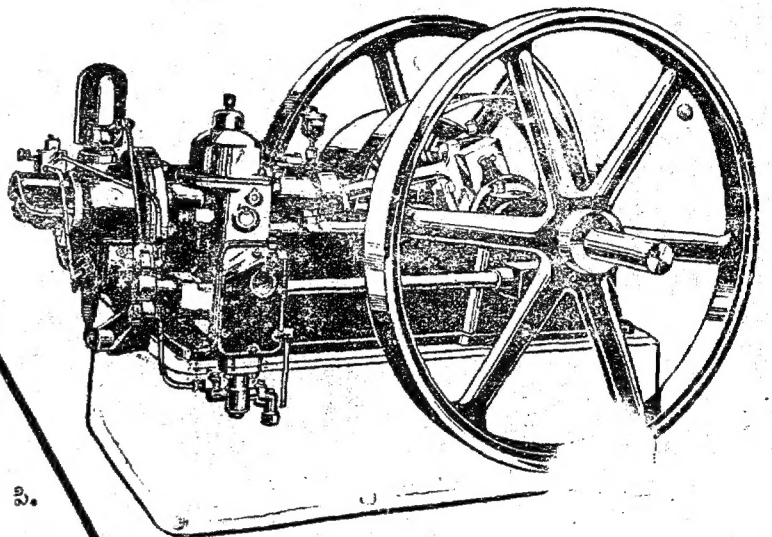
పి. ఆర్. టైప్ ఇంజను

పెట్రోలువల్ల ఆరంభించి
కిరసనాయిల్ వల్ల
నడపబడును

సైజులు

6½ మొదలు 36 బి. హెచ్. పి.

రస్త్వన్
క్రాడ్ ఆయిల్
చే నడుచు ఇంజన్లు
18 మొదలు 76 బి. హెచ్. పి.
సైజులలో దొరకగలవు.

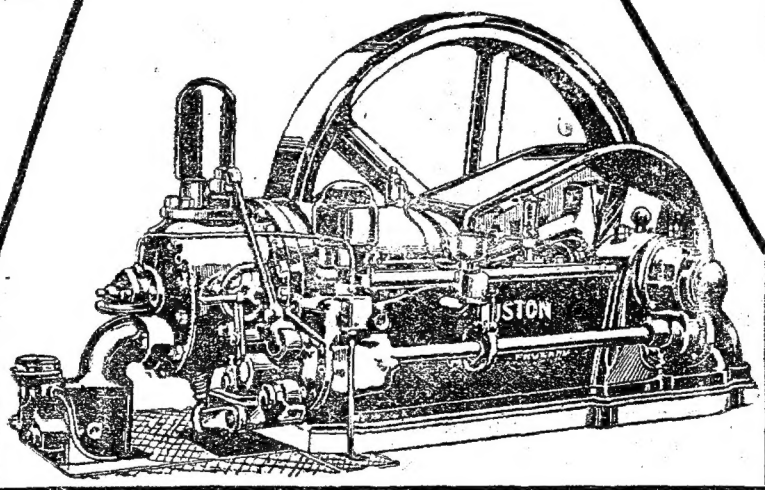
క్లాసు "యమ్"
హాట్ బల్బ్ టైప్

క్రాడ్ ఆయిల్ వల్ల నడచును

సైజులు

6½ మొదలు 36 బి. హెచ్. పి.

స్టాక్ మద్రాసునందు కలదు.

మద్రాసు రాజధాని ఏజెంట్లు:—మాస్సీ ఆండు కో., లిమిటెడ్, రాయపురం-మదరాసు.

N. POWELL & Co., BOMBAY, 4.

మానవకృత మైన అవయవములు, ఆర్థోపెడిక్ చికిత్సలు నడుముకు ఒలుబీజములకు పయోగించు తెట్టులు, ట్రస్సులు, వికలాంగుల కగత్యమైన ఫర్నిచరు వగైరా లాభియ్యవలెనవారి విచారణకింద తయారుచేయబడుచున్నవి.

పవెల్పుగారి ప్రఖ్యాతిగాంచిన యౌషధముల తామరకు కుర్రన్

గనేరియాకు గెనో పవెల్పు కాడ్ లివర్ ఆయిల్ ఎమల్షన్ హైపోఫాస్ ఫెల్సు కలసిన యౌషధమును గొప్ప వైద్యులు రుపయోగించుచున్నారు.

చిత్రించబడిన ప్రొట్రైటరీ వస్తువుల క్యాటలాగును కోరుడు మా ఔషధాలయమందు తయారుచేయబడిన యౌషధము లన్నియు గొప్ప యోగ్యతలు గలవారి తనిఖీకింద శాస్త్రసత్య తయారచేయబడగలవు. మా సంస్థ యాదిగ మైన జాతీయసంస్థలోని ప్రధమమై యగ్రస్థానమును వహించియున్నది. ఇది కేవలము హైదరాబాద్, హైదరాబాద్ ప్రభుత్వ సేవకు పనిచేయుచున్నది.

N. POWELL & Co. BOMBAY No. 4.